

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา
เรื่อง คู่มือการพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๕

เพื่อให้การตรวจสอบและพิจารณาสั่งการคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขแนวทางการตรวจสอบและพิจารณาสั่งการของนายทะเบียน ตลอดจนเพื่อให้ผู้จดทะเบียน ตัวแทน และประชาชนทั่วไปทราบถึงหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกคำสั่งกรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่ ๑๕๖/๒๕๕๔ เรื่อง คู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบและคัดค้านเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔

ข้อ ๒ ให้ใช้คู่มือการพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามแนบท้ายประกาศฉบับนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบและพิจารณาสั่งการคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายวุฒิไกร ลีวีระพันธุ์)
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

คู่มือ
การพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
ฉบับปี พ.ศ. 2565

คำนำ

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ปรับปรุงแก้ไข “คู่มือการพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า” ฉบับนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นมาตรฐานในการตรวจสอบและพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติมและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงให้สอดคล้องกับแนวคำวินิจฉัยคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าและคำพิพากษาศาลฎีกา ตลอดจนสอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นอธิบายแนวทางปฏิบัติของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าให้มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ถูกต้อง ทันสมัย และเป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อให้ผู้ยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ตัวแทน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบถึงหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่มีบรรทัดฐาน ถูกต้อง และเป็นธรรม

อนึ่ง คู่มือฉบับนี้ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาจาก “คู่มือการพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2559” (ฉบับเดิม) ประกอบด้วย 8 หมวด โดยเพิ่มแนวทางการพิจารณาไว้ในหมวดต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานของนายทะเบียนเป็นไปอย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง และชัดเจน อีกทั้งยังลำดับหัวข้อให้สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของนายทะเบียน เริ่มตั้งแต่ การพิจารณาเอกสารคำขอจดทะเบียน การพิจารณาสั่งการคำขอ การประกาศโฆษณา จนถึงการคัดค้านการจดทะเบียน โดยในแต่ละหัวข้อจะประกอบด้วยส่วนที่เป็นหลักเกณฑ์การพิจารณาและส่วนของแนวทางการพิจารณา

กรมทรัพย์สินทางปัญญา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งความรู้ด้านทฤษฎีและสามารถประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ อันจะทำให้เกิดการพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จนเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ท้ายนี้ ขอขอบคุณ กองเครื่องหมายการค้า กองกฎหมาย คณะทำงานฯ และบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ได้ร่วมกันทำงานจนบรรลุผลสำเร็จเป็นอย่างดี

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

สารบัญ

บทนำ	
หมวด 1 หลักทั่วไป	1
1. แผนผังขั้นตอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า	2
2. แผนผังแสดงขั้นตอนการทำงาน (Flowchart)	3
3. ความหมายของเครื่องหมายการค้า	4
4. เครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้	6
หมวด 2 การตรวจสอบและพิจารณาสั่งการเครื่องหมายการค้า	7
ส่วนที่ 1 การตรวจสอบแบบพิมพ์คำขอและรายการในคำขอ	7
1. การพิจารณาคำขอจดทะเบียน (แบบพิมพ์คำขอ)	7
2. การพิจารณารายการสินค้าและบริการ	18
3. การพิจารณาคำอ่านและคำแปล	21
4. การพิจารณารูปเครื่องหมาย	22
5. การพิจารณาการให้สิทธิตามมาตรา 28 และมาตรา 28 ทวิ	23
6. การพิจารณาการแก้รายการในคำขอจดทะเบียน	27
ส่วนที่ 2 การพิจารณาลักษณะอันพึงรับจดทะเบียน	29
1. การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ	29
2. การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน	65
3. การพิจารณาความเหมือนหรือคล้ายของเครื่องหมายการค้า	83
หมวด 3 การพิจารณาเครื่องหมายบริการ	95
หมวด 4 การพิจารณาเครื่องหมายรับรอง	95
หมวด 5 การพิจารณาเครื่องหมายร่วม	97
หมวด 6 การประกาศโฆษณาการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า	99
หมวด 7 การคัดค้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า	100
หมวด 8 ข้อกฎหมายที่สำคัญเกี่ยวกับการสั่งการของนายทะเบียน	106
ภาคผนวก	109

บทนำ

“คู่มือการพิจารณาจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า” ฉบับนี้ ได้ปรับปรุงและเพิ่มเติมเนื้อหาจาก “คู่มือการพิจารณาจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า (ฉบับเดิม) พ.ศ. 2559” โดยได้ศึกษาและวิเคราะห์จาก ข้อมูลต่าง ๆ เช่น กฎหมายเครื่องหมายการค้าและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง คำสั่งนายทะเบียน คำวินิจฉัย นายทะเบียน คำวินิจฉัยคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า คำพิพากษาศาลฎีกา รวมถึงประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่พบ โดยอธิบายถึงแนวทางปฏิบัติของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าเพื่อให้นายทะเบียนใช้ประกอบการใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบและพิจารณาคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าให้เป็นไปในแนวทางปฏิบัติเดียวกัน

คู่มือนี้ไม่ได้เป็นตัวกำหนดผลการตรวจสอบและพิจารณาคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

คู่มือฉบับนี้ประกอบด้วย 8 หมวด โดยลำดับหัวข้อให้สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของนายทะเบียนเริ่มตั้งแต่ การพิจารณาเอกสารคำขอจดทะเบียน การพิจารณาสั่งการคำขอ การประกาศโฆษณา จนถึงการคัดค้านการจดทะเบียน โดยในแต่ละหัวข้อจะประกอบด้วยส่วนที่เป็นหลักเกณฑ์การพิจารณาและ ส่วนของแนวทางการพิจารณา ซึ่งจะได้กล่าวถึงขั้นตอนการปฏิบัติโดยจะมีการอ้างอิงถึงมาตราต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติมและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีคำย่อที่ใช้ในคู่มือ ดังนี้

คำย่อ	ความหมาย
ป.พ.พ.	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
กฎกระทรวง	กฎกระทรวง (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ฎ.	คำพิพากษาศาลฎีกา
คำวินิจฉัย คกก.	คำวินิจฉัยคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คำย่อ	ความหมาย
WIPO	องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก หรือ World Intellectual Property Organization
คำขอ มาตรา ๓๓	คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศภายใต้พิธีสารมาดริด
CA	ระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-Filing (Signed by DIP-CA)

หมวด 1 หลักทั่วไป

การพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นอำนาจของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์¹ เมื่อมีผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ยื่นคำขอจดทะเบียนด้วยตัวเองผ่านฝ่ายบริการรับคำขอ หรือ ผ่านทางระบบจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) การตรวจสอบเครื่องหมายการค้าจะดำเนินการโดยนายทะเบียนผู้รับผิดชอบหนึ่งคน โดยเริ่มพิจารณาคำขอจดทะเบียน 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การตรวจสอบแบบพิมพ์คำขอและรายการในคำขอ มาตรา 9 มาตรา 10 และมาตรา 11

- (1) การพิจารณาคำขอจดทะเบียน (แบบพิมพ์คำขอ)
- (2) การพิจารณารายการสินค้าและบริการ
- (3) การพิจารณาคำอ่านและคำแปล
- (4) การพิจารณารูปเครื่องหมาย
- (5) การพิจารณาการให้สิทธิตามมาตรา 28 และมาตรา 28 ทวิ (ถ้ามี)

ส่วนที่ 2 การพิจารณาลักษณะอันพึงรับจดทะเบียน มาตรา 6

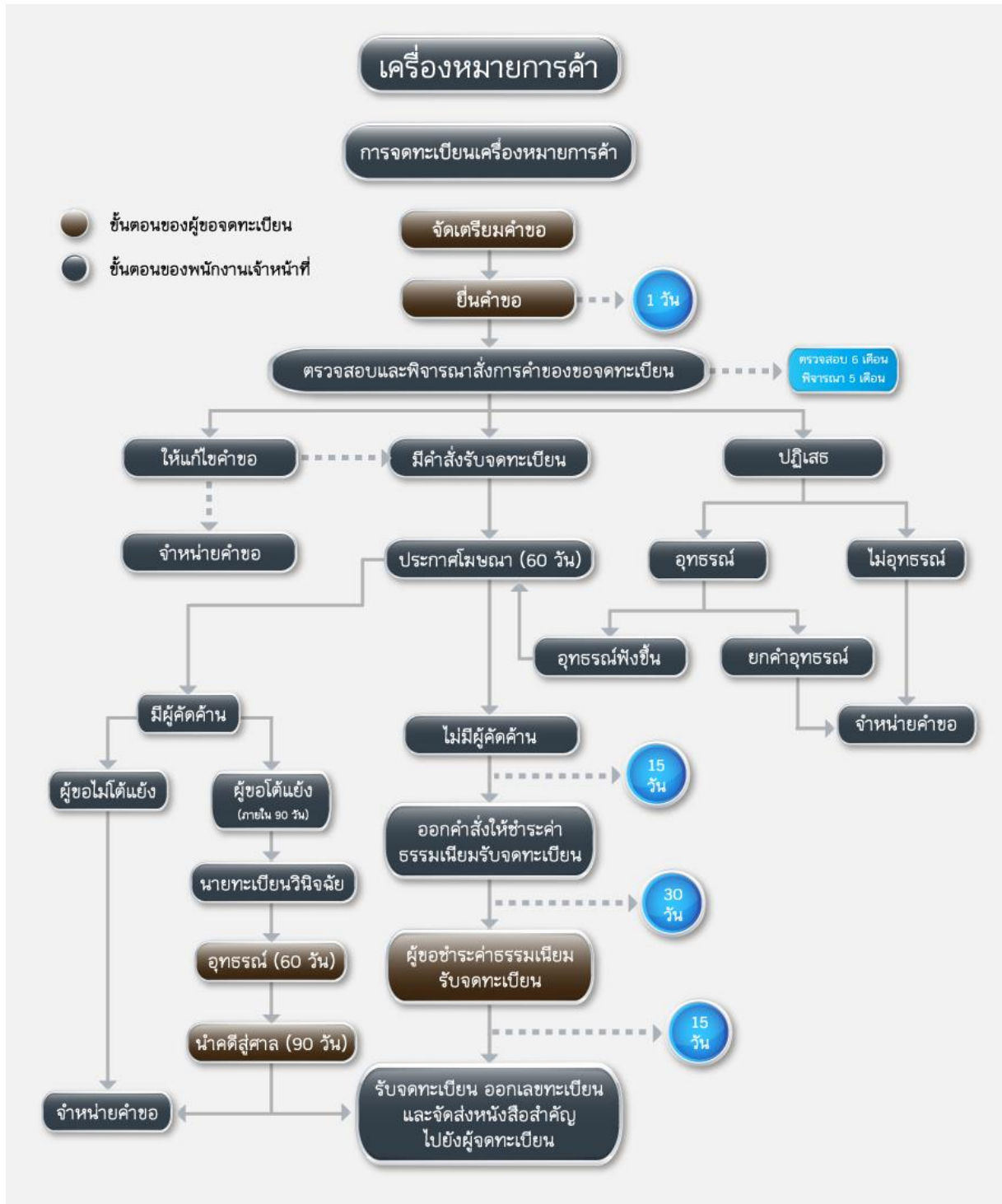
- (1) การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ
- (2) การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน
- (3) การพิจารณาความเหมือนหรือคล้ายของเครื่องหมายการค้า

เมื่อนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่าคำขอจดทะเบียนมีรายละเอียดครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา 9 มาตรา 10 และมาตรา 11 และเครื่องหมายมีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ตามมาตรา 6 นายทะเบียนจะมีคำสั่งให้ประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนตามมาตรา 29 และเมื่อได้ประกาศโฆษณาคำขอแล้วบุคคลใดไม่เห็นด้วยอาจใช้สิทธิยื่นคำคัดค้านต่อนายทะเบียนได้

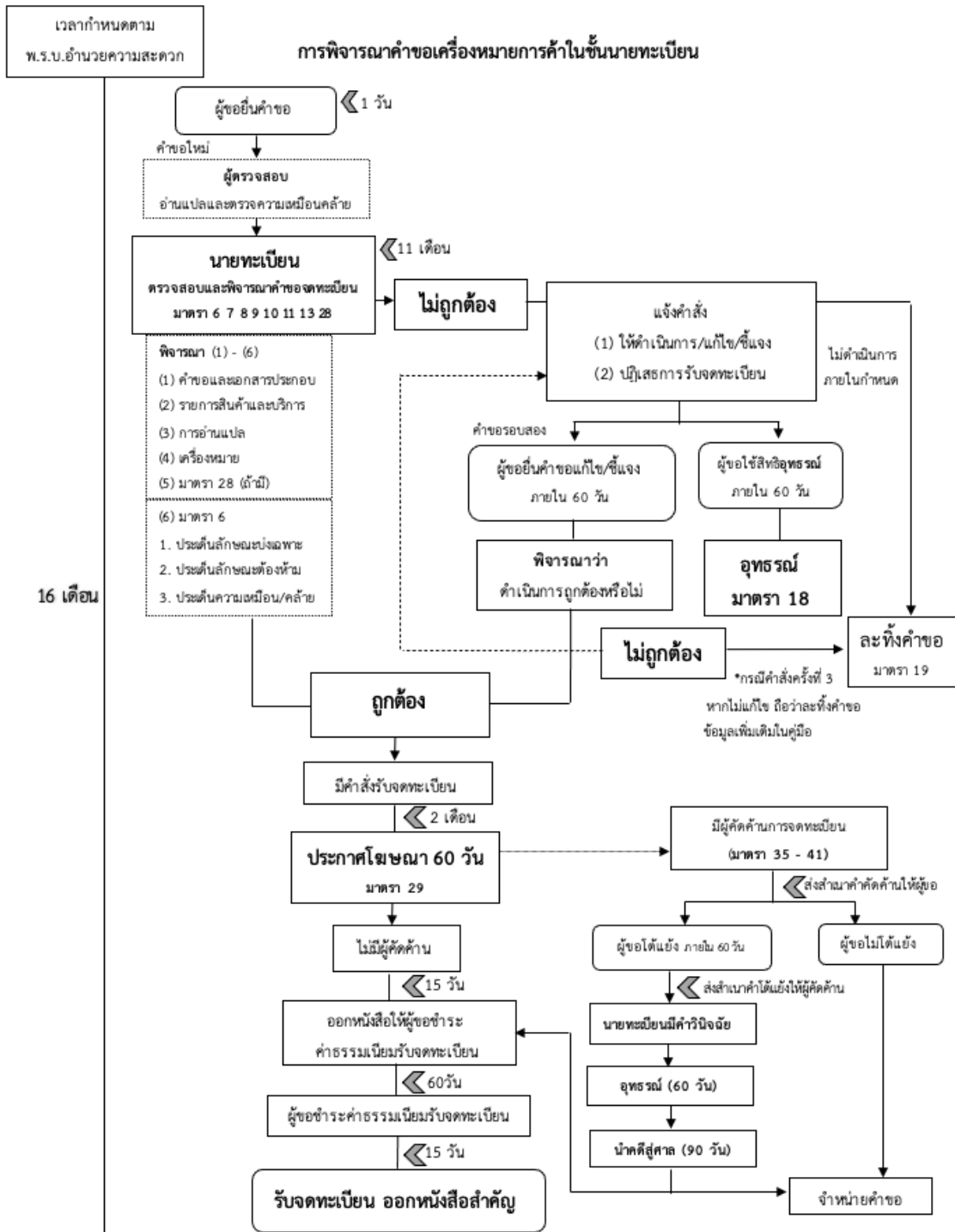
หากนายทะเบียนเห็นว่าคำขอมีรายละเอียดไม่ถูกต้องหรือเครื่องหมายไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ นายทะเบียนจะมีคำสั่งแจ้งผู้ขอ ซึ่งผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 18 แต่หากผู้ขอจดทะเบียนไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 18 หรือมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนแล้วแต่กรณี ให้ถือว่าผู้ขอจดทะเบียนละทิ้งคำขอจดทะเบียนตามมาตรา 19

¹ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง แต่งตั้งนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า ลงวันที่ 23 มกราคม 2562

1. แผนผังขั้นตอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

2. แผนผังแสดงขั้นตอนการทำงาน (Flowchart)

3. ความหมายของเครื่องหมายการค้า

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 กำหนดนิยามคำว่า เครื่องหมาย เครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง เครื่องหมายร่วม ไว้ในมาตรา 4 ดังนี้

เครื่องหมาย หมายความว่า ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพประดิษฐ์ ตรา ชื่อ คำ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ลายมือชื่อ กลุ่มของสี รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ เสียง หรือสิ่งเหล่านี้อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน โดยมีคำอธิบายสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ภาพถ่าย คือ ภาพที่เกิดขึ้นจากกระบวนการถ่ายภาพจากสิ่งที่ปรากฏอยู่
- 2) ภาพวาด คือ ภาพที่เกิดขึ้นจากการวาดภาพเหมือนจากสิ่งที่ปรากฏอยู่หรือเป็นการวาดขึ้นเองตามจินตนาการ หรือสร้างจากคอมพิวเตอร์ หรือเครื่องมืออื่นใด
- 3) ภาพประดิษฐ์ คือ ภาพที่สร้างขึ้น จัดทำขึ้นโดยให้แตกต่างจากสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติหรือที่มีอยู่ทั่วไป
- 4) ตรา คือ เครื่องหมายที่มีลวดลาย และทำเป็นรูปต่าง ๆ
- 5) ชื่อ คือ คำที่ใช้เรียกขานบุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือองค์กรใด ๆ
- 6) คำ คือ พยางค์และสระที่ประกอบเข้าด้วยกัน โดยจะมีความหมายหรือไม่ก็ตาม
- 7) ข้อความ คือ เนื้อความตอนหนึ่ง ๆ ใจความสั้น ๆ
- 8) ตัวหนังสือ คือ ตัวอักษรในภาษาใด ๆ
- 9) ตัวเลข คือ ตัวเลขในภาษาใด ๆ
- 10) ลายมือชื่อ คือ ลายเส้นที่แสดงถึงชื่อของบุคคลธรรมดา
- 11) กลุ่มของสี คือ สีที่มีการรวมกันเป็นกลุ่มตั้งแต่ 2 สีขึ้นไป โดยไม่จำกัดว่าจะจะเป็นสีอ่อน หรือสีแก่
- 12) รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ คือ เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุที่แสดงถึงด้านกว้าง ด้านยาว ด้านลึก
- 13) เสียง อาจเป็นได้ทั้งเสียงของมนุษย์ เสียงสัตว์ เสียงดนตรี และเสียงอื่น ๆ
- 14) เครื่องหมายตาม 1 - 13 อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน

เครื่องหมายการค้า หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายการค้านั้นแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น

ตัวอย่าง

เครื่องหมายบริการ หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับบริการ เพื่อแสดงว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายบริการนั้นแตกต่างกับบริการที่ใช้เครื่องหมายบริการของบุคคลอื่น

ตัวอย่าง

(ใช้กับธุรกิจการบิน)

(ใช้กับบริการน้ำมัน)

(ใช้กับบริการค้นหาบนอินเทอร์เน็ต)

(ใช้กับบริการอาหารและเครื่องดื่ม)

เครื่องหมายรับรอง หมายความว่า เครื่องหมายที่เจ้าของเครื่องหมายรับรองใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการของบุคคลอื่น เพื่อเป็นการรับรองเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพ หรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้านั้น หรือเพื่อรับรองเกี่ยวกับสภาพ คุณภาพ ชนิด หรือคุณลักษณะอื่นใดของบริการนั้น

ตัวอย่าง

(รับรองสินค้าผ้าไหม)

(รับรองสินค้าข้าวหอมมะลิ)

(รับรองบริการอาหารและเครื่องดื่ม)

เครื่องหมายร่วม หมายความว่า เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่ใช้หรือจะใช้โดยบริษัทหรือวิสาหกิจในกลุ่มเดียวกันหรือโดยสมาชิกของสมาคม สหกรณ์ สหภาพ สมาพันธ์ กลุ่มบุคคลหรือองค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชน

ตัวอย่าง

(กลุ่มมิตรผล)

(กลุ่มสันติบุรี)

(กลุ่มเซ็นทรัล)

4. เครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้

การพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเป็นอำนาจของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า ซึ่งเครื่องหมายใดจะมีลักษณะเป็นเครื่องหมายการค้าหรือไม่ เครื่องหมายนั้นจะต้องมีลักษณะเป็น “เครื่องหมายการค้า” ตามนิยามมาตรา 4 ก่อน และเมื่อมีลักษณะเป็นเครื่องหมายการค้าแล้ว นายทะเบียนจะพิจารณาว่าเครื่องหมายการค้านั้นสามารถรับจดทะเบียนได้หรือไม่ โดยพิจารณาจากลักษณะ 3 ประการตามมาตรา 6 ดังนี้

1) เป็นเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ กล่าวคือ เครื่องหมายที่มีลักษณะพิเศษโดดเด่นเฉพาะตัวทำให้ผู้บริโภคสามารถทราบและเข้าใจได้ว่าสินค้าหรือบริการที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้นแตกต่างกับสินค้าหรือบริการของบุคคลอื่น เช่น คำที่ประดิษฐ์ขึ้นเองโดยไม่มีความหมายตามพจนานุกรม หรือคำที่มีความหมายตามพจนานุกรมแต่ความหมายนั้นไม่ได้ถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง ลายมือชื่อหรือภาพถ่ายของเจ้าของเครื่องหมายการค้า เป็นต้น

2) เป็นเครื่องหมายการค้าที่ไม่มีลักษณะต้องห้าม กล่าวคือ เครื่องหมายต้องไม่มีหรือประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนดห้ามไว้ เช่น เครื่องหมายอันเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ธงชาติหรือเครื่องหมายประจำชาติของรัฐต่างประเทศ เครื่องหมายที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือรัฐประศาสนบาย เป็นต้น

3) ไม่เป็นเครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่บุคคลอื่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว กล่าวคือ เครื่องหมายต้องไม่มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว จนอาจทำให้ผู้บริโภคสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือบริการนั้น

เครื่องหมายการค้าที่สามารถรับจดทะเบียนได้ต้องประกอบด้วยลักษณะทั้ง 3 ประการข้างต้น จะขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้ ซึ่งลักษณะตาม 1) และ 2) เป็นลักษณะของตัวเครื่องหมายเอง ส่วนลักษณะตาม 3) เป็นการเปรียบเทียบความเหมือนคล้ายกับเครื่องหมายของบุคคลอื่น ซึ่งเนื้อหาลำดับถัดไปจะกล่าวถึงแนวทางการตรวจสอบและพิจารณาสั่งการเครื่องหมายการค้าของนายทะเบียน

หมวด 2

การตรวจสอบและพิจารณาสั่งการเครื่องหมายการค้า

ในหมวด 2 นี้จะกล่าวถึงแนวทางการตรวจสอบและพิจารณาสั่งการเครื่องหมายการค้าของนายทะเบียน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การตรวจสอบแบบพิมพ์คำขอและรายการในคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า และส่วนที่ 2 การพิจารณาลักษณะอันพึงรับจดทะเบียน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การตรวจสอบแบบพิมพ์คำขอและรายการในคำขอ

การตรวจสอบแบบพิมพ์คำขอและรายการในคำขอตามมาตรา 9 มาตรา 10 และมาตรา 11 ประกอบกฎกระทรวงฯ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแล้ว นายทะเบียนจะทำการตรวจสอบรายละเอียดในแบบพิมพ์คำขอ รายการในคำขอ การแนบสำเนาเอกสารประกอบคำขอ หนังสือมอบอำนาจ อากรแสตมป์ การรับรองลายมือชื่อ การลงลายมือชื่อในคำขอจดทะเบียน

1. การพิจารณาคำขอจดทะเบียน (แบบพิมพ์คำขอ)²

1.1 รายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าของ/ตัวแทน

เจ้าของ/ตัวแทน ต้องกรอกข้อความในคำขอให้ครบถ้วนเป็นภาษาไทย (เว้นแต่กรณีเป็นคำขอมาดริด) โดยต้องระบุสถานที่ติดต่อได้ในประเทศไทยให้ชัดเจน

1.1.1 กรณีผู้จดทะเบียนเป็นบุคคลธรรมดา การระบุรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ ที่อยู่ ดังนี้

1) ชื่อเจ้าของ/ตัวแทน ต้องระบุคำนำหน้านามในคำขอจดทะเบียน³ เว้นแต่ กรณีเป็นคำขอมาดริด ให้ยึดข้อมูลตามสำนักระหว่างประเทศ

2) กรณีเป็นบุคคลธรรมดาทั่วไปให้ระบุคำนำหน้าชื่อตามบัตรประชาชน เช่น นาย นาง นางสาว เด็กชาย เด็กหญิง ด.ช. ด.ญ. เป็นต้น

3) กรณีใช้ตำแหน่งทางวิชาการ ยศ บรรดาศักดิ์เป็นคำนำหน้านาม⁴

(1) กรณีเป็นบุคคลไทย เช่น ศ. รศ. ผศ. ร.ต.อ. ว่าที่ร้อยตรี หม่อมเจ้า หม่อมราชวงศ์ ท่านผู้หญิง คุณหญิง ต้องยื่นเอกสารแสดงวิทยฐานะหรือเอกสารแสดงยศบรรดาศักดิ์ประกอบกับคำขอด้วย เช่น บัตรประชาชน บัตรข้าราชการ หนังสือเดินทาง หรือบัตรอื่นที่ราชการออกให้

² มาตรา 10 กฎกระทรวงข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8

³ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

⁴ บันทึกที่ พณ 0702/ว.729 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2563 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเรื่องการใช้คำนำหน้านามในหนังสือรับรองฯ

(2) กรณีเป็นบุคคลต่างประเทศ เช่น Prof. Dame Lord Lady Sir ให้ถือตามที่อยู่ของผู้ขอ
ได้ระบุไว้ในคำขอจดทะเบียนที่มีการรับรองโดยโนตารีปับลิก เช่น หนังสือมอบอำนาจที่มีโนตารีปับลิกรับรองแล้ว

4) คำนำหน้านามของพระภิกษุสามเณร ให้ระบุดังนี้

(1) คำนำหน้านามของพระภิกษุที่ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ ให้ระบุสมณศักดิ์
และระบุชื่อตัวและชื่อสกุลของพระภิกษุประกอบ โดยวงเล็บต่อท้าย เช่น สมเด็จพระมหารัชมงคลมุนี (ธงชัย
ธมมธโช) เป็นต้น

(2) คำนำหน้านามของพระภิกษุที่ไม่เคยได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ ให้ระบุคำว่า
“พระ” เป็นคำนำหน้านามตามด้วยชื่อตัวและชื่อสกุลของพระภิกษุ เช่น พระชื่อตัว ชื่อสกุล

(3) คำนำหน้านามของสามเณร ให้ระบุคำว่า “สามเณร” เป็นคำนำหน้านาม ตาม
ด้วยชื่อตัวและชื่อสกุลของสามเณร เช่น สามเณรชื่อตัว ชื่อสกุล

(4) คำนำหน้านามในศาสนาอื่น เช่น Rev. (บาทหลวง) ต้องยื่นเอกสารแสดง
วิทยฐานะหรือเอกสารแสดงยศบรรดาศักดิ์ประกอบคำขอด้วย เช่น บัณฑิตประชาชน บัณฑิตข้าราชการ หนังสือ
เดินทาง หรือบัตรอื่นที่ราชการออกให้

5) กรณีที่ไม่ถือเป็นคำนำหน้านาม เช่น

(1) คำว่า ตีอกเตอร์ หรืออักษรย่อ ดร. เพราะเป็นคำที่แสดงคุณวุฒิการศึกษาระดับ
ปริญญาเอก ไม่ใช่ตำแหน่งทางวิชาการ

(2) คำนำหน้าของผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น นายแพทย์ นายสัตวแพทย์ เกษัชกร

(3) คำนำหน้านามที่แสดงสถานภาพ เช่น นักโทษชาย นักโทษหญิง

(4) คำอื่น ๆ เช่น มาตาม (Madam) ซินญอร์ (Signor)

6) กรณีผู้ขอเป็นผู้เยาว์ (ผู้มีอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์นับถึงวันที่ยื่นคำขอ)

(1) กรณีผู้เยาว์ยื่นคำขอด้วยตัวเองให้ระบุ เช่น เด็กชายภูภูมิ เก่งกาจ โดยผู้เยาว์
ต้องเป็นผู้ลงนามในคำขอเอง ทั้งนี้ ให้ส่งหนังสือยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมด้วย

(2) กรณีผู้แทนโดยชอบธรรมดำเนินการแทนผู้เยาว์ให้ระบุ เช่น เด็กชายภูภูมิ
เก่งกาจ โดย นายสิทธิศักดิ์ เก่งกาจ ผู้แทนโดยชอบธรรม กรณีนี้ผู้แทนโดยชอบธรรมต้องเป็นผู้ลงลายมือชื่อใน
แบบฟอร์ม ทั้งนี้ ไม่ต้องส่งหนังสือยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม

7) กรณีกลุ่มแม่บ้านให้ระบุ เช่น นางสาวญาญา สวยสุด (ตัวแทนกลุ่มแม่บ้าน) หรือ
(ประธานกลุ่มแม่บ้าน) เป็นต้น และให้ส่งรายงานแสดงว่ามีฐานะเป็นบุคคลและข้อความที่แสดงว่าตกลงให้ผู้ใด
เป็นผู้ยื่นคำขอ

8) กรณีวิสาหกิจชุมชน (บุคคลธรรมดา) ให้ระบุชื่อของประธานวิสาหกิจเป็นชื่อผู้ขอ
จดทะเบียน สามารถระบุต่อท้ายชื่อของผู้ขอว่า โดยวิสาหกิจชุมชน เช่น นายณเดช รูปหล่อ (โดยประธาน
วิสาหกิจชุมชนบ้านช่างหล่อ) เป็นต้น และให้ส่งหนังสือแสดงการเป็นประธานวิสาหกิจชุมชนมาด้วย เช่น
รายงานการประชุม เป็นต้น

9) รายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าของ/ตัวแทน เช่น ชื่อ ที่อยู่ คำนำหน้านาม ให้ใช้ข้อมูลที่ระบุในแบบ ก.01 หากข้อมูลในแบบ ก.01 หนังสือมอบอำนาจ หรือบัตรประชาชน ไม่ตรงกัน ให้อ้างอิงข้อมูลจากบัตรประชาชน

1.1.2 กรณีผู้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

1) ชื่อนิติบุคคลให้ระบุชื่อตามที่จดทะเบียนไว้ และให้ระบุที่ตั้งของสำนักงานใหญ่เป็นที่อยู่
 2) นิติบุคคลไทยต้องระบุนิติฐานะมาพร้อมกันด้วยโดยระบุเป็นคำเต็ม เช่น ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท...จำกัด บริษัท...จำกัด (มหาชน) สหกรณ์ สมาคม มูลนิธิ รัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลในลักษณะอื่น ฯลฯ

3) นิติบุคคลต่างประเทศต้องระบุคำอ่านของชื่อและนิติฐานะ (ทับศัพท์) เช่น “Facebook Co., Ltd.” ให้ระบุเป็น “เฟซบุ๊ก โค., แอลทีดี.” “KAWASAKI KABUSHIKI KAISHA” ให้ระบุเป็น “คาวาซากิ คาบุชิกิ ไกชา” “Knauf Interfer SE” ให้ระบุเป็น “คนูฟ อินเทอร์เฟอร์ เอสอี” “Groth & Co KB” ให้ระบุเป็น “โกรท แอนด์ โค เคบี”

4) รายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าของ/ตัวแทน เช่น ชื่อ ที่อยู่ ให้ใช้ข้อมูลที่ระบุในแบบ ก.01 หากข้อมูลในแบบ ก.01 หนังสือมอบอำนาจ หรือหนังสือรับรองบริษัท ไม่ตรงกัน ให้อ้างอิงข้อมูลจากหนังสือรับรองบริษัท

แนวทางการพิจารณา

1) กรณีชื่อเจ้าของหรือตัวแทนไม่ได้ระบุคำนำหน้านามในคำขอ ให้นายทะเบียนมีคำสั่งแก้ไขให้ถูกต้อง โดยให้พิจารณาจากเอกสารหลักฐานที่ผู้ขอ นำส่ง

2) กรณีระบุคำอื่นที่ไม่ใช่คำนำหน้านามในคำขอ เช่น ดร. ให้นายทะเบียนมีคำสั่งแก้ไขชื่อเป็น นาย นาง นางสาว เป็นคำนำหน้านามแทน

3) กรณีนิติบุคคลไทย หากผู้ขอระบุนิติฐานะเป็นคำย่อ เช่น หจก. บจ. บมจ. ไม่ต้องสั่งให้ผู้ขอแก้ไขเป็นคำเต็ม (โดยให้ผู้บันทึกข้อมูลเข้าระบบบันทึกเป็นคำเต็ม) หากการระบุนิติฐานะในแบบ ก.01 เป็นคำย่อหรือคำเต็มซึ่งไม่ตรงกับหนังสือมอบอำนาจ ไม่ต้องสั่งให้ผู้ขอแก้ไขให้ตรงกัน

4) กรณีระบุชื่อนิติบุคคล เช่น “บริษัท กอไผ่ จำกัด โดยนายเดช กอไผ่” หรือ “เฟซบุ๊ก โค., แอลทีดี นิติบุคคลประเทศอเมริกา” หรือ “โซนี่ คาบุชิกิ ไกชา (ทั้งทำการค้าในนาม โซนี่ คอร์ปอเรชั่น)” ไม่ต้องมีคำสั่งให้ผู้ขอตัดคำว่า “โดยนายเดช กอไผ่” หรือ “นิติบุคคลประเทศอเมริกา” หรือ (ทั้งทำการค้าในนาม โซนี่ คอร์ปอเรชั่น)” ออก

5) กรณีนิติบุคคลต่างประเทศ หากผู้ขอระบุชื่อเจ้าของในแบบ ก.01 ไม่ตรงกับหนังสือมอบอำนาจ เช่น ก.01 ระบุเป็น “บริษัท เฟสบุค จำกัด” หนังสือมอบอำนาจระบุว่าเป็น “Facebook Co., Ltd.” ให้มีคำสั่งแก้ไขโดยระบุชื่อผู้ขอเป็นคำทับศัพท์ “เฟซบุ๊ก โค., แอลทีดี.” ให้ตรงกับหนังสือมอบอำนาจฉบับภาษาอังกฤษ

6) กรณีรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าของ/ตัวแทนในแบบ ก.01 หนังสือมอบอำนาจ บัตรประชาชน หรือหนังสือรับรองนิติบุคคล ไม่ตรงกัน ให้มีคำสั่งให้แก้ไขรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าของ/ตัวแทนในแบบ ก.01 และหนังสือมอบอำนาจ ให้ตรงกัน โดยอ้างอิงข้อมูลจากบัตรประชาชนหรือหนังสือรับรองบริษัท

7) กรณีรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าของ/ตัวแทนในแบบ ก.01 บัตรประชาชน หรือหนังสือรับรองนิติบุคคล ตรงกัน แต่หนังสือมอบอำนาจสะกดชื่อเจ้าของ/ตัวแทนผิด หรือพิมพ์คำตกหล่น (เล็กน้อย) แต่เชื่อได้ว่าเป็นบุคคลเดียวกันไม่ต้องสั่งแก้ไขให้ตรงกัน

8) กรณีรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าของ/ตัวแทนในแบบ ก.01 ระบุไม่ถูกต้อง ให้มีคำสั่งให้แก้ไข เช่น ผู้ขอเป็นบริษัทจำกัด แต่ระบุเพียง “บริษัท กอไผ่” ไม่มีคำว่าจำกัด ให้มีคำสั่งให้แก้ไขเป็น “บริษัท กอไผ่ จำกัด” ให้ถูกต้อง

9) กรณีไม่ระบุสถานที่ติดต่อในคำขอ หากเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลไทยให้ถือว่าสถานที่ติดต่อคือที่อยู่เจ้าของ หากเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลต่างประเทศให้ถือว่าสถานที่ติดต่อคือที่อยู่ตัวแทน

1.2 การแนบสำเนาเอกสารประกอบคำขอ⁵

1.2.1 กรณียื่นคำขอจดทะเบียนด้วยตนเอง

1) กรณีบุคคลธรรมดา ใช้บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวอื่น ๆ ที่ทางราชการออกให้ เช่น ใบขับขี่ ข้อมูลจากกรมการปกครอง

(1) กรณีผู้ขอเป็นผู้เยาว์ (ผู้มีอายุไม่เกิน 18 ปี บริบูรณ์นับถึงวันที่ยื่นคำขอ)

- กรณีผู้เยาว์ยื่นคำขอด้วยตัวเอง ให้ส่งหนังสือยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม
- กรณีผู้แทนโดยชอบธรรมดำเนินการแทนผู้เยาว์ ไม่ต้องส่งหนังสือยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม

ผู้แทนโดยชอบธรรม

(2) กรณีกลุ่มแม่บ้าน ให้ส่งรายงานแสดงว่ามีฐานะเป็นบุคคลและข้อความที่แสดงว่าตกลงให้ผู้ใดเป็นผู้ยื่นคำขอ

(3) กรณีวิสาหกิจชุมชน (บุคคลธรรมดา) ให้ส่งหนังสือแสดงการเป็นประธานวิสาหกิจชุมชน มาด้วย เช่น รายงานการประชุม เป็นต้น

(4) กรณีพระภิกษุสามเณร ให้ใช้บัตรประจำตัวภิกษุสามเณร หรือบัตรประจำตัวประชาชน

2) กรณีบุคคลธรรมดาต่างประเทศ ใช้ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หนังสือเดินทางหรือบัตรประจำตัวอื่นที่ทางราชการออกให้ เช่น ใบขับขี่ เป็นต้น

3) กรณีนิติบุคคลไทย ใช้สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันที่ออกหนังสือรับรองนั้น หรือข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

⁵ กฎกระทรวงข้อ 3 ข้อ 5 กฎกระทรวง e-Filing

4) กรณีนิติบุคคลต่างประเทศ

(1) หนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคลในต่างประเทศ

(2) กรณีได้ส่งเอกสารตามกฎหมายกระทรวงข้อ 5 โดยมีการระบุข้อความรับรองการเป็นนิติบุคคลในต่างประเทศไว้ด้วยแล้ว ผู้ขอไม่ต้องส่งหนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคลในต่างประเทศ นำเกณฑ์ข้อ 1.5 การรับรองลายมือชื่อมาใช้ประกอบการพิจารณา

5) กรณี สหกรณ์ สมาคม มูลนิธิ วิสาหกิจชุมชน หรือนิติบุคคลในลักษณะอื่น ฯลฯ ที่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ให้ส่งหนังสือรับรองการจดทะเบียนด้วย หากไม่มี ให้มีคำสั่ง ตค. 5 ข้อ 7 ให้ส่งเอกสารแสดงความเป็นนิติบุคคล เช่น หนังสือรับรองนิติบุคคล

ตัวอย่าง กรณีผู้จัดการโรงเรียน (คำขอเลขที่ 170133996) กรณีสมาคม (คำขอเลขที่ 200120642)

6) กรณี หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ มหาวิทยาลัย โรงเรียน ให้ส่งหลักฐานแสดงการเป็นนิติบุคคล เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา เป็นต้น และให้ส่งหนังสือแสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจลงนามแทนหน่วยงานนั้นด้วย เช่น คำสั่งแต่งตั้งการเป็นอธิบดี ผู้จัดการโรงเรียน เป็นต้น

1.2.2 กรณียื่นคำขอจดทะเบียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-Filing (Signed by DIP-CA)

1) เจ้าของ (ทำ CA) ยื่นคำขอเอง โดยไม่แนบสำเนาบัตร ให้นายทะเบียนแจ้งให้ฝ่ายรับคำขอชั้น 3 ดึงข้อมูลจากกรมการปกครองหรือกรมพัฒนาธุรกิจการค้า แล้วแต่กรณี

2) ตัวแทน (ทำ CA) ยื่นคำขอ ต้องแนบหนังสือมอบอำนาจพร้อมด้วยสำเนาบัตรของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจทุกคน ถ้าตัวแทนไม่แนบสำเนาบัตรหรือแนบมาแต่ขาดของคนใดคนหนึ่ง ให้นายทะเบียนแจ้งให้ฝ่ายรับคำขอชั้น 3 ดึงข้อมูลจากกรมการปกครองหรือกรมพัฒนาธุรกิจการค้า แล้วแต่กรณี

3) กรณีเลขประจำตัวประชาชนหรือเลขนิติบุคคลของเจ้าของหรือตัวแทนที่ระบุในแบบ ก.01 ไม่ถูกต้อง ให้มีคำสั่งให้เจ้าของหรือตัวแทนแก้ไขโดยระบุเลขประจำตัวประชาชนหรือเลขนิติบุคคลให้ถูกต้อง โดยใช้แบบ ก.06 แก้ไข

แนวทางการพิจารณา

1) กรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลไทย ไม่เรียกสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลทุกกรณี

2) บัตรประจำตัวอื่น ๆ ที่ทางราชการออกให้ เช่น ใบขับขี่ บัตรข้าราชการ

3) บัตรที่ไม่ถือว่าเป็นบัตรประจำตัวอื่น ๆ ที่ทางราชการออกให้ เช่น ตั๋วทนาย ใบขับขี่สากลที่ออกโดยต่างประเทศ

4) กรณีบุคคลธรรมดาต่างประเทศ

(1) กรณีไม่ส่งใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หนังสือเดินทาง หรือบัตรประจำตัวอื่นที่ทางราชการออกให้ แม้ว่าจะมีการรับรองโนตารีปบลิกแล้วก็ตาม ให้มีคำสั่งให้ส่งสำเนาหนังสือเดินทาง

(2) กรณีบุคคลธรรมดาต่างประเทศยื่นคำขอเอง⁶ หากผู้ขอระบุที่อยู่ในประเทศไทยในคำขอแล้ว ก็ไม่ต้องมีคำสั่งให้รับรองการมีถิ่นพำนักในประเทศไทย (เช่น บุคคลต่างประเทศเข้ามาทำงานในประเทศไทย)

5) กรณีนิติบุคคลต่างประเทศ

(1) ถ้าไม่มีหนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคลในต่างประเทศ ให้มีคำสั่งให้ผู้ขอส่งหนังสือดังกล่าว

(2) กรณีผู้ขอส่งหนังสือมอบอำนาจซึ่งกระทำในต่างประเทศ โดยระบุความรับรองการเป็นนิติบุคคลในต่างประเทศไว้ด้วยแล้ว ผู้ขอไม่ต้องส่งหนังสือรับรองความเป็นนิติบุคคลในต่างประเทศ ทั้งนี้ หากเป็นการรับรองโดยเจ้าของ ข้อความรับรองการเป็นนิติบุคคลนั้นต้องปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือมอบอำนาจเหนือลายมือชื่อของผู้มอบอำนาจ พิจารณาตามแนวทางในหัวข้อหนังสือมอบอำนาจประกอบ

6) การส่งต้นฉบับเอกสารประกอบคำขอ หากเป็นการยื่นคำขอของผู้ขอรายเดียวกันพร้อมกันหลายคำขอ เอกสารประกอบคำขอแรกต้องเป็นต้นฉบับเอกสาร ส่วนคำขออื่น ๆ ให้ส่งภาพถ่ายเอกสารดังกล่าว โดยระบุว่าต้นฉบับเอกสารอยู่ในคำขอเลขที่ใด

7) การส่งสำเนาหรือภาพถ่ายเอกสารประกอบคำขอ ผู้ขอต้องรับรองความถูกต้องของสำเนาหรือภาพถ่ายนั้นด้วย

8) การส่งเอกสารประกอบคำขอที่เป็นภาษาต่างประเทศ ผู้ขอต้องจัดให้มีคำแปลเป็นภาษาไทย โดยมีคำรับรองของผู้แปลด้วยว่าเป็นคำแปลที่ถูกต้อง

1.3 หนังสือมอบอำนาจ⁷

การยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นกิจการที่ต้องทำเป็นหนังสือ ดังนั้น การมอบอำนาจจึงต้องทำเป็นหนังสือ (ป.พ.พ. มาตรา 798) ซึ่งกิจการที่กฎหมายให้ทำเป็นหนังสือผู้ที่จะต้องทำหนังสือนั้นจะต้องลงลายมือชื่อ (ป.พ.พ. มาตรา 9) ซึ่งผู้ที่จะต้องทำหนังสือมอบอำนาจคือผู้มอบอำนาจ เพราะตามกฎหมายเรื่องตัวการ-ตัวแทน เมื่อตัวแทนหรือผู้รับมอบอำนาจดำเนินการใด ๆ ตามขอบเขตที่ได้รับมอบอำนาจแล้วย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ และมีผลให้การนั้นผูกพันระหว่างตัวการหรือผู้มอบอำนาจกับบุคคลภายนอก การมอบอำนาจจึงต้องลงลายมือชื่อของผู้มอบอำนาจเป็นสำคัญ เมื่อไม่มีกฎหมายบังคับให้ผู้รับมอบอำนาจต้องลงลายมือชื่อ ดังนั้น หนังสือมอบอำนาจจึงไม่จำเป็นต้องมีลายมือชื่อของผู้รับมอบอำนาจ ส่วนพยานไม่มีกฎหมายระบุว่าหนังสือมอบอำนาจจะต้องมีพยานรับรองการมอบอำนาจ เว้นแต่ในกรณีที่พยานรับรองลายพิมพ์นิ้วมือหรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นว่านั้น ดังนั้น หนังสือมอบอำนาจจึงไม่จำเป็นต้องมีลายมือชื่อของพยาน

⁶ มาตรา 10

⁷ กฎกระทรวงข้อ 4 และข้อ 5

1) การยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่กระทำโดยตัวแทนหรือผู้รับมอบอำนาจ ให้แนบภาพถ่ายหนังสือตั้งตัวแทนหรือหนังสือมอบอำนาจ และบัตรประจำตัวของตัวแทนหรือผู้รับมอบอำนาจมาพร้อมกันด้วยตามกฎหมายกระทรวงข้อ 4

2) หนังสือมอบอำนาจต้องมีการระบุ วัน เดือน ปี ที่ทำการมอบอำนาจให้ชัดเจน

3) กรณีผู้มอบอำนาจเป็นนิติบุคคล การลงลายมือชื่อผู้มอบอำนาจต้องลงลายมือชื่อให้ครบตามอำนาจ ที่ระบุในหนังสือรับรองนิติบุคคล

4) กรณีการมอบอำนาจกระทำในประเทศไทย

(1) ผู้มอบอำนาจไม่ได้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ต้องส่งภาพถ่ายหนังสือเดินทาง หรือภาพถ่ายหนังสือรับรองถิ่นที่อยู่ชั่วคราว หรือหลักฐานอื่นที่แสดงให้เห็นว่าในขณะที่ตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจผู้นั้นได้เข้ามาในประเทศไทยจริง

(2) ผู้มอบอำนาจเป็นบุคคลธรรมดาต่างประเทศมอบอำนาจในประเทศไทย แม้ในคำขอจะระบุถิ่นพำนักหรือที่อยู่ในประเทศไทยก็ตาม ให้ผู้ขอส่งหลักฐานที่แสดงว่าขณะตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจผู้นั้นได้เข้ามาในประเทศไทย

5) กรณีการมอบอำนาจกระทำในต่างประเทศ

ต้องมีการรับรองลายมือชื่อหรือรับรองการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจโดยหัวหน้าสำนักงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ซึ่งประจำอยู่ ณ ประเทศที่มีการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจ โนตารีปับลิกหรือบุคคลซึ่งกฎหมายแห่งท้องถิ่นระบุให้เป็นผู้มีอำนาจเป็นพยานในเอกสาร เป็นผู้รับรองลายมือชื่อหรือรับรองการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจ แล้วแต่กรณี นำเกณฑ์ข้อ 1.5 การรับรองลายมือชื่อมาใช้ประกอบการพิจารณา

แนวทางการพิจารณา

1) การระบุชื่อนิติบุคคลในหนังสือมอบอำนาจ เช่น “บริษัท กอไผ่ จำกัด โดยนายเดช กอไผ่” หรือ “เฟซบุ๊ก โค., แอลทีตี นิติบุคคลประเทศอเมริกา” ไม่ต้องมีคำสั่งให้ผู้ขอตัดคำว่า “โดยนายเดช กอไผ่” หรือ “นิติบุคคลประเทศอเมริกา” ออก

2) หนังสือมอบอำนาจต้องมีการระบุ วัน เดือน ปี ที่ทำการมอบอำนาจให้ชัดเจน หากไม่ระบุให้นายทะเบียนสั่งให้แก้ไข

3) หนังสือมอบอำนาจจะระบุวันหมดอายุหรือไม่ก็ได้

4) การลงลายมือชื่อของผู้รับมอบอำนาจและพยานจะมีหรือไม่ก็ได้

5) การมอบอำนาจช่วงต้องเกิดขึ้นขณะหรือหลังจากมอบอำนาจหลัก หากมีการระบุวันที่มอบอำนาจช่วงก่อนการมอบอำนาจหลักให้มีคำสั่งให้ส่งหนังสือมอบอำนาจนั้นใหม่

6) ผู้รับมอบอำนาจช่วงไม่สามารถมอบอำนาจช่วงให้บุคคลอื่นกระทำแทนได้ กรณีผู้รับมอบอำนาจช่วงมอบอำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการแทน ให้มีคำสั่งให้แก้ไขตัวแทนและทำหนังสือมอบอำนาจใหม่จากผู้ขอจดทะเบียนหรือตัวแทนหลัก

7) การมอบอำนาจที่มีข้อความเป็นการให้สัตยาบันสามารถทำได้ เช่น ให้สัตยาบันว่าให้มีผลผูกพันตัวแทนย้อนหลัง เป็นต้น

8) บุคคลต่างด้าวไม่สามารถเป็นตัวแทนหรือผู้รับมอบอำนาจ^{8 9}

9) การเปลี่ยนตัวแทนตามแบบ ก.06 ให้มีผลนับแต่วันที่ยื่นแบบ ก.06 (ไม่ใช่วันที่มีการมอบอำนาจ)

1.4 อาการแสดมภ์

หนังสือมอบอำนาจต้องเสียค่าอาการแสดมภ์ตามประมวลรัษฎากร¹⁰ ดังนี้

1) การมอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนกระทำการครั้งเดียว ปิดอาการแสดมภ์จำนวน 10 บาท (ตัวแทนเฉพาะกาล)

2) การมอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนร่วมกันกระทำการมากกว่าครั้งเดียว ปิดอาการแสดมภ์จำนวน 30 บาท (ร่วมกันกระทำทุกคน ในหนังสือมอบอำนาจจะระบุว่า “และ”)

3) การมอบอำนาจให้กระทำการมากกว่าครั้งเดียว โดยให้บุคคลหลายคนต่างคนต่างกระทำกิจการแยกกันได้ คิดตามรายตัวบุคคลที่รับมอบอำนาจ ค่าอาการแสดมภ์ คนละ 30 บาท (ในหนังสือมอบอำนาจจะระบุว่า “และ/หรือ”)

4) ผู้มอบอำนาจมีหน้าที่ต้องเสียอาการแสดมภ์ ให้ผู้มอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องชดเชาอาการแสดมภ์

แนวทางการพิจารณา

1) กรณีตัวแทนลาออก/ตาย ถ้าหนังสือมอบอำนาจระบุผู้รับมอบอำนาจไว้ 3 คน แล้วมีคนหนึ่งลาออก/ตาย ให้ติดอากรฯ 90 บาท หากติดอากรฯ ไม่ครบ ให้มีคำสั่งให้ติดอากรฯ ใหม่ให้ครบ

2) กรณีไม่ได้ชดเชาอากรฯ ให้มีคำสั่งให้ผู้ขอหรือตัวแทนให้ดำเนินการชดเชา หรือให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอชดเชาแทนได้

1.5 การรับรองลายมือชื่อ

กฎกระทรวงข้อ 5 กำหนดให้ ดำเนินการดังนี้

1) กรณีการรับรองลายมือชื่อเพียงอย่างเดียว ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของสถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยซึ่งประจำอยู่ ณ ประเทศที่มีการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจเป็นผู้รับรอง

⁸ พระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีวะและวิชาชีวะที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ.2522

⁹ บันทึกที่ พณ.0702/662 ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 เรื่องการมอบอำนาจโดยบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย (ต่างด้าว) ที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า (ตัวแทน)

¹⁰ ประมวลรัษฎากร มาตรา 107 และมาตรา 111

2) กรณีการรับรองลายมือชื่อหรือรับรองการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจ ให้หัวหน้าสำนักงาน สังกัดกระทรวงพาณิชย์ซึ่งประจำอยู่ ณ ประเทศที่มีการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจโนตารีปับลิก หรือบุคคลซึ่งกฎหมายแห่งท้องถิ่นระบุให้เป็นผู้มีอำนาจเป็นพยานในเอกสารเป็นผู้รับรอง

การรับรองลายมือชื่อ การรับรองการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจ เป็นการรับรองถึงความมีอยู่จริง ความถูกต้อง หรือความสมบูรณ์ของเอกสาร หรือการทำคำรับรองประเภทอื่น ๆ เพื่อให้เอกสารเหล่านั้นเป็นหลักฐานที่เชื่อถือ ผู้ที่ทำเรียกว่า "โนตารีปับลิก"

การลงลายมือชื่อของโนตารีปับลิกเป็นการรับรองลายมือชื่อที่มีการลงชื่อต่อหน้าในเอกสารนั้น ๆ หรือรับรองเอกสารว่าเป็นเอกสารที่ถูกต้องแท้จริงจากต้นฉบับ หรือเป็นการทำคำรับรองประเภทอื่น ๆ รวมทั้ง การลงลายมือชื่อในฐานะเป็นพยานในเอกสารนั้น สารสำคัญของโนตารีปับลิกจึงเป็นการรับรองเอกสารที่ได้ทำขึ้น ณ ขณะนั้น และในท้องถิ่นนั้น โนตารีปับลิกที่จะทำการรับรองจึงต้องเป็นโนตารีปับลิกในประเทศที่มีการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจ มิใช่โนตารีปับลิกของประเทศที่นิติบุคคลนั้นจดทะเบียนตั้งอยู่

อำนาจในการลงนามของโนตารีปับลิกหรือบุคคลผู้มีอำนาจในการรับรองเอกสารเป็นไปตามกฎหมายของแต่ละประเทศ เช่น กรณีของประเทศเยอรมนีซึ่งกฎหมายโนตารีสามารถให้โนตารีมอบหมาย (Appointed Representative) ให้ผู้ช่วยโนตารี (Trainee Notary) กระทำการแทนได้ ดังนั้น อำนาจในการลงนามของโนตารีปับลิกต้องพิจารณากฎหมายของแต่ละประเทศเป็นรายกรณี อย่างไรก็ตาม กฏกระทรวงข้อ 5 (2) ไม่ได้กำหนดให้โนตารีปับลิกเป็นผู้รับรองเสมอไป บุคคลซึ่งกฎหมายแห่งท้องถิ่นนั้นระบุให้เป็นผู้มีอำนาจเป็นพยานในเอกสารจะเป็นผู้รับรองก็ได้ ซึ่งในกรณีมีสงสัย นายทะเบียนอาจสั่งให้ชี้แจงถึงสถานะของผู้รับรองได้

กรณีการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจที่กระทำในต่างประเทศ ตามข้อ 5 วรรคหนึ่ง (1) และ (2) และได้ให้สถานทูตไทย สถานกงสุลไทย หรือหัวหน้าสำนักงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ซึ่งประจำอยู่ ณ ประเทศที่มีการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจ โนตารีปับลิก หรือบุคคลซึ่งกฎหมายแห่งท้องถิ่นระบุให้เป็นผู้มีอำนาจเป็นพยานในเอกสารเป็นผู้รับรองลายมือชื่อหรือรับรองการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจ แล้วแต่กรณี อาจให้หน่วยงานดังกล่าวระบุข้อความรับรองการเป็นนิติบุคคลต่างประเทศไว้ด้วย อย่างไรก็ตาม หน่วยงานดังกล่าวจะรับรองการเป็นนิติบุคคลให้หรือไม่นั้นเป็นไปตามหน้าที่และอำนาจของแต่ละหน่วยงาน หากหน่วยงานดังกล่าวไม่รับรองการเป็นนิติบุคคลต่างประเทศไว้ นิติบุคคลต่างประเทศนั้นสามารถรับรองการเป็นนิติบุคคลของตนเองได้

กรณีการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจที่กระทำในประเทศไทย ตามกฏกระทรวงข้อ 5 วรรคสอง ต้องส่งภาพถ่ายหนังสือเดินทาง หรือภาพถ่ายหนังสือรับรองถิ่นที่อยู่ชั่วคราว หรือหลักฐานอื่นที่แสดงให้เห็นว่านายทะเบียนเห็นว่าในขณะตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจ ผู้นั้นได้เข้ามาในประเทศไทยจริง ในกรณีนี้ ไม่มีเอกสารที่ต้องให้หน่วยงานใดรับรอง นิติบุคคลต่างประเทศสามารถรับรองการเป็นนิติบุคคลของตนเองได้

แนวทางการพิจารณา

1) การรับรองลายมือชื่อหรือตั้งตัวแทนต้องกระทำ ณ ประเทศที่มีการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจ โดยผู้ที่รับรองจะต้องอยู่ในประเทศ เช่น การมอบอำนาจจัดทำขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา การโนตารีต้องทำในประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น

2) กรณีโนตารีอยู่คนละประเทศกับถิ่นที่อยู่ของผู้จดทะเบียน เช่น บริษัทมีถิ่นที่อยู่ในอเมริกา โนตารีประเทศสิงคโปร์ จะต้องมีความแสดงว่า มีการลงลายมือชื่อ ตั้งตัวแทน หรือมอบอำนาจกันในประเทศสิงคโปร์ โนตารีประเทศสิงคโปร์จึงจะสามารถรับรองได้ หากไม่มีเอกสารหรือข้อความดังกล่าว ให้มีคำสั่ง คค. 5 ข้อ 7 ให้ดำเนินการให้ถูกต้อง

3) กรณีเป็นบุคคลอื่นซึ่งกฎหมายในประเทศนั้นให้อำนาจเป็นพยานในเอกสารเป็นผู้รับรองลายมือชื่อของผู้มอบอำนาจ เช่น จูเนียร์โนตารีประเทศเยอรมัน ทั้งนี้ ให้ส่งหลักฐานแสดงหรือชี้แจงถึงการมีอำนาจด้วย

4) การรับรองโนตารีปีบลิคในกรณีต่าง ๆ เช่น

(1) การรับรองนิติฐานะว่าเป็นนิติบุคคลภายใต้กฎหมายใด เช่น เป็นนิติบุคคลประเทศสหรัฐอเมริกา สามารถระบุ USA ได้ โดยไม่ต้องระบุว่าเป็นมลรัฐใด

(2) กรณีการรับรองของประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี จะมีข้อความรับรองเฉพาะลายมือชื่อหรือรับรองตราประทับเพียงอย่างเดียว ก็สามารถทำได้

(3) การรับรองจะประทับตรารับรอง หรือเขียนข้อความรับรอง หรือจะเขียนข้อความจำกัดความรับผิดชอบก็สามารถทำได้

(4) การรับรองโดยโนตารีปีบลิค แต่ไม่ระบุประเทศที่มีการรับรอง หากพิจารณาแล้วสามารถอนุมานได้ว่าการมอบอำนาจทำขึ้น ณ ที่ใด โดยไม่ต้องระบุประเทศให้ชัดเจน เช่น การระบุมลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกา สามารถอนุมานได้ว่าได้รับรองโดยโนตารีปีบลิคในประเทศสหรัฐอเมริกาด้วยแล้ว ถือว่าการรับรองหนังสือมอบอำนาจนั้นทำโดยชอบแล้ว ในกรณีที่ไม่สามารถอนุมานได้ว่าการมอบอำนาจทำขึ้นที่ใด นายทะเบียนอาจพิจารณาสั่งให้ผู้จดทะเบียนหรือตัวแทนชี้แจงโดยไม่ต้องสั่งให้ส่งหนังสือมอบอำนาจใหม่ได้

5) การรับรองลายมือชื่อหรือรับรองการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจที่โนตารีปีบลิคระงับวันหมดอายุการรับรองเอาไว้ พิจารณาจากวันที่ยื่นคำขอ หากการรับรองหมดอายุก่อนวันยื่นคำขอให้ถือว่าเอกสารนั้นไม่มีการรับรองโนตารีปีบลิค เช่น การรับรองการตั้งตัวแทนในหนังสือมอบอำนาจ หากวันที่รับรองหมดอายุก่อนวันยื่นคำขอ ถือว่าหนังสือมอบอำนาจนั้นไม่มีการรับรองโนตารีปีบลิค แต่หนังสือมอบอำนาจนั้นยังใช้ได้ โดยให้มีคำสั่ง คค. 5 ข้อ 7 ให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง เช่น การรับรองโนตารีปีบลิคใหม่ หรือส่งเอกสารฉบับใหม่

6) หากมีข้อสงสัยว่าการลงลายมือชื่อนั้นเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ นายทะเบียนสามารถสอบถามตัวแทนเพื่อให้ชี้แจงข้อกฎหมายและรายละเอียดเพิ่มเติมได้

7) ตัวอย่างข้อความในการรับรองโนตารีปับลิก

ตัวอย่าง กรณีประทับตรารับรอง

<p>Ditandai dan dimasukkan dalam buku daftar yang disediakan untuk keperluan ini pada hari ini Senin, 18-06-2018</p> <p>004</p> <p><i>Handwritten Signature</i></p> <p>TIARA PERHETA, S.H., M.KM. Notaris KANTOR NOTARIS TANGERANG</p>	<p>ลงนามและบันทึกทะเบียนไว้ในหนังสือเพื่อการนี้ แล้วในวันนี้ เซนิน 18-06-2018 ภายใต้เลขที่ 004</p> <p>เทียนก้า เรเนียด้า, เอส.เอส., เอ็ม.เค.เอ็น. โนตารี ในเขตห่งเกอริง</p> <p>(ลายมือชื่อ) คราประพับ เทียนก้า เรเนียด้า, เอส.เอส., เอ็ม.เค.เอ็น. โนตารี ห่งเกอริง</p>
--	---

ตัวอย่าง กรณีเขียนข้อความรับรอง

Notarial Attestation

I hereby certify the above firm is a juristic person duly organized under the laws of
England & Wales and that the signature above is that of

Mr. Andrew Thompson, The Company Secretary
 (Name) (Position)

who is duly authorized to sign on behalf of the above-mentioned firm.

(Handwritten Signature)
 (นายอริณทร์ ม่วงณี)

(Handwritten Signature)
 Notary Public

C N Cullen
 Notary Public
 Nottingham, England

ตัวอย่าง กรณีเขียนข้อความจำกัดความรับผิด

CALIFORNIA ALL-PURPOSE ACKNOWLEDGMENT **CIVIL CODE § 1189**

A notary public or other officer completing this certificate verifies only the identity of the individual who signed the document to which this certificate is attached, and not the truthfulness, accuracy, or validity of that document.

โนตารีปับลิกหรือเจ้าหน้าที่ผู้ทำการรับรองเอกสารนี้รับรองเฉพาะตัวตนของบุคคลที่ลงนามในเอกสารที่ทำการรับรองที่แนบมานี้ และ
 ไม่รับรองความแท้จริง ความถูกต้องหรือผลบังคับใช้ของเอกสารนั้น

1.6 การลงลายมือชื่อในคำขอจดทะเบียน

1.6.1 กรณียื่นคำขอจดทะเบียนด้วยตนเอง

- 1) กรณีบุคคลธรรมดา ให้ลงลายมือชื่อในเอกสารให้ครบถ้วน
- 2) กรณีนิติบุคคล การลงลายมือชื่อให้พิจารณาจากหนังสือรับรองนิติบุคคล โดยให้ลงลายมือชื่อในเอกสารให้ครบถ้วน

1.6.2 กรณียื่นคำขอจดทะเบียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-Filing (Signed by DIP-CA)

บุคคลผู้ลงนามจะต้องเป็นเจ้าของหรือตัวแทน

แนวทางการพิจารณา

- 1) กรณีผู้ขอลงชื่อไม่ครบถ้วน ให้มีคำสั่งให้ผู้ขอมาลงชื่อให้ครบถ้วนหรือส่งคำขอฉบับใหม่ที่ลงชื่อครบถ้วนแล้ว
- 2) การลงลายมือชื่อในคำขอจดทะเบียน เจ้าของหรือตัวแทนสามารถลงลายมือชื่อในเอกสารให้ครบถ้วนได้ เช่น หน้า 1 ลงชื่อโดยเจ้าของ หน้า 2 ลงชื่อโดยตัวแทน สามารถทำได้
- 3) กรณียื่นคำขอจดทะเบียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-Filing แล้วผู้ขอแนบเอกสารที่ลงชื่อจริงมาด้วยให้พิจารณาเอกสารที่ e-Filing เป็นหลัก

2. การพิจารณารายการสินค้าและบริการ¹¹

2.1 รายการสินค้าและบริการ

- 1) ต้องระบุรายการสินค้าที่ประสงค์จะได้รับความคุ้มครองแต่ละอย่างโดยชัดเจน โดยใช้คำหรือข้อความเท่าที่จำเป็น มีความชัดเจน กระชับและเข้าใจง่าย เพียงพอที่จะทำให้เข้าใจถึงลักษณะ หน้าที่ หรือ การใช้งานของสินค้านั้น ต้องไม่เป็นรายการที่กว้างเกินไป และรู้ว่าอยู่ในจำพวกใด
- 2) การระบุรายการสินค้าในคำขอจดทะเบียนสามารถระบุได้หลายจำพวก
- 3) กรณีขอจดทะเบียนรายการสินค้าหลายจำพวก ต้องระบุรายการสินค้าที่ประสงค์จะขอรับความคุ้มครองแยกตามจำพวกให้ชัดเจน
- 4) เมื่อยื่นขอจดทะเบียนแล้วประสงค์จะเพิ่มเติมรายการสินค้าไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นการระบุรายการสินค้าให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

แนวทางการพิจารณา

- 1) การพิจารณาจำพวกให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดจำพวกสินค้าและบริการ¹² ฉบับที่ใช้ขณะยื่นคำขอจดทะเบียน กรณีไม่ถูกต้องให้มีคำสั่งให้ผู้ขอแก้ไขให้อยู่ในจำพวกที่ถูกต้อง
- 2) การพิจารณารายการสินค้า
 - (1) ให้พิจารณาจาก “บัญชีรายการสินค้าและบริการที่ยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในประเทศไทย” (<https://tmsearch.ipthailand.go.th/>)
 - (2) กรณีไม่อาจจัดรายการไว้ในจำพวกใดจำพวกหนึ่ง ให้ใช้หลักเกณฑ์ต่อไปนี้
 - (2.1) รายการสินค้า ถ้าปรากฏว่า มีผลิตภัณฑ์ใดไม่อาจจัดไว้ในจำพวกใดจำพวกหนึ่งตามบัญชีรายการสินค้าและบริการที่ยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในประเทศไทย (<https://tmsearch.ipthailand.go.th/>) ให้ใช้สังเกตดังต่อไปนี้เป็นหลักเกณฑ์ช่วยในการพิจารณา

¹¹ มาตรา 9 กฎกระทรวงข้อ 12 จัตวา ข้อ 14

¹² ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดจำพวกสินค้าและบริการ ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2560

ก. ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ให้จำแนกลงในจำพวกตามอัตราประโยชน์หรือวัตถุประสงค์ของ การใช้งานของผลิตภัณฑ์นั้น ถ้าปรากฏว่าการจำแนกดังกล่าว ยังไม่สามารถจัดลงในจำพวกใดตามคู่มือจำพวก ได้ ให้จำแนกโดยการเทียบเคียงกับผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปในคู่มือฉบับเรียงลำดับตัวอักษร และถ้าปรากฏว่า ยังไม่สามารถจัดลงในจำพวกใดได้อีก ให้พิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการผลิตหรือลักษณะการทำงานของ ผลิตภัณฑ์นั้น

ข. ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ประเภทเนกประสงค์หรือใช้ได้หลายวัตถุประสงค์ (เช่น นาฬิกา มีวิหุในตัว) อาจจัดอยู่ในจำพวกสินค้าได้ทุกจำพวกตามอัตราประโยชน์หรือวัตถุประสงค์ของการใช้งานของ ผลิตภัณฑ์นั้น และถ้าปรากฏว่าเกณฑ์พิจารณาตามนี้ไม่อาจจัดผลิตภัณฑ์ดังกล่าวลงในจำพวกใดจำพวกหนึ่งได้ ให้นำเกณฑ์การพิจารณาตามข้อ ก. มาใช้

ค. วัตถุดิบยังไม่ผ่านกระบวนการหรือกึ่งสำเร็จรูป ให้จำแนกเข้าจำพวกตาม ส่วนประกอบของวัตถุดิบนั้น

ง. อุปกรณ์หรือชิ้นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ ที่ไม่อาจนำไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่นได้ให้ จัดไว้ในจำพวกเดียวกับผลิตภัณฑ์นั้น แต่ถ้าสามารถใช้ในวัตถุประสงค์อื่นได้ ให้นำเกณฑ์การพิจารณาตาม ข้อ ก. มาใช้

จ. ผลิตภัณฑ์ไม่ว่าจะสำเร็จรูปหรือไม่ ที่ได้รับการจัดจำพวกตามวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ถ้าผลิตภัณฑ์นั้นผลิตจากวัตถุดิบหลายชนิดแตกต่างกัน ให้จำแนกสินค้านี้ตามจำพวกของวัตถุดิบที่ใช้ ในการผลิตมากที่สุด

ฉ. กล่องหรือซองที่ใช้ในการบรรจุผลิตภัณฑ์ ให้จำแนกไว้ในจำพวกเดียวกันกับผลิตภัณฑ์ นั้น เช่น แวนตา และ ซองแวนตา เป็นต้น

(2.2) รายการบริการ ถ้าปรากฏว่า มีบริการใดไม่อาจจัดไว้ในจำพวกใดจำพวกหนึ่งตามบัญชี รายการสินค้าและบริการที่ยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในประเทศไทย (<https://tmsearch.ipthailand.go.th/>) ให้ใช้ข้อสังเกตดังต่อไปนี้ เป็นหลักเกณฑ์ช่วยในการพิจารณา

ก. บริการจะถูกจำแนกตามลักษณะการดำเนินการของกิจกรรมที่กำหนดไว้ใน คำบรรยายของจำพวกบริการและคำอธิบายจำพวก หรือ ถ้าระบุไม่ได้ อาจเทียบเคียงกับรายการบริการใน คู่มือฉบับเรียงลำดับตัวอักษร

ข. บริการให้เช่าสิ่งใด จะจัดอยู่ในจำพวกเดียวกันกับบริการสิ่งนั้น (เช่น บริการให้เช่า โทรทัศน์ จ.38) ลีสซิ่ง (Leasing) มีลักษณะการบริการคล้ายคลึงกับบริการให้เช่า (Rental) อย่างไรก็ตาม บริการเช่าซื้อ (Hire-or- lease-purchase financing) ถูกจัดอยู่ในจำพวก 36 เนื่องจากเป็นการบริการที่ เกี่ยวกับการเงิน

2.2 การคำนวณค่าธรรมเนียมรายการ¹³

1) ค่าธรรมเนียมรายการสินค้า/บริการคิดเป็นจำพวก โดย 1 ถึง 5 รายการ รายการละ 1,000 บาท หากมากกว่า 5 รายการ ให้คิดอัตราเหมาจ่ายเป็นจำพวก จำพวกละ 9,000 บาท ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม

2) การพิจารณาค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม ฉบับที่ใช้ขณะยื่นคำขอจดทะเบียน

แนวทางการพิจารณา

หากมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการ จะไม่คิดแบบถัวเฉลี่ย เช่น ผู้ขอระบุ 3 จำพวก รวม 13,000 บาท ได้แก่ จำพวก 18 จำนวน 2 รายการ (2,000 บาท) จำพวก 24 จำนวน 10 รายการ (9,000 บาท) จำพวก 25 จำนวน 2 รายการ (2,000 บาท) ต่อมานายทะเบียนสั่งแก้ไข โดยผู้ขอตัดจำพวก 24 ออกแล้วแก้ไขจำพวก 18 เป็น 9 รายการ แบบนี้ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่ม (เพิ่มอีก 7,000 บาท) โดยไม่คิดแบบถัวเฉลี่ย

3. การพิจารณาคำอ่านและคำแปล¹⁴

กรณีเครื่องหมายประกอบด้วยคำหรือข้อความภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาสเปน อิตาลี ภาษาลาติน ภาษาอาหรับ ภาษารัสเซีย และภาษาประเทศอาเซียน (9 ภาษา) รวม 20 ภาษา ให้ระบุคำอ่านและคำแปลเป็นภาษาไทยไว้ด้วย เว้นแต่ข้อความที่เป็นภาษาต่างประเทศนั้นมีใช้กรณีที่จะจัดทำคำแปลได้

กรณีภาษาจีน ให้ระบุคำอ่านและคำแปลเป็นจีนกลางและจีนแต้จิ๋ว

แนวทางการพิจารณา

1) กรณีไม่ได้ระบุคำอ่านและคำแปล

(1) ให้มีคำสั่งให้ระบุคำอ่านและคำแปลให้ถูกต้องทุกกรณี

(2) กรณีไม่ได้ระบุคำอ่านแปล และเป็นคำที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ให้มีคำสั่งให้อ่านแปล และมีคำสั่งมาตรา 7 หรือมาตรา 17 แล้วแต่กรณี

(3) กรณีไม่ได้ระบุคำอ่านแปลและเป็นคำที่มีลักษณะบ่งเฉพาะให้มีคำสั่งให้อ่านแปล

2) กรณีระบุคำอ่านแปลไม่ถูกต้อง

(1) หากพิจารณาเครื่องหมายแล้วมีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ ให้มีคำสั่งให้ผู้ขออ่านแปลมาใหม่ เช่น คำว่า “BOY” ผู้ขอระบุว่า “แปลไม่ได้” หรือระบุคำแปลว่า “เด็กผู้หญิง” ซึ่งเป็นการระบุคำแปลที่ไม่ถูกต้อง ให้มีคำสั่งให้ผู้ขออ่านแปลมาใหม่ เป็นต้น

¹³ กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2559 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2559

¹⁴ มาตรา 11 กฎกระทรวงข้อ 12

(2) กรณีระบุคำอ่านแปลไม่ถูกต้องและเป็นคำที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ให้มีคำสั่งตามมาตรา 7 โดยไม่ต้องมีคำสั่งให้อ่านแปล

(3) กรณีระบุคำอ่านแปลไม่ถูกต้องและภาคส่วนนั้นเป็นคำที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะแต่ไม่ใช่สาระสำคัญ ให้มีคำสั่งให้อ่านแปล และมีคำสั่งตามมาตรา 17

3) ทั้งนี้ ให้ผู้ขอส่งเอกสารยืนยันการอ่านแปลจากพจนานุกรมที่ได้รับการยอมรับเป็นการทั่วไป หรือ ใช้สถาบันแปลภาษาที่มีความน่าเชื่อถือรับรองคำอ่านแปลเป็นเอกสารอ้างอิง

4. การพิจารณารูปเครื่องหมาย¹⁵

1) รูปเครื่องหมายการค้าที่แสดงในคำขอจดทะเบียนจะต้องมีความชัดเจนสามารถมองเห็นรายละเอียดทั้งหมดที่ปรากฏในเครื่องหมาย โดยในคำขอจดทะเบียนให้แสดงรูปเครื่องหมายการค้าขนาดไม่เกิน 5x5 เซนติเมตร กรณีรูปเกิน 5x5 เซนติเมตร ให้คิดค่าธรรมเนียมส่วนที่เกินเพิ่มเซนติเมตรละ 200 บาท โดยคำนวณจากด้านกว้างและด้านยาว

2) กรณีกลุ่มของสี ให้ผู้ขอจดทะเบียนบรรยายด้วยว่าเครื่องหมายการค้านั้นประกอบด้วยสีใด และแต่ละสีจัดวางอยู่ในลักษณะใด

3) กรณีรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ ต้องแสดงรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ (หมายถึง เครื่องหมายที่แสดงด้านกว้าง ด้านยาว ด้านลึก หรือสามมิติ) อันเป็นสาระสำคัญทั้งหมด ทั้งนี้ ผู้ขอจดทะเบียนจะบรรยายรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุนั้นด้วยก็ได้

4) กรณีเครื่องหมายเสียงหรือประกอบด้วยเสียง ให้ผู้ขอบรรยายเสียงนั้นอย่างชัดเจน (เสียงคนร้องเพลง เสียงสัตว์คำราม เสียงเพลง/ดนตรี เสียงอื่น ๆ) และส่งสิ่งบันทึกเสียงที่ขอจดทะเบียนที่มีความชัดเจน ทั้งนี้ ผู้ขอจดทะเบียนจะส่งโน้ตดนตรี กราฟเสียง หรือสิ่งอื่นที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของเครื่องหมายนั้นด้วยก็ได้

แนวทางการพิจารณา

1) กรณีรูปเครื่องหมายการค้าที่แสดงในคำขอไม่ชัดเจนให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ส่งรูปใหม่ โดยต้องไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงเครื่องหมายเดิม ซึ่งผู้ขอจะยืนยันชี้แจงว่าชัดเจนแล้วไม่ได้ หากผู้ขอจดทะเบียนไม่เห็นด้วยสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ได้

2) กรณีเห็นว่ารูปเครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนมีลักษณะสองเครื่องหมาย ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้ง (ตค. 9 ข้อ 10) ให้ผู้ขอชี้แจงหรือส่งหลักฐานเพื่อแสดงให้เห็นถึงการใช้เครื่องหมายในลักษณะตามที่ขอจดทะเบียน หรือให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ขอแก้ไขรูปเครื่องหมายให้เหลือเพียงเครื่องหมายเดียว ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนแจ้งด้วยว่า หากไม่ได้มีการใช้เครื่องหมายการค้าในลักษณะที่ยื่นขอจดทะเบียน อาจเป็นเหตุให้มีการร้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา 63

¹⁵ มาตรา 11 กฎกระทรวงข้อ 11 ข้อ 11 ทวิ

3) กรณีที่รูปเครื่องหมายการค้ามีภาคส่วน ® หรือสัญลักษณ์อย่างอื่นในลักษณะเดียวกันปรากฏในเครื่องหมายการค้า หากไม่ใช่ส่วนสาระสำคัญของเครื่องหมาย ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ขอแก้ไขรูปเครื่องหมายการค้าใหม่ โดยให้ตัดส่วนดังกล่าวออก ทั้งนี้ตามมาตรา 15 (1)

4) กลุ่มของสี

(1) ลำดับแรกพิจารณาก่อนว่า เครื่องหมายมีลักษณะเป็นกลุ่มของสีหรือไม่ หากไม่มีลักษณะเป็นกลุ่มของสี ให้ออก ตค. 9 ข้อ 10 แจ้งผู้ขอว่าไม่มีลักษณะเป็นกลุ่มของสี หากผู้ขอไม่ชี้แจงให้พิจารณาในลักษณะเครื่องหมายทั่วไป

(2) กรณีเป็นกลุ่มของสี หรือผู้ขอชี้แจงว่าเป็นเครื่องหมายกลุ่มของสี ให้พิจารณาต่อว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะหรือไม่ โดยใช้มาตรา 7 หรือมาตรา 17 แล้วแต่กรณี

5) รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ

(1) ลำดับแรกพิจารณาก่อนว่า เครื่องหมายมีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุหรือไม่ หากไม่มีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุให้ออก ตค. 9 ข้อ 10 แจ้งผู้ขอว่าไม่มีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ หากผู้ขอไม่ชี้แจงให้พิจารณาในลักษณะเครื่องหมายทั่วไป

(2) กรณีเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ หรือผู้ขอชี้แจงว่าเป็นเครื่องหมายรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ ให้พิจารณาต่อว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะหรือไม่ โดยใช้มาตรา 7 หรือมาตรา 17 แล้วแต่กรณี

(3) หากผู้ขอขอตัดรูปให้เหลือด้านเดียว ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุญาต เนื่องจากผิดวัตถุประสงค์เดิมของผู้ขอ และให้พิจารณาต่อว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะหรือไม่ โดยใช้มาตรา 7 หรือมาตรา 17 แล้วแต่กรณี

6) กรณีเครื่องหมายเสียง

(1) กรณีไม่ระบุคำบรรยายเสียง สั่งให้ผู้ขอแก้ไขโดยให้ระบุคำบรรยายเสียง โดยใช้แบบ ก.06 แก้ไข

(2) กรณีผู้ขอไม่ส่งสิ่งบันทึกเสียง ให้ผู้ขอส่งสิ่งบันทึกเสียงโดยใช้แบบ ก.20 เป็นหนังสือนำส่ง

7) กรณีรูปเกิน 5x5 เซนติเมตร

(1) ยื่นคำขอด้วยตนเอง ให้คิดค่าธรรมเนียมส่วนที่เกินเพิ่ม เซนติเมตรละ 200 บาท โดยคำนวณจากด้านกว้างและด้านยาว

(2) ยื่นคำขอจดทะเบียนผ่านระบบ e-Filing ให้ถือตามค่าธรรมเนียมที่ปรากฏในระบบ

5. การพิจารณาการให้สิทธิตามมาตรา 28 และมาตรา 28 ทวิ

การขอถือสิทธิ หมายถึง กรณีที่ผู้ขอได้ยื่นคำขอจดทะเบียนไว้ในต่างประเทศ หรือได้นำเครื่องหมายออกแสดงในงานแสดงสินค้าระหว่างประเทศแล้ว ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าดังกล่าวในราชอาณาจักรภายใน 6 เดือนนับแต่วันที่ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในราชอาณาจักรเป็นครั้งแรก (ก่อนนำมายื่นคำขอในประเทศไทย) หรือวันที่ได้นำสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าดังกล่าวออกแสดง โดยให้ถือว่าวันที่ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในต่างประเทศเป็นครั้งแรกหรือวันที่ได้นำสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าดังกล่าวออกแสดง แล้วแต่วันใดจะถึงก่อนเป็นวันที่ได้ยื่นคำขอในราชอาณาจักร

5.1 มาตรา 28 กรณีผู้ขอยื่นคำขอจดทะเบียนไว้ในประเทศเป็นครั้งแรก และจะขอให้ถือว่าวันที่ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนไว้ในประเทศเป็นวันที่ได้ยื่นคำขอในประเทศไทย ทางปฏิบัติเรียกว่า “การขอใช้สิทธิย้อนหลัง”¹⁶

1) การขอใช้สิทธิตามมาตรา 28 ให้ผู้ขอยื่นคำขอจดทะเบียนตามแบบ ก.01 ภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนในประเทศเป็นครั้งแรก พร้อมทั้งยื่นคำขอถือสิทธิตามแบบ ก.10 และให้ส่งเอกสารหลักฐาน ดังนี้

(1) สำเนาคำขอจดทะเบียนที่ยื่นไว้ในประเทศ ซึ่งมีการรับรองสำเนาถูกต้อง โดยผู้มีอำนาจหน้าที่รับจดทะเบียนในประเทศนั้น

(2) หนังสือรับรองโดยผู้จดทะเบียนที่แสดงว่าคำขอจดทะเบียนในประเทศไม่เคยถูกปฏิเสธ เพิกถอน หรือละทิ้ง

(3) กรณีเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศให้มีการแปลเอกสารเป็นภาษาไทยและรับรองสำเนาถูกต้อง

2) กรณีไม่สามารถส่งหลักฐานตามข้อ 1 (1) (2) (3) พร้อมกับคำขอจดทะเบียนตามแบบ ก.01 และคำขอถือสิทธิตามแบบ ก.10 ให้ผู้ขอยื่นหนังสือขอผ่อนผันตามแบบ ก.19 โดยขอผ่อนผันได้ไม่เกิน 60 วัน กรณีที่ไม่อาจส่งเอกสารหลักฐานภายในเวลาผ่อนผันให้นายทะเบียนพิจารณาคำขอจดทะเบียนนั้นต่อไป โดยถือว่าผู้จดทะเบียนไม่ประสงค์จะขอใช้สิทธิตามมาตรา 28

แนวทางการพิจารณา

1) เครื่องหมายที่ผู้จดทะเบียนระบุไว้ในแบบคำขอถือสิทธิใช้สิทธิย้อนหลังตามแบบ ก.10 ต้องเป็นเครื่องหมายเดียวกับเครื่องหมายตามแบบ ก.01 ทั้งนี้ ให้พิจารณารูปลักษณะของเครื่องหมายเป็นสำคัญ

(1) เครื่องหมายคำต้องเป็นพ้องกันลักษณะเหมือนกัน หากเครื่องหมายต่างกัน เช่น เครื่องหมายคำว่า **ADVA** ส่วนเครื่องหมายในประเทศเป็น **ADVA** , **adva** ลักษณะตัวอักษร (พ้อง) ต่างกัน หรืออักษรตัวพิมพ์ใหญ่กับตัวพิมพ์เล็ก เป็นต้น ถือว่าเป็นคนละเครื่องหมาย ให้มีคำสั่งไม่อนุญาต

(2) สีของเครื่องหมาย กรณีเครื่องหมายที่ยื่นขอจดทะเบียนในประเทศ และคำขอที่ยื่นจดทะเบียนในประเทศไทยมีสีแตกต่างกัน ให้ถือว่าเป็นเครื่องหมายเดียวกัน เว้นแต่กรณีในกลุ่มของสี

(3) เครื่องหมายที่ยื่นขอจดทะเบียนในประเทศมีลักษณะเป็น Series Mark หากภาพเครื่องหมายใดเครื่องหมายหนึ่งใน Series Mark ตรงกับเครื่องหมายที่ยื่นคำขอจดทะเบียนในประเทศไทยให้ถือว่าเป็นเครื่องหมายเดียวกัน

¹⁶ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การขอให้ถือว่าวันที่ยื่นคำขออนุญาตออกอาณัติครั้งแรกเป็นวันยื่นคำขอในราชอาณาจักรตามมาตรา 28

2) รายการสินค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนในต่างประเทศต้องครอบคลุมสินค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนในประเทศไทย

(1) กรณีจำพวกสินค้าในคำขอต่างประเทศอยู่คนละจำพวกกับคำขอในไทย ให้พิจารณาจากรายการสินค้าว่าครอบคลุมสินค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนในประเทศไทย

(2) กรณีนายทะเบียนมีคำสั่งให้แก้ไขรายการสินค้า นายทะเบียนอาจให้รอพิจารณามาตรา 28 ได้

3) สำเนาคำขอจดทะเบียนที่ยื่นไว้ในต่างประเทศต้องมีการรับรองสำเนาถูกต้อง โดยผู้มีอำนาจหน้าที่รับจดทะเบียนในประเทศนั้น

4) หนังสือรับรองที่แสดงว่าคำขอจดทะเบียนในต่างประเทศไม่เคยถูกปฏิเสธ เพิกถอน หรือละทิ้ง การรับรองดังกล่าวจะรับรองโดยเจ้าของหรือตัวแทนผู้รับมอบอำนาจในประเทศหรือต่างประเทศก็ได้

5) กรณีเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศให้มีการแปลเอกสารเป็นภาษาไทยและรับรองสำเนาถูกต้อง

6) เป็นเครื่องหมายที่ยื่นภายใน 6 เดือนนับแต่วันที่ได้อื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในต่างประเทศเป็นครั้งแรก

7) ผู้ขอจดทะเบียนมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(1) มีสัญชาติไทย

(2) หรือเป็นนิติบุคคลที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทย

(3) มีสัญชาติของประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย ** (ส่วนใหญ่เป็นประเภนี้)

(4) มีสัญชาติของประเทศที่ยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทยขอจดทะเบียนในประเทศนั้น

(5) ประเทศนั้น และประเทศไทยมีตกลงให้สิทธิดังกล่าวบนพื้นฐานต่างตอบแทนหรือประเทศนั้นมีหนังสือแจ้งให้สิทธิดังกล่าวอย่างเป็นทางการแล้ว

(6) มีภูมิลำเนาหรือประกอบอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์กรรมอย่างจริงจังในประเทศไทยหรือในประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย

8) หากนายทะเบียนไม่อนุญาตให้ผู้ขอใช้สิทธิมาตรา 28 ให้มีคำสั่งแจ้ง ตค. 9 ข้อ 10 แจ้งผู้ขอ

โดยอาจใช้ข้อความในลักษณะ ดังนี้ :

“ไม่อนุญาตให้ใช้สิทธิตามมาตรา 28 เนื่องจากรูปเครื่องหมายตามแบบ ก.01 แตกต่างกับคำขอจดทะเบียนในต่างประเทศ (ลักษณะพอนต์ต่างกัน)”

“ไม่อนุญาตให้ใช้สิทธิตามมาตรา 28 เนื่องจากรายการสินค้าแตกต่างกับคำขอจดทะเบียนในต่างประเทศ”

“ไม่อนุญาตให้ใช้สิทธิตามมาตรา 28 เนื่องจากเป็นเครื่องหมายที่ยื่นเกินกำหนด 6 เดือนนับแต่วันที่ได้อื่นคำขอจดทะเบียนในต่างประเทศ”

9) กรณีผู้ขอแก้ไขรูปเครื่องหมายหรือรายการสินค้า ภายหลังครบกำหนดเวลาขอผ่อนผันการส่งเอกสาร 60 วัน เช่น ลักษณะพอนต์ต่างกัน หรือรายการสินค้าไม่ครอบคลุมกัน เป็นต้น แม้ผู้ขอจะยื่นแบบ ก.06 แก้ไข ให้นำทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุญาต

5.2 มาตรา 28 ทวิ กรณีผู้ขอนำสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าได้ออกแสดงในงานแสดงสินค้าระหว่างประเทศที่จัดขึ้นในประเทศไทยหรือในประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย โดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐของประเทศไทยหรือประเทศที่เป็นภาคีดังกล่าวจัดขึ้น หรือรัฐบาลไทยรับรองการจัดงานแสดงสินค้านั้น เจ้าของเครื่องหมายการค้าดังกล่าวอาจขอใช้สิทธิตามมาตรา 28 วรรคหนึ่งได้ ถ้าเจ้าของเครื่องหมายการค้ายื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้านำออกแสดงในงานแสดงสินค้านั้นในราชอาณาจักรภายใน 6 เดือนนับแต่วันที่ได้นำสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าดังกล่าวออกแสดงหรือวันที่ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าครั้งแรกนอกราชอาณาจักรแล้วแต่วันใดจะเกิดขึ้นก่อน แต่ทั้งนี้การยื่นคำขอดังกล่าวต้องไม่เป็นการขยายระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา 28

การจัดงานแสดงสินค้าที่จะถือเป็นงานแสดงสินค้านั้นระหว่างประเทศและการขอใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงข้อ 12 ทวิ ในกรณีที่ผู้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีความประสงค์จะขอใช้สิทธิตามมาตรา 28 ทวิ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนและคำขอใช้สิทธิตามมาตรา 28 ทวิ พร้อมแนบเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) หลักฐานที่แสดงว่าผู้ขอจดทะเบียนได้นำสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนนั้น ออกแสดงในงานแสดงสินค้านั้นระหว่างประเทศ

(2) หนังสือรับรองการจัดงานแสดงสินค้านั้นระหว่างประเทศซึ่งออกให้โดยรัฐบาล ในกรณีที่รัฐบาลไทยเป็นผู้รับรองการจัดงานแสดงสินค้านั้น หรือหนังสือรับรองการจัดงานแสดงสินค้านั้นระหว่างประเทศซึ่งออกให้โดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐของประเทศไทยหรือของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นเป็นผู้จัดงานแสดงสินค้านั้น

(3) สำเนาคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่มีการยื่นไว้นอกราชอาณาจักรครั้งแรก ซึ่งมีการรับรองสำเนาถูกต้องโดยผู้มีหน้าที่รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในประเทศนั้น (ถ้ามี)

(4) สำเนาแปลเอกสารตาม (1) (2) และ (3) ในกรณีที่เอกสารดังกล่าวเป็นภาษาต่างประเทศ

งานแสดงสินค้านั้นระหว่างประเทศตามวรรคหนึ่งหมายความว่า งานที่จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงหรือเสนอขายสินค้าแก่ผู้เข้าร่วมชมงาน และมีผู้เข้าร่วมในการแสดงหรือเสนอขายสินค้านั้นมาจากประเทศตั้งแต่สองประเทศขึ้นไป

กฎกระทรวงข้อ 12 ตรี ในกรณีที่ไม่อาจส่งเอกสารหลักฐานตามข้อ 12 ตรี พร้อมกับคำขอจดทะเบียนได้ ให้ผู้จดทะเบียนทำหนังสือขอผ่อนผันตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด พร้อมกับการขอจดทะเบียนและการขอใช้สิทธิตามมาตรา 28 ตรี ในกรณีนี้ให้นายทะเบียนมีอำนาจผ่อนผันได้ไม่เกิน 60 วันนับแต่วันที่ยื่นคำขอจดทะเบียน

ในกรณีที่ผู้จดทะเบียนไม่ส่งเอกสารหลักฐานภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้นายทะเบียนพิจารณาคำขอจดทะเบียนนั้นต่อไป โดยถือว่าผู้จดทะเบียนไม่ประสงค์จะขอใช้สิทธิตามมาตรา 28 ตรี

6. การพิจารณาการแก้รายการในคำขอจดทะเบียน¹⁷

การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในคำขอจดทะเบียนสามารถแก้ไขได้ในกรณีต่อไปนี้

1) เครื่องหมาย แก้ไขเปลี่ยนแปลงซึ่งไม่เป็นสาระสำคัญ ให้ยื่นคำขอแก้ไขโดยใช้แบบ ก.06 พร้อมแสดงเครื่องหมายที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้น กรณีแก้ไขเปลี่ยนแปลงส่วนหนึ่งส่วนใดซึ่งเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย ให้ผู้จดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่

2) จำพวกและรายการสินค้า แก้ไขเปลี่ยนแปลงให้มีความชัดเจนให้ยื่นคำขอแก้ไขโดยใช้แบบ ก.06 กรณีเป็นการเพิ่มเติมรายการสินค้าให้ผู้จดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่

3) แก้ไขกรณีอื่น ๆ เช่น ชื่อ/ที่อยู่เจ้าของ ชื่อ/ที่อยู่ตัวแทน สถานที่ติดต่อ แต่งตั้ง/ยกเลิกตัวแทน ให้ยื่นคำขอแก้ไขโดยใช้แบบ ก.06 พร้อมหลักฐานประกอบการแก้ไข

แนวทางการพิจารณา

1) กรณีนายทะเบียนอนุญาตให้แก้ไขรูปเครื่องหมายและรูปเครื่องหมายมีขนาดเกิน 5x5 เซนติเมตร ให้คิดค่าธรรมเนียมส่วนที่เกินเพิ่มเซนติเมตรละ 200 บาท โดยคำนวณจากด้านกว้างและด้านยาว

2) เครื่องหมาย แก้ไขเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นสาระสำคัญ เช่น รูปแบบ สัดส่วน ให้มีคำสั่งไม่อนุญาตและให้ผู้จดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่ เนื่องจากก่อนยื่นคำขอผู้จดทะเบียนได้ทบทวนรูปเครื่องหมายดีแล้ว

3) จำพวกและรายการสินค้า แก้ไขเปลี่ยนแปลงให้มีความชัดเจนให้ยื่นคำขอแก้ไขโดยใช้แบบ ก.06 กรณีเป็นการเพิ่มเติมรายการสินค้า ให้มีคำสั่งไม่อนุญาตและให้ผู้จดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่

โดยอาจใช้ข้อความในลักษณะ ดังนี้ :

“ไม่อนุญาตแก้ไขรายการสินค้าตามแบบ ก.06 ลงวันที่... เนื่องจากรายการสินค้าลำดับที่... ไม่ปรากฏในคำขอจดทะเบียนตามแบบ ก.01 และไม่ใช่ว่าเป็นการแก้ไขเพื่อให้รายการสินค้าชัดเจนยิ่งขึ้น กรณีดังกล่าวจึงเป็นการเพิ่มเติมรายการสินค้าตามมาตรา 11 ประกอบกฎกระทรวงข้อ 14 ซึ่งผู้จดทะเบียนต้องยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่”

¹⁷ กฎกระทรวงข้อ 13 ข้อ 14

4) การพิจารณาคำขอแก้ไข (แบบ ก.06) หากเห็นว่าลายมือชื่อของผู้ขอแตกต่างไปจากคำขอจดทะเบียนแบบก.01 ให้มีคำสั่งให้ผู้ขอยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับลายมือชื่อนั้น โดยใช้แบบ ก.20

5) การขอเปลี่ยนชื่อเจ้าของเครื่องหมายซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างประเทศ ต้องมีหลักฐานแสดงการเปลี่ยนชื่อนิติบุคคลที่มีการรับรองสำเนาถูกต้องแล้ว (ทั้งนี้ อาจเป็นการรับรองโดยโนตารีปับลิก เจ้าของ หรือตัวแทนก็ได้) มาแสดงจึงจะอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการโอนสิทธิในคำขอจดทะเบียนหรือในเครื่องหมายการค้าโดยที่ไม่ได้ทำโดยเจ้าของเครื่องหมายการค้า

6) การขอแก้ไขชื่อเจ้าของเครื่องหมายซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างประเทศ เช่น “โซนี่ คาบูชิกิ โโกซา” แก้ไขเป็น “โซนี่ คอร์ปอเรชั่น” ต้องมีหนังสือชี้แจงจากเจ้าของเครื่องหมายว่าชื่อที่ขอแก้ไชนั้นเป็นนิติบุคคลเดียวกัน และมีความประสงค์จะใช้ชื่อที่แก้ไขเป็นชื่อเจ้าของ โดยมีข้อความรับรองโนตารีปับลิก ทั้งนี้พร้อมส่งหนังสือมอบอำนาจใหม่ที่ระบุชื่อเจ้าของที่แก้ไขมาแสดง

7) กรณีขอแก้ไขชื่อ ที่อยู่ ของผู้ขอหรือตัวแทน (บุคคลธรรมดา ชื่อนิติบุคคล) ให้ส่งหลักฐานแสดงการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เช่น หนังสือเปลี่ยนชื่อ หนังสือรับรองนิติบุคคล โดยไม่ต้องส่งหนังสือมอบอำนาจฉบับใหม่

8) กรณีการแก้ไขตัวสะกดหรือแก้ไขคำอ่านชื่อเจ้าของ ให้ส่งเอกสารประกอบด้วย เช่น คำแปลหนังสือมอบอำนาจ เป็นต้น

9) กรณีผู้ขอประสงค์จะเปลี่ยนแปลงเจ้าของเครื่องหมาย ต้องยื่นคำขอโอนเครื่องหมายแบบ ก.04 จะขอแก้ไขโดยใช้แบบ ก.06 ไม่ได้ เช่น บริษัทจำกัด เปลี่ยนเป็น บริษัทมหาชน เนื่องจากถือว่าเป็นนิติบุคคลใหม่ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 การพิจารณาลักษณะอันพึงรับจดทะเบียน

เมื่อนายทะเบียนได้พิจารณาแบบพิมพ์คำขอและรายการในคำขอแล้ว นายทะเบียนจะพิจารณาต่อว่าเครื่องหมายการค้านั้นมีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้หรือไม่ ซึ่งจะต้องพิจารณาลักษณะ 3 ประการตามมาตรา 6 ดังนี้

1. เป็นเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ตามมาตรา 7
2. เป็นเครื่องหมายการค้าที่ไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา 8
3. ไม่เป็นเครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่บุคคลอื่น ตามมาตรา 13

1. การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะหรือไม่ ให้พิจารณาตามมาตรา 7 โดยวรรคแรกอธิบายถึงความหมายของเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ซึ่งหมายถึงเครื่องหมายการค้าอันมีลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้สินค้านั้นทราบและเข้าใจได้ว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้นแตกต่างไปจากสินค้าอื่น (มีความสามารถในการแยกแยะความเป็นเจ้าของของสินค้าอย่างเดียวกัน)

ลักษณะบ่งเฉพาะ มี 2 ลักษณะ ดังนี้

1) ลักษณะบ่งเฉพาะในตัวเอง ตามมาตรา 7 วรรคสอง (1) ถึง (11)

2) ลักษณะบ่งเฉพาะโดยการใช้ ตามมาตรา 7 วรรคสาม กล่าวคือ เมื่อเครื่องหมายการค้าไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคสอง (1) ถึง (11) หากผู้ขอได้มีการจำหน่าย เผยแพร่ หรือโฆษณาสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านั้นจนแพร่หลายแล้วตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และหลักฐานนั้นสามารถพิสูจน์ได้ว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตามหลักเกณฑ์นั้นแล้วให้ถือว่ามีความบ่งเฉพาะ ซึ่งการพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคสามนี้จะไม่นำมาใช้กับเครื่องหมายที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคแรก ระดับของลักษณะบ่งเฉพาะอาจแบ่งโดยเรียงลำดับความบ่งเฉพาะจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1) เครื่องหมายที่เป็นคำสร้างขึ้นใหม่ (Fanciful Mark) หมายถึง เครื่องหมายที่ไม่มีคำแปลหรือความหมาย เป็นคำที่คิดค้นขึ้นมาเอง เพื่อใช้เป็นเครื่องหมายการค้า เช่น คำว่า Kodak Pepsi โดยให้พิจารณาด้วยว่าคำที่สร้างขึ้นใหม่นั้นบ่งบอกถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าที่ขอจดทะเบียนโดยตรงหรือไม่ หากไม่ได้บ่งบอกถือว่าเครื่องหมายประเภทนี้มีลักษณะบ่งเฉพาะในตัวเองและความบ่งเฉพาะมากที่สุด

2) เครื่องหมายที่เป็นคำที่หยิบยกมาใช้ตามอำเภอใจ (Arbitrary Mark) หมายถึง เครื่องหมายที่เป็นคำที่มีความหมายอยู่แล้ว เครื่องหมายรูป เครื่องหมายเสียง แต่ไม่ได้อธิบายหรือบอกลักษณะหรือคุณสมบัติโดยตรงของตัวสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนี้ เช่น คำว่า Camel แปลว่า อูฐ ใช้กับสินค้าจำพวก 34 รายการสินค้าบุหรี่ยี่ห้อ อูฐกับบุหรี่ยี่ห้ออื่นไม่ได้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ไม่ได้อธิบายลักษณะหรือคุณสมบัติสินค้า เครื่องหมายประเภทนี้มีลักษณะบ่งเฉพาะในตัวเอง โดยมีความบ่งเฉพาะมากรองจากเครื่องหมายที่เป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่ (Fanciful Mark)

3) เครื่องหมายเชิงแนะนำหรือเชิงชี้แนะ (Suggestive Mark) หมายถึง เครื่องหมายที่แนะนำให้รู้ถึงคุณภาพหรือลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้า ผู้บริโภคต้องใช้จินตนาการบ้าง หรือใช้ความคิดหรือแปลความหมายอีกขั้นหนึ่งก่อนเพื่อเข้าใจลักษณะหรือคุณสมบัติเกี่ยวกับสินค้า เครื่องหมายประเภทนี้บ่งเฉพาะพอที่จะจดเป็นเครื่องหมายการค้าได้ เช่น คำว่า Greyhound สำหรับบริการรถโดยสาร ผู้รับบริการต้องคิดก่อนว่า Greyhound คืออะไร Greyhound คือสุนัขพันธุ์หนึ่ง ตัวยาวขายาววิ่งเร็ว ซึ่งเป็นเครื่องหมายบริการ

TMB

Make THE Difference

รถสาธารณะในประเทศสหรัฐอเมริกา หรือเครื่องหมาย ซึ่งคำว่า “Make THE Difference” แปลรวมกันได้ว่า “ทำให้เกิดความแตกต่าง” สำหรับบริการธนาคารพาณิชย์มีลักษณะเป็นเพียงคำแนะนำไม่ใช่คำที่จะทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้บริการนั้นทราบและเข้าใจได้โดยทันทีถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของการให้บริการกิจการธนาคารพาณิชย์ แต่ผู้ใช้บริการจะต้องจินตนาการเพิ่มเติมจึงจะทราบได้ว่าบริการเกี่ยวกับกิจการธนาคารพาณิชย์ของผู้ขอแตกต่างจากบริการอื่นอย่างไร (ฎ.2587/2559)

4) เครื่องหมายที่เป็นคำบรรยายหรือคำพรรณนา หรือบรรยายโดยภาพ (Descriptive Mark) หมายถึง เครื่องหมายที่บอกจุดประสงค์ การใช้ คุณภาพ ลักษณะ คุณสมบัติ ส่วนประกอบ หรือ แหล่งกำเนิดทางภูมิศาสตร์ของสินค้า ผู้บริโภคราบความเชื่อมโยงระหว่างเครื่องหมายกับสินค้าได้ทันทีโดยไม่ต้องอาศัยความเข้าใจหรือจินตนาการ กล่าวคือ เป็นเครื่องหมายที่มีลักษณะเล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง เครื่องหมายประเภทนี้จึงไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ เว้นแต่จะมีลักษณะบ่งเฉพาะที่ได้จากการใช้หรือมีความหมายที่สอง (Distinctive through use or Secondary meaning) เช่น คำว่า Sharp ที่แปลว่า คมชัด สำหรับสินค้าโทรทัศน์ คำว่า Crunchy ที่แปลว่า กรอบ เสียงเคี้ยวดังสวบ ๆ สำหรับสินค้าคุกกี้

5) เครื่องหมายที่เป็นคำสามัญ (Generic Mark) หมายถึง คำทั่วไปที่ใช้เรียกสินค้า หรือชื่อที่ใช้เรียกตัวสินค้านั้นเอง เช่น คำว่า Peanuts สำหรับสินค้าถั่ว ซึ่งไม่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องหมายการค้ากับสินค้าประเภทถั่วได้ หรือ คำว่า Printer สำหรับสินค้าเครื่องพิมพ์ เครื่องหมายประเภทนี้ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะที่จะนำมาจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าได้ ไม่ว่าจะใช้มานานเพียงใดก็ตาม เพราะไม่ควรให้บุคคลใดถือสิทธิในคำนั้นโดยเด็ดขาดเพียงผู้เดียว

1.1 มาตรา 7 วรรคแรก

เครื่องหมายการค้าที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามความหมายในมาตรา 7 วรรคแรก มีลักษณะเป็นสิ่งที่สาธารณชนทุกวงการทุกธุรกิจทุกกลุ่มบุคคลสามารถใช้ได้ จึงไม่มีลักษณะที่ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้สินค้านั้นทราบและเข้าใจได้ว่า สินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านี้แตกต่างไปจากสินค้าอื่น โดยพิจารณากับทุกจำพวกของสินค้า **เช่น**

1) คำที่ใช้กันโดยทั่วไป คือ คำที่มีความหมายเป็นการทั่วไป ซึ่งสาธารณชนทุกวงการทุกธุรกิจทุกกลุ่มบุคคลสามารถใช้ได้ และไม่ควรให้บุคคลใดมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้คำนี้ รวมถึง คำสามัญทั่วไป (Generic Term) หรือ ชื่อสินค้า ด้วย

ตัวอย่าง คำและสัญลักษณ์ที่ใช้กันทั่วไป

- (1) คำแสดงความเป็นสากล เช่น International Global เป็นต้น
- (2) คำแสดงการรับประกัน เช่น Guaranty Warranty เป็นต้น
- (3) คำบอกรุ่นหรือลำดับของสินค้า เช่น Series No. Class Generation Type เป็นต้น
- (4) ชื่อสีต่าง ๆ รวมถึงระดับของสีนั้น ๆ เช่น Green สีเขียว Dark Silver เทาเข้ม เป็นต้น
- (5) คำอ่านของตัวเลขและตัวหนังสือ และจำนวนนับ เช่น เอ บี วัน ทู หนึ่ง สอง First Second Twin Double XLVI (ตัวเลขโรมัน 46) เป็นต้น
- (6) ชื่อโรคต่าง ๆ เช่น โควิด 19 HIV AIDS SARS MERS Ebola H1N1 เป็นต้น
- (7) คำที่เกี่ยวข้องกับประเทศ ภาษา เช่น คำว่า “อเมริกัน” แปลว่า เกี่ยวกับประเทศสหรัฐอเมริกา Italian German มั่ง อาซ่า แดนอาทิตย์อุทัย Silkroad เส้นทางสายไหม เป็นต้น

(8) คำหรือสัญลักษณ์สกุลเงิน เช่น บาท Dollar   เป็นต้น

(9) คำหรือสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ เช่น + - % Alpha Beta Σ β เป็นต้น

(10) รูปสัญลักษณ์ที่ใช้กันทั่วไป เช่น

- สัญลักษณ์ผู้พิการ

- สัญลักษณ์แสดงเพศหญิงเพศชาย

- สัญลักษณ์ใช้แทนสถานที่ปักหมุด

- สัญลักษณ์ หมายถึง เล่น (Play) สัญลักษณ์ หมายถึง กรอไปข้างหน้า

(Fast Forward)

- สัญลักษณ์ แสดงถึงคำสั่งของการเปิดปิดของเครื่องใช้ไฟฟ้า

- สัญลักษณ์ใช้แทน Wi-Fi

- สัญลักษณ์ กากบาทสีเขียวบนพื้นขาว หรือสีเขียวบนพื้นเขียว หมายถึง เครื่องหมาย

แสดงความปลอดภัย, เครื่องหมายทางการแพทย์

(11) อื่น ๆ เช่น Eco 3D 4D Tec Tech Technology ออร์จินอล ออร์แกนิก Classic เป็นต้น

2) ข้อความบรรยายทั่วไป ข้อความที่มีความหมายเป็นการทั่วไป ซึ่งสาธารณชนทุกวงการ
ทุกธุรกิจทุกกลุ่มบุคคลสามารถใช้ได้ ไม่สามารถแยกแยะความเป็นเจ้าของได้ และจะไม่ให้บุคคลใดมีสิทธิ
แต่เพียงผู้เดียวในการใช้คำนี้

ตัวอย่าง ข้อความบรรยายทั่วไปที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

(1) สำนวนสุภาพซัด คำพังเพย สำนวน คำอวยพร คำทักทาย รวมถึงคำลักษณะนี้ในภาษา
อื่น ๆ เช่น เข็นครกขึ้นภูเขา สุขสันต์วันเกิด สวัสดีครับ สวัสดีค่ะ เป็นต้น

(2) คำภาษาอังกฤษในลักษณะวลี (Phrase) Buckle up first แปลว่า คาดเข็มขัดไว้ก่อน,
Easy-Peasy แปลว่า ง่ายมาก

(3) วลีหรือคำขวัญ เช่น เทคโนโลยีเพื่อชีวิต TREAT THE CONDITION TRANSFORM
THE LIFE, MAKE IT BETTER เต็มที่กับชีวิต ไม่มีลิมิตชีวิตเกินร้อย คุณภาพคับแก้ว คุ่มค่าคุ่มราคา เป็นต้น

(4) อักษรย่อของวลี เช่น LOL (ย่อมาจากคำว่า Laugh Out Loud) FYI (ย่อมาจากคำว่า
For Your Information)

(5) ชื่อวัน ชื่อเดือน หากแสดงในลักษณะที่เป็นคำบรรยาย ถือเป็นข้อความทั่วไปตาม
มาตรา 7 วรรคแรก แต่หากมีลักษณะเป็น วันผลิต วันหมดอายุ ถือว่าเป็นคำเล็งตามมาตรา 7 วรรคสอง (2)
เช่น 1 Jan 2020, Jan-Jun, 1Jan-15Jan แต่หากนำชื่อวัน ชื่อเดือนมาเป็นเครื่องหมายการค้า เช่น วันจันทร์
Monday เดือนมิถุนายน June ถือว่าเป็นคำที่ใช้ได้ตามอำเภอใจ มีลักษณะบ่งเฉพาะแล้ว

3) กรณีเป็นรูปทรงเรขาคณิต หรือลวดลายทั่วไป ให้พิจารณาว่า สาธารณชนจะจดจำหรือ
รับรู้ลวดลายนั้นในลักษณะเป็นเครื่องหมายการค้าหรือไม่ เช่น อาจพิจารณาว่ารูปทรงเรขาคณิต หรือลวดลายนั้น
มีลักษณะพิเศษอย่างไรบ้าง เป็นลวดลายที่ใช้กันทั่วไปไม่ว่าในสินค้าชิ้นหรือสินค้าอื่น ๆ รวมถึงพิจารณาว่าเป็น
รูปทรงเรขาคณิต หรือลวดลายที่ผู้ประกอบการรายอื่นควรมีสิทธิที่จะใช้ได้ด้วยหรือไม่ ดังนี้ รูปทรงเรขาคณิต
ทั่วไป หรือลวดลายที่ปรากฏบนสินค้าซ้ำ ๆ หรือไม่มีขอบเขตที่สิ้นสุด (Pattern) เช่น นำรูปไปใช้เป็นลายผ้า
ลายกระเป๋า ไม่สามารถรับจดทะเบียนได้

ตัวอย่าง ลวดลายที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

แนวทางการพิจารณา

กรณีเป็นคำที่ใช้กันทั่วไปหรือข้อความบรรยายทั่วไป ให้พิจารณากับทุกรายการสินค้าที่ยื่นขอ
จดทะเบียนหากสาระสำคัญของเครื่องหมายไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ให้นายทะเบียนสั่งปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน
ตามมาตรา 7 วรรคแรก ประกอบมาตรา 16

1.2 มาตรา 7 วรรคสอง

มาตรา 7 วรรคสอง เครื่องหมายการค้าที่มีหรือประกอบด้วยลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นสาระสำคัญดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นลักษณะบ่งเฉพาะ

1.2.1 มาตรา 7 วรรคสอง (1) “ชื่อตัว ชื่อสกุลของบุคคลธรรมดาที่ไม่เป็นชื่อสกุลตามความหมายอันเข้าใจกันโดยธรรมดา ชื่อเต็มของนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือชื่อในทางการค้าที่แสดงโดยลักษณะพิเศษและไม่ถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง”

คำว่า “ที่แสดงโดยลักษณะพิเศษ” หมายถึง แสดงในลักษณะที่ไม่ใช่ลักษณะตามปกติธรรมดา มีการจัดรูปแบบ เช่น มีความเว้าโค้ง มีสิ่งอื่นประกอบ (เส้น รูป รูปร่างเรขาคณิต เงา สี) หรือการใช้ภาคส่วนของเครื่องหมายที่มีขนาดต่างกัน เป็นต้น ใช้กับทั้งชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อนิติบุคคล และชื่อในทางการค้า

คำว่า “ไม่ถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง” พิจารณาตามแนวมาตรา 7 วรรคสอง (2) แยกพิจารณาได้ 5 กรณี ดังนี้

1) ชื่อตัว

ชื่อตัวของบุคคลที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) ชื่อตัวของบุคคลที่มีคำนำหน้านามโดยไม่มีนามสกุล เช่น คำว่า “นายณเดช” ชื่อของบุคคลทั่วไป (ชื่อคนไม่ตั้ง) และชื่อของบุคคลที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป (ชื่อคนดัง) รวมถึงชื่อตัวที่เมื่อเห็นแล้วเข้าใจว่าเป็นชื่อตัว เช่น ลุงมาโนช จะถือว่าเป็นลักษณะบ่งเฉพาะต้องแสดงลักษณะพิเศษและไม่ถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง เช่น คำว่า นายณเดช (แสดงในลักษณะพิเศษ) ถือว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะ โดยไม่ต้องให้แสดงปฏิเสศคำนำหน้านาม

(2) คำนำหน้านาม คือคำที่ใช้หน้าชื่อบุคคลเพื่อแสดงสถานภาพ ตำแหน่งทางวิชาการ ยศ บรรดาศักดิ์ หรือฐานันดรศักดิ์ (นำเกณฑ์ข้อ 1.1 รายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าของ/ตัวแทนมาใช้ประกอบการพิจารณา) คำย่อของคำนำหน้านามต้องแสดงให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เช่น น.ส. ด.ช. ศ. Mr. เป็นต้น

(3) หากไม่มีคำนำหน้านามหรือไม่มีคำอื่นที่แสดงว่าเป็นชื่อตัว ไม่ถือว่าเป็นชื่อตัวของบุคคล (ให้พิจารณาว่าถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าหรือไม่)

ตัวอย่าง ที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

ตัวอย่าง ที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

นายอำนวยการ น.ส.สมศรี

2) ชื่อสกุลของบุคคลธรรมดา

ชื่อสกุลของบุคคลธรรมดาที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- (1) ชื่อสกุลของบุคคลธรรมดาต้องไม่เป็นชื่อสกุลตามความหมายอันเข้าใจกันโดยธรรมดา
- (2) ชื่อสกุลของบุคคลจะมีชื่อตัวหรือไม่มีชื่อตัวประกอบอยู่ด้วยก็ได้ หากมีชื่อตัวประกอบอยู่ด้วย ให้พิจารณาตามเกณฑ์ 3) ชื่อตัวและชื่อสกุลของบุคคลธรรมดา
- (3) ต้องแสดงลักษณะพิเศษและไม่ถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง
- (4) ชื่อสกุลตามความหมายอันเข้าใจกันโดยธรรมดา หมายถึง ชื่อสกุลที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป(ชื่อสกุลคนดัง) เช่น ดิณสุลานนท์ Kylie Jenner หรือ Elon Musk แม้จะแสดงโดยลักษณะพิเศษ และไม่ถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง ถือว่าไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ
- (5) นามปากกา ฉายาการแสดง ไม่ถือเป็นชื่อสกุลตามอนุมาตรานี้ เช่น ทมยันตี จ๊กม๊ก ไททองคำ มิตรชัย เป็นต้น
- เกณฑ์ในการช่วยพิจารณาว่าเป็นชื่อสกุลตามความหมายอันเข้าใจกันโดยธรรมดา (ชื่อสกุลคนดัง) หรือไม่

- (1) ให้สืบค้นข้อมูลจากพจนานุกรมหรืออินเทอร์เน็ตที่น่าเชื่อถือ
- (2) ชื่อสกุลคนดังทั้งในและต่างประเทศ โดยไม่จำกัดเวลาที่ดัง เช่น
- บุคคลสาธารณะ ผู้นำของรัฐ
 - บุคคลดังเฉพาะกลุ่ม เช่น ผู้ได้รับรางวัลระดับโลก ดีไซเนอร์ นักกีฬา นักฟุตบอล อเมริกันฟุตบอล เทนนิส นักวิ่ง ปั่นจักรยาน วายน้ำ ยิมนาสติก e-sport หรือนักกีฬาประเภทอื่น ๆ
 - นักร้อง Pop K-Pop J-Pop ร็อก (Rock) Country Jazz เพลงเพื่อชีวิต เพลงลูกทุ่ง ดารานักแสดงไทยหรือต่างประเทศ ฮอลลีวูด บอลลีวูด ซีรีส์เกาหลี ซีรีส์จีน
 - บุคคลที่เป็นที่รู้จักของสาธารณะในลักษณะอื่น ๆ เช่น บุคคลที่เป็นที่รู้จักในสื่อต่าง ๆ รวมถึงโซเชียลมีเดีย ผู้เข้าร่วมหรือผู้ชนะการประกวดหรือการแข่งขัน เป็นต้น

ตัวอย่าง ชื่อสกุลที่รู้จักกันโดยทั่วไปที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

ดิณสุลานนท์, ศิลปอาชา, ทรมัมภ์, Nobel, Da Vinci

3) ชื่อตัวและชื่อสกุลของบุคคลธรรมดา

ชื่อตัวและชื่อสกุลของบุคคลธรรมดาที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- (1) ชื่อตัวและชื่อสกุลจะมีค่านำหน้านามหรือไม่ก็ได้ เช่น Tae Ashida สมหวังสูงส่ง เป็นต้น เมื่อเห็นแล้วเข้าใจได้ว่าเป็นชื่อตัวและชื่อสกุลของบุคคล
- (2) กรณีชื่อสกุลต้องไม่เป็นชื่อสกุลตามความหมายอันเข้าใจกันโดยธรรมดา ให้พิจารณาตามเกณฑ์ 2) ชื่อสกุลของบุคคลธรรมดา

(3) ต้องได้รับอนุญาตจากบุคคลนั้นแล้ว หรือในกรณีที่บุคคลนั้นตายแล้ว ต้องได้รับอนุญาตจากบุพการี ผู้สืบสันดาน และคู่สมรสของบุคคลนั้น ถ้ามี

(4) กรณีผู้จดทะเบียนเป็นเจ้าของชื่อตัวและชื่อสกุลตามความหมายอันเข้าใจกัน โดยธรรมดาหรือได้รับอนุญาตจากเจ้าของชื่อและชื่อสกุลที่เป็นที่รู้จักนั้นจริง หากมีหลักฐานว่าผู้ขอเป็นเจ้าของหรือได้รับอนุญาตจริง ก็ถือว่ามิมีลักษณะบ่งเฉพาะ เช่น ดารา นักแสดง นักฟุตบอล เป็นต้น

(5) ต้องแสดงลักษณะพิเศษและไม่ถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง

แนวทางพิจารณา

1) ชื่อตัวและชื่อสกุลของบุคคลธรรมดา ให้พิจารณาร่วมกับชื่อเจ้าของเครื่องหมาย

(1) กรณีเป็นชื่อตัวและชื่อสกุลของเจ้าของเครื่องหมาย ไม่ต้องมีหนังสืออนุญาต/ยินยอมให้ใช้ชื่อตัวและชื่อสกุล

(2) กรณีเป็นชื่อตัวและชื่อสกุลของบุคคลอื่นที่ไม่ได้เป็นชื่อของเจ้าของเครื่องหมาย เช่น นายสมหวัง สูงส่ง เจ้าของเครื่องหมายมายื่นเครื่องหมายคำว่า มานี มีนา ต้องมีหนังสืออนุญาต/ยินยอมให้ใช้ชื่อตัวและชื่อสกุลจากบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลนั้นตายแล้วต้องได้รับอนุญาตจากบุพการี ผู้สืบสันดาน และคู่สมรสของบุคคลนั้น (ถ้ามี) หากไม่มีหนังสือยินยอม ให้นายทะเบียนมีคำสั่งตามมาตรา 12 ตค. 5 ข้อ 7

โดยอาจใช้ข้อความในลักษณะ ดังนี้ :

“ให้ส่งหนังสือแสดงการได้รับอนุญาตจากบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลนั้นตายแล้วต้องได้รับอนุญาตจากบุพการี ผู้สืบสันดาน และคู่สมรสของบุคคลนั้น (ถ้ามี)”

2) กรณีชื่อตัวและชื่อสกุลของบุคคลธรรมดาที่ไม่มีคำนำหน้านาม เช่น Tae Ashida, มานี มีนา เป็นต้น เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าอาจเป็นชื่อตัวและชื่อสกุลของบุคคล ให้สืบค้นข้อมูลจากพจนานุกรมหรืออินเทอร์เน็ตที่น่าเชื่อถือ

หากไม่พบข้อมูลและยังเป็นที่สงสัยว่าเป็นชื่อตัวและชื่อสกุลของบุคคลหรือไม่ ให้นายทะเบียนมีคำสั่งตามมาตรา 12 ตค. 5 ข้อ 7

โดยอาจใช้ข้อความในลักษณะ ดังนี้ :

“ให้ผู้ขอส่งหลักฐานเพื่อแสดงว่าเป็นชื่อและชื่อสกุลของบุคคลหรือไม่ หากเป็นชื่อตัวและชื่อสกุลของบุคคลให้ส่งหนังสือแสดงการได้รับอนุญาตจากบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลนั้นตายแล้วต้องได้รับอนุญาตจากบุพการี ผู้สืบสันดาน และคู่สมรสของบุคคลนั้น (ถ้ามี)”

ตัวอย่าง ที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

Jack Nicklaus

Lolla Michael

4) ชื่อเต็มของนิติบุคคล

ชื่อเต็มของนิติบุคคลที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) ชื่อเต็มของนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หมายความว่า ชื่อนิติบุคคลที่มีคำแสดงนิติฐานะไว้ด้วย ทั้งนิติบุคคลไทยและนิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถ้ากฎหมายนั้นกำหนดชื่อของนิติบุคคลว่าจะต้องเขียนอย่างไร อนุมาตรานี้ก็หมายความว่าต้องเขียนอย่างใดที่กฎหมายนั้นกำหนดไว้

- นิติบุคคลไทย เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด) หรือตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด ถ้ากฎหมายนั้นกำหนดชื่อของนิติบุคคลว่าจะต้องเขียนอย่างไร อนุมาตรานี้ก็หมายความว่าต้องเขียนอย่างใดที่กฎหมายนั้นกำหนดไว้ เช่น บริษัท แนนนี่ คอสเมติกส์ จำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจริญชัย เป็นต้น

- นิติบุคคลต่างประเทศ ชื่อนิติบุคคลให้มีคำแสดงนิติฐานะไว้ด้วย เว้นแต่กฎหมายของประเทศนั้นกำหนดว่าจะระบุคำแสดงนิติฐานะไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาจากหนังสือมอบอำนาจ

(2) ต้องแสดงลักษณะพิเศษ และต้องไม่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง ตัวอย่าง ที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

Uyemura & Co. Ltd.

5) ชื่อในทางการค้า

ชื่อในทางการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) ชื่อในทางการค้า คือ ชื่อที่ใช้ในการประกอบธุรกิจโดยมีคำแสดงลักษณะของธุรกิจ เช่น ร้าน ห้าง การพาณิชย์ การช่าง เป็นต้น กำกับไว้อย่างชัดเจน เช่น ขายสีหมี่เขียว ข.การช่าง ก.พาณิชย์ ห้างทองโตะกัง K Printing เป็นต้น¹⁸

(2) ต้องแสดงลักษณะพิเศษ และต้องไม่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง

¹⁸ ชื่อทางการค้า ในการพิจารณาอย่างกว้าง อาจไม่มีคำที่แสดงถึงลักษณะทางธุรกิจปรากฏอยู่ด้วย เช่น ชื่อห้างร้าน (ร้านเจนิต เพลิน อั้งกิมกี ทิพย์สมัย เด่น) หรืออาจจะเป็นชื่อที่มีลักษณะเป็นการบรรยายถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าหรือบริการ เช่น Vintage Cut Top Value Beef Buffet ย่างเนย SPEED-D Fast Printing เป็นต้น ซึ่งชื่อในทางการค้าอาจมีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 ในลักษณะอื่น ๆ ก็ได้ หรือไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าก็ได้

- (3) หากสามารถจดทะเบียนได้ อาจให้สิทธิคำที่แสดงลักษณะของธุรกิจนั้น
ตัวอย่าง ชื่อในทางการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

1.2.2 มาตรา 7 วรรคสอง (2) คำหรือข้อความอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง และไม่ใช่อักษรศาสตร์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด แยกพิจารณาได้ 2 กรณี ดังนี้

- 1) คำหรือข้อความอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง

(1) คำหรือข้อความที่เล็งถึงลักษณะของสินค้าโดยตรง หมายถึง คำหรือข้อความที่มีความหมายทำให้ทราบหรือเข้าใจได้ในทันทีว่า สินค้าหรือบริการนั้น มีลักษณะ รูปร่างหรือขนาดเป็นอย่างไร

เช่น วัตถุดิบของสินค้า รูปร่างรวมถึงรูปร่างของบรรจุภัณฑ์ของสินค้า กระบวนการหรือระยะเวลาการผลิตสินค้า ลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของสินค้า วิธีการใช้หรือจำนวนการใช้ของสินค้า จำนวนของสินค้า ราคาของสินค้า สถานที่ในการรับบริการ วิธีการให้บริการ กระบวนการหรือระยะเวลาการให้บริการ วิธีการหรือจำนวนครั้งในการรับบริการ อัตราค่าบริการ ทั้งนี้ รวมถึง คำที่เขียนขึ้นตามสำเนียงเรียกขานของคำในภาษาอื่น (คำทับศัพท์) คำที่เขียนขึ้น โดยเจตนาใช้ตัวอักษรสะกดคำที่ผิดหลักไวยากรณ์ รวมถึงคำผวนของคำดังกล่าวด้วย

กรณีชื่อวัน ชื่อเดือน หากแสดงในลักษณะที่เป็นคำบรรยาย ถือเป็นข้อความทั่วไปตามมาตรา 7 วรรคแรก แต่หากมีลักษณะเป็น วันผลิต วันหมดอายุ ถือว่าเป็นคำเล็งตามมาตรา 7 วรรคสอง (2) เช่น 1Jan2020, Jan-Jun, 1Jan- 15Jan แต่หากนำชื่อวัน ชื่อเดือนมาเป็นเครื่องหมายการค้า เช่น วันจันทร์ MONDAY เดือนมิถุนายน JUNE ถือว่าเป็นคำที่ใช้ได้ตามอำเภอใจ มีลักษณะบ่งเฉพาะแล้ว

(2) คำหรือข้อความที่เล็งถึงคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง หมายถึง คำหรือข้อความที่มีความหมายทำให้ทราบหรือเข้าใจได้ในทันทีว่า สินค้า/บริการนั้นมี คุณสมบัติ อรรถประโยชน์ หรือมีสรรพคุณ เป็นอย่างไร

เช่น คุณภาพของสินค้า ประสิทธิภาพของสินค้า จุดประสงค์ของสินค้า คุณภาพหรือปัจจัยอื่น ๆ ที่ได้รับจากบริการ ประสิทธิภาพของบริการ จุดประสงค์ของบริการ ไม่ว่าจะเป็คุณสมบัติในเชิงบวกหรือลบ ทั้งนี้รวมถึง คำที่เขียนขึ้นตามสำเนียงเรียกขานของคำในภาษาอื่น (คำทับศัพท์) คำที่เขียนขึ้นโดยเจตนาใช้ตัวอักษรสะกดคำที่ผิดหลักไวยากรณ์ รวมถึงคำผวนของคำดังกล่าวด้วย

แนวทางการพิจารณา

1) นายทะเบียนอาจรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งที่น่าเชื่อถือ เช่น อินเทอร์เน็ตที่น่าเชื่อถือในการสรุปความหมายของเครื่องหมายนั้นได้

2) การพิจารณาว่าเล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรงหรือไม่นั้น นายทะเบียนไม่ควรใช้จินตนาการส่วนตัวเกินควร

3) คำหรือข้อความใดเล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรงหรือไม่ จะต้องพิจารณาว่า คำหรือข้อความ มีความหมายให้รู้ถึงลักษณะหรือคุณสมบัตินั้น เมื่อพิจารณาต่อไปว่าคำหรือข้อความนั้น สามารถสื่อให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ในทันทีหรืออาจใช้วิจารณ์ญาณเพียงเล็กน้อยก็เข้าใจถึงลักษณะหรือคุณสมบัติ **ถือว่าคำหรือข้อความดังกล่าวเป็นคำที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง** แต่หากคำหรือข้อความมีความหมายถึงลักษณะหรือคุณสมบัติแล้ว และเมื่อพิจารณาต่อไปว่าคำหรือข้อความนั้นผู้บริโภคยังต้องใช้วิจารณ์ญาณพอสมควรจึงจะทราบถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้น ไม่ถือว่าเป็นคำหรือข้อความที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง

ตัวอย่าง

คำว่า STEELSCREWS อ่านว่า สตีลสกรู มีความหมายว่า สกรูเหล็ก เมื่อนำมาใช้กับสินค้า ตะปูเกลียว ทำด้วยโลหะ อาจทำให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ในทันทีว่า เป็นสินค้าตะปูเกลียวที่ทำจากเหล็ก จึงเป็นคำที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง

4) คำหรือข้อความที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง มีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) เป็นคำหรือข้อความที่มีความหมายหรือคำแปล

หากมีหลายความหมายและความหมายใดความหมายหนึ่งเล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรงให้ถือว่าไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ทั้งนี้ ให้รวมถึงคำย่อและอักษรย่อของคำนั้นด้วย

ตัวอย่าง

- คำว่า Cool เป็นคำที่มีความหมายแปลว่า เย็น ดีเลิศ เย็นลง ทำให้เย็นลง ความทันสมัย เมื่อใช้กับสินค้าจำพวก 17 รายการสินค้า พิล์มกรองแสง ทำให้เข้าใจได้ว่า เป็นสินค้าฟิล์มกรองแสงที่ทำให้ อุณหภูมิเย็นลง จึงเป็นคำที่เล็งถึงคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง หากใช้กับสินค้าจำพวก 25 รายการสินค้า เสื้อเชิ้ต ทำให้เข้าใจได้ว่า เป็นสินค้าที่สวยงามทันสมัย จึงเป็นคำที่เล็งถึงคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง

- คำว่า Max เป็นคำย่อของคำว่า Maximum, คำว่า Tech, Tec เป็นคำย่อของคำว่า Technology, คำว่า Eco เป็นคำย่อของคำว่า Ecological คำว่า Pro เป็นคำย่อของคำว่า Professional ซึ่งคำย่อดังกล่าวอาจพิจารณาความหมายหากสามารถสื่อให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ในทันทีหรืออาจใช้วิจารณ์ญาณเพียงเล็กน้อยก็เข้าใจถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้น ถือว่าคำนั้นเป็นคำที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง

(2) คำที่เขียนขึ้นตามสำเนียงเรียกขานของคำในภาษาอื่น (คำทับศัพท์) ให้พิจารณาจากความหมายหรือคำแปลในภาษานั้น

ตัวอย่าง

คำว่า AROY-DEE เขียนเลียนเสียงภาษาไทยคำว่า อร่อยดี เมื่อใช้กับสินค้า ผงปรุงรสอาหาร จึงเป็นคำที่เล็งถึงคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง

(3) เป็นคำหรือข้อความที่เขียนขึ้น โดยเจตนาใช้ตัวอักษรสะกดคำที่ผิดหลักไวยากรณ์ หากพิจารณาสำเนียงเรียกขานแล้ว ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นคำหรือข้อความที่มีความหมาย และความหมายนั้น บรรยายถึงรูปลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง โดยไม่ถือเป็นคำประดิษฐ์

(4) เป็นคำหรือข้อความที่เขียนขึ้นโดยการนำคำที่มีความหมายตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกัน และความหมายของคำดังกล่าวอาจตีความได้โดยง่ายว่าเป็นคำบรรยายถึงรูปลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้า โดยตรง

ตัวอย่าง

คำว่า **Clearview** คำว่า Clear แปลว่า ใสสะอาด ชัดเจน คำว่า view แปลว่า สายตา การมอง รวมกันแปลได้ว่า การมองเห็นที่ชัดเจน เมื่อนำมาใช้กับสินค้าคอนแทคเลนส์ ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นสินค้าคอนแทคเลนส์ที่ทำให้มองเห็นได้อย่างชัดเจน เล็งถึงคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง

(5) คำหรือข้อความที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง แม้ประดิษฐ์ให้มีลักษณะพิเศษก็ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

ตัวอย่าง

ใช้กับบริการ อาหารและเครื่องดื่ม

ใช้กับบริการ อาหารและเครื่องดื่ม

ใช้กับสินค้า สารเคมี

5) กรณีเครื่องหมายรูปและคำที่มีความหมายเล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าในลักษณะ ประดิษฐ์ หากคำไม่เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย ให้มีคำสั่งละสิทธิคำตามมาตรา 17 ได้

ตัวอย่าง

ใช้กับสินค้า อาหารว่างที่ทำจากเนื้อสัตว์ ให้สละสิทธิคำว่า “ออดีร์ฟหมู” ตามมาตรา 17 ได้

2) คำหรือข้อความต้องไม่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด¹⁹

(1) ชื่อทางภูมิศาสตร์ หมายถึง ชื่อสถานที่ต่าง ๆ ตามภูมิศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย หรือของต่างประเทศ

(2) ชื่อภูมิศาสตร์ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ตามมาตรา 7 วรรคสอง (2)

1. ชื่อประเทศ ชื่อกลุ่มประเทศ ชื่อภูมิภาค หรือเขตปกครองตนเองซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับประเทศ

ตัวอย่าง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาเซียน ASEAN สหภาพยุโรป European Union สแกนดิเนเวีย แคนาดา

2. ชื่อทวีป แคว้น รัฐ มณฑล หรือชื่อเมืองหลวงของประเทศ

ตัวอย่าง เอเชีย ยุโรป แอฟริกา แคว้นบาวาเรีย แคว้นลิสบอนนา Tascan รัฐเท็กซัส แคนเบอร์รา เมลเบิร์น กรุงเทพมหานคร

3. ชื่อมหาสมุทร

ตัวอย่าง อาร์กติก แปซิฟิก อินเดีย แอตแลนติก

4. ชื่อทางภูมิศาสตร์อื่น ๆ ที่ประชาชนโดยทั่วไปในประเทศไทยรู้จักกันแพร่หลาย เช่น เขตปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คาบสมุทร ทะเล อ่าว เกาะ ทะเลสาบ ภูเขา แม่น้ำ จังหวัด เมืองท่า อำเภอ ถนน เป็นต้น

ตัวอย่าง ตะวันออกกลาง คาบสมุทรบอลติก ทะเลสาบเดดซี แม่น้ำเทมส์ แม่น้ำคงคา แม่น้ำโขง แยกซีเกียง คลองแสนแสบ หาดจอมเทียน ดอยปุย ดอยาวัว ภูกระดึง เขาคิชฌกูฏ เขื่อนเชี่ยวหลาน จังหวัดและอำเภอของไทยทั้งหมด ตำบลลานสกา สามย่าน แยกแคราย ถนนเจริญกรุง ถนนข้าวสาร ถนนสีลม ท่าพระจันทร์ สะพานพุทธ Route 66 พัฒน์พงษ์ ซอยคาวบอย ซอยท่านผู้หญิงพหล

ชื่อทางภูมิศาสตร์ข้างต้นให้หมายความรวมถึงชื่อย่อ ชื่อเดิม หรือชื่อที่ใช้เรียกขานทั่วไปโดยไม่จำกัดเฉพาะชื่อในทางราชการ

ตัวอย่าง สยาม ล้านนา โคราซ มลายู Nippon Burma Java (ชวา) นอร์ดิก

แนวทางการพิจารณา

1) ชื่อทางภูมิศาสตร์แม้ประดิษฐ์ให้มีลักษณะพิเศษก็ไม่สามารถจดทะเบียนได้

2) คำที่เขียนขึ้นตามสำเนียงเรียกขานของชื่อภูมิศาสตร์ในภาษาอื่น (คำทับศัพท์) ก็ให้ถือเป็นชื่อทางภูมิศาสตร์

¹⁹ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดชื่อทางภูมิศาสตร์ตามมาตรา 7 วรรคสอง (2) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2559 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2559

ตัวอย่าง

- **KunLun** เป็นคำที่เขียนตามคำภาษาจีน คำว่า Kun Lun เป็นชื่อภูเขาในมณฑลซินเจียง สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ ที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

- คำว่า Krungthep อ่านว่า กรุงเทพ เป็นชื่อเมืองหลวงประเทศไทย เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ ที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

- คำว่า Samui อ่านว่า สมุย เป็นชื่อเกาะในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ แม้ประดิษฐ์ให้มีลักษณะพิเศษก็ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

- คำว่า Fuji อ่านว่า ฟุจิ เป็นชื่อภูเขาไฟในประเทศญี่ปุ่น เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ แม้ประดิษฐ์ให้มีลักษณะพิเศษก็ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

3) ชื่อทางภูมิศาสตร์อื่น ๆ ที่ประชาชนโดยทั่วไปในประเทศไทยรู้จักกันแพร่หลาย พิจารณาจากรับรู้ของสาธารณชนชาวไทย เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ และเป็นเมืองสำคัญ สถานที่สำคัญ เมืองมรดกโลก และอาจต้องห้ามไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา 8 (9) ด้วย

ตัวอย่าง

ทัชมาฮาล ทำเนียบขาว เทพีเสรีภาพ มาซูบิกชู Stonehenge (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 771/2561)

4) ชื่อประเทศเป็นคำเดียวกับชื่อสัญชาติ พิจารณาดังนี้

(1) คำว่า อินเดียน ให้พิจารณาเป็น ชื่อสัญชาติ โดยมีคำสั่งตามมาตรา 7 วรรคแรก

(2) คำว่า ญี่ปุ่น (เป็นชื่อสัญชาติและชื่อประเทศ) ให้พิจารณาว่าเป็น ชื่อประเทศ โดยมีคำสั่งตามมาตรา 7 วรรคสอง (2) และต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนตามมาตรา 8 (6)

5) กรณีชื่อภูมิศาสตร์เป็นคำเดียวหรือชื่อเดียวกับองค์การระหว่างประเทศ พิจารณาดังนี้

ตัวอย่าง สหภาพยุโรป European Union เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ โดยมีคำสั่งตามมาตรา 7 วรรคสอง (2) และเป็นชื่อองค์การระหว่างประเทศ ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนตามมาตรา 8 (6)

1.2.3 มาตรา 7 วรรคสอง (3) คำที่ประดิษฐ์ขึ้น

1) คำที่ประดิษฐ์ขึ้น หมายถึง คำที่สร้างขึ้นใหม่โดยไม่มี ความหมายหรือคำแปล รวมถึงการนำคำที่มีความหมายมารวมกับคำที่ไม่มี ความหมาย

ตัวอย่าง

- คำว่า **REIMA** อ่านว่า ริมา เป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่โดยไม่มี ความหมาย ถือว่าเป็นคำประดิษฐ์

- การนำคำที่มีความหมายมารวมกับคำที่ไม่มี ความหมาย เช่น คำว่า **HAIRBEURON** ใช้กับสินค้าจำพวก 3 รายการสินค้า ครีมบำรุงผม โดยมีสองคำแรกเป็นคำว่า HAIR แปลว่า ผม คำว่า BEAU เป็นภาษาฝรั่งเศส แปลว่า สวย หล่อ มีความหมายรวมกันว่า ผมสวย ส่วนคำว่า “RON” เป็นคำที่ไม่มี ความหมาย เมื่อนำมาเขียนติดกันแปลรวมกันแล้วไม่มี ความหมาย ถือว่าเป็นคำประดิษฐ์

2) กรณีคำที่อาจมองได้ว่าเป็นคำที่มีความหมายแต่นำมาเขียนแยกกันด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ ให้พิจารณาพร้อมกับคำอ่านแปลของผู้ขอ

ตัวอย่าง

- Re-AL Re-Al Re-al RE-AL RE.AL หากผู้อ่านเป็นคำอื่น เช่น เรอัล ถือว่าเป็นคำประดิษฐ์ แต่หากผู้อ่านว่า เรียล กรณีนี้ ไม่ถือว่าเป็นคำประดิษฐ์

แนวทางการพิจารณา

1) คำที่มีความหมายถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง หรือชื่อทางภูมิศาสตร์ที่นำมาออกแบบให้มีลักษณะสวยงาม ไม่ถือว่าเป็นคำประดิษฐ์

2) คำที่เขียนขึ้นโดยเจตนาใช้ตัวอักษรสะกดคำผิดจากหลักไวยากรณ์ หากพิจารณาสำเนียงเรียกขานแล้ว ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นคำที่มีความหมายและความหมายดังกล่าวถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง ไม่ถือว่าเป็นคำประดิษฐ์

3) คำที่เขียนขึ้นโดยการนำคำที่มีความหมายตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปรวมกันไม่ว่าจะโดยลักษณะใด ให้พิจารณาความหมายโดยรวม หากยังสามารถแปลความหมายโดยรวมได้และความหมายโดยรวมนั้นสามารถสื่อให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ในทันทีหรืออาจใช้วิภาษวิธีเพียงเล็กน้อยก็เข้าใจถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้น ถือว่าคำนั้นเป็นคำที่ถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง และไม่ถือว่าเป็นคำประดิษฐ์ แต่หากแปลรวมกันแล้วไม่มี ความหมาย ถือว่าเป็นคำประดิษฐ์

ตัวอย่าง

- คำว่า **WatchKit** ใช้กับสินค้าจำพวก 9 นาฬิกา การนำคำที่มีความหมายสองคำมาเรียงต่อกันโดยขึ้นต้นคำด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ เจตนาให้ผู้พบเห็นแยกคำออกเป็นสองคำ คือคำว่า Watch แปลว่า นาฬิกา และคำว่า Kit แปลว่า ชุดเครื่องมือ รวมกันแปลได้ว่า ชุดเครื่องมือสำหรับนาฬิกา เมื่อนำมาใช้สำหรับสินค้าจำพวกที่ 9 รายการสินค้า นาฬิกาอัจฉริยะ ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นสินค้าชุดอุปกรณ์สำหรับนาฬิกาอัจฉริยะ นับว่าเป็นคำที่ถึงถึงลักษณะและคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง จึงไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตาม มาตรา 7 วรรคสอง (2) และไม่เป็นคำประดิษฐ์

- คำว่า

ใช้กับสินค้าจำพวก 24 ผ้าเป็นผืน การนำคำที่มีความหมายสองคำมาเรียงต่อกัน คือคำว่า dry แปลว่า แห้ง และคำว่า dye แปลว่า สारย้อมผ้า ย้อมสี รวมกันแปลได้ว่า ย้อมสีแบบแห้ง เมื่อนำมาใช้สำหรับสินค้าจำพวกที่ 24 รายการสินค้า ผ้าเป็นผืน ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นสินค้าผ้าที่ย้อมสีแบบแห้ง นับว่าเป็นคำที่เล็งถึงลักษณะและคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง จึงไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตาม มาตรา 7 วรรคสอง (2) และไม่เป็นคำประดิษฐ์

- อักษรจีนคำว่า 好巴食 hǎo bā shí ใช้กับสินค้าลูกกวาด ขนมหวาน

อักษรจีนกลาง/แต้จิ๋ว ตัวที่ 1 อ่านจากซ้ายไปขวา ห่าว/ฮ้อ แปลว่า ดี

อักษรจีนกลาง/แต้จิ๋ว ตัวที่ 2 อ่านจากซ้ายไปขวา ปา/ปา แปลว่า เกาะติด , เหนียวติด , หวัง, ปรารถนา

อักษรจีนกลาง/แต้จิ๋ว ตัวที่ 3 อ่านจากซ้ายไปขวา สีอ/เจียะ แปลว่า กิน , อาหาร

อักษรจีนกลาง/แต้จิ๋ว ตัวที่ 1-3 รวมกันแปลไม่ได้ (สถาบันแปลภาษาที่น่าเชื่อถือ ระบุว่าแปลไม่ได้ อ่านแล้วไม่มีความหมาย) ถือเป็นคำที่ประดิษฐ์

4) การนำตัวอักษรธรรมดาและคำที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ มาเรียงต่อกัน เช่น คำว่า BWhite ซึ่งคำว่า White แปลว่า สีขาว เป็นคำทั่วไปตามมาตรา 7 วรรคแรก ไม่ถือเป็นคำประดิษฐ์

1.2.4 มาตรา 7 วรรคสอง (4) ตัวหนังสือหรือตัวเลขที่ประดิษฐ์ขึ้น

ตัวหนังสือหรือตัวเลขที่ประดิษฐ์ขึ้น หมายถึง ตัวหนังสือหรือตัวเลขในภาษาใด ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะที่ผิดแผกไปจากที่ใช้กันโดยทั่วไป แยกพิจารณาได้ 3 กรณี ดังนี้

- 1) ตัวหนังสือที่ประดิษฐ์ขึ้น
- 2) ตัวเลขที่ประดิษฐ์ขึ้น
- 3) ตัวหนังสือและตัวเลขที่ประดิษฐ์ขึ้น

แนวทางการพิจารณา

- 1) ลักษณะของตัวหนังสือหรือตัวเลขที่ประดิษฐ์ขึ้น เช่น
 - (1) มีลักษณะเกาะเกี่ยวกัน ซ้อนทับกัน
 - (2) มีความหนา ความลึก
 - (3) เขียนเป็นลวดลาย เช่น ลายกนก ลายหมากรุก เป็นต้น
 - (4) ซ้อนกันเป็นเงา

ตัวอย่าง ที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

2) ลักษณะการประดิษฐ์ต้องเพียงพอให้เห็นว่าแตกต่างจากปกติธรรมดา เช่น

(1) ตัวหนังสือธรรมดา มีภาพพื้นหลัง

ตัวอย่าง การประดิษฐ์ตัวอักษรเพียงพอ

(2) ตัวหนังสือธรรมดางในกรอบหรือวางบนรูปอื่นๆ

ตัวอย่าง การประดิษฐ์ตัวอักษรเพียงพอ

3) กรณีตัวหนังสือ ตัวเลข เรียงกันตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไปโดยไม่เป็นตามลำดับ ถือว่าเป็นตัวหนังสือหรือตัวเลขที่ประดิษฐ์ขึ้นมีลักษณะบ่งเฉพาะแล้ว²⁰ แต่ไม่รวมถึงคำอ่านของตัวหนังสือ ตัวเลขนั้น

ตัวอย่าง ที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

TCL 145

ตัวอย่าง ที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

ABC เอบีซี

123 หนึ่งสองสาม 567 ห้าหกเจ็ด

²⁰ ฎ.13879/2556 การรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่ประกอบด้วยตัวหนังสือหรือตัวเลขธรรมดา (รูปแบบที่ใช้กันอยู่ทั่วไป) ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติที่บุคคลทั่วไปมีสิทธิเข้าถึงการใช้ตัวหนังสือหรือตัวเลขดังกล่าวได้ ย่อมก่อให้เกิดการผูกขาดสิทธิที่จะใช้เครื่องหมายการค้าดังกล่าวแต่เพียงผู้เดียว (Exclusive right) สำหรับการพิจารณาจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่ประกอบด้วยตัวหนังสือหรือตัวเลขในรูปแบบที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ในลักษณะเรียงกันอย่างไม่เป็นแบบแผนหรือการเรียงที่ไม่ได้เป็นไปตามลำดับ กรณีนี้ไม่ได้เป็นการตัดสิทธิของบุคคลอื่นที่จะนำตัวหนังสือหรือตัวเลขดังกล่าวไปใช้แต่อย่างใด คงมีข้อจำกัดเฉพาะการที่จะนำตัวหนังสือหรือตัวเลขดังกล่าวไปเรียงใช้เป็นเครื่องหมายการค้าเท่านั้น (คำขอเลขที่ 685442)

ฎ.9480/2552 **TCL** เป็นการนำอักษรโรมัน 3 ตัวมาเรียงต่อกัน ซึ่งไม่มีความหมายทั่วไปในพจนานุกรมและเป็นการเลือกตัวอักษรที่ไม่มีแบบแผนมาเรียงต่อกัน ทั้งไม่อาจออกเสียงเรียกขานให้พ้องกับคำสามัญที่อยู่ทั่วไปได้ ถือว่าเป็นการประดิษฐ์ที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการเป็นตัวอักษรโรมันธรรมดา ซึ่งการพิจารณาจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในลักษณะเช่นนี้ ไม่ได้เป็นการตัดสิทธิบุคคลอื่นที่จะนำอักษรโรมันตัว “T” “C” และ “L” ไปใช้เป็นเครื่องหมายการค้าแต่อย่างใด คงมีข้อจำกัดเฉพาะการที่จะนำตัวอักษรโรมันดังกล่าวไปเรียงใช้เป็นเครื่องหมายการค้าเท่านั้น (คำขอเลขที่ 574880)

ฎ.13879/2556 **htc** เป็นการนำตัวอักษรโรมัน 3 ตัวมาเรียงต่อกัน โดยมีแนวคิดมาจากการนำอักษร 3 ตัวแรก ของชื่อนิติบุคคล คือ High Tech Computer Corporation มาใช้และใช้ในลักษณะตัวอักษร h และ c เป็นอักษรโรมันตัวพิมพ์เล็กและตัวอักษร T เป็นอักษรโรมันตัวพิมพ์ใหญ่ซึ่งถูกนำมาใช้ผสมกันให้แตกต่างจากตัวอักษรโรมันโดยทั่วไปซึ่งสามารถสื่อถึงผู้จดทะเบียนได้ สามารถทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้สินค้าทราบและเข้าใจว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้านี้ต่างจากสินค้าอื่น (คำขอเลขที่ 685442)

- 4) กรณีตัวหนังสือหรือตัวเลขที่ประดิษฐ์ขึ้น ให้พิจารณามาตรา 7 วรรคสอง (2) ประกอบด้วย เช่น
- ชื่อวิตามิน A B1 B6 B12 ใช้กับสินค้า อาหารเสริม เครื่องดื่ม แม้ประดิษฐ์ให้มีลักษณะพิเศษ ก็ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ เนื่องจากเล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง
 - ชื่อธาตุอาหารหลัก N P K ใช้กับสินค้า ปุ๋ย หรืออาหารเสริมพืช แม้ประดิษฐ์ให้มีลักษณะพิเศษ ก็ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ เนื่องจาก N ย่อมาจากคำว่า Nitrogen (ไนโตรเจน) P ย่อมาจากคำว่า Phosphorus (ฟอสฟอรัส) K ย่อมาจากคำว่า Potassium (โพแทสเซียม) จึงเล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง
 - ขนาดของสินค้า เช่น “XXL” สำหรับเสื้อผ้า “34B” สำหรับเสื้อชั้นใน
 - ปริมาณ เช่น “200” สำหรับบุหรี (มวน)
 - ขนาดหน่วยความจำ “32GB” สำหรับอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์

5) กรณีตัวเลข เช่น 2021 2563 199 การพิจารณาว่าเป็นตัวเลขแสดงถึงปี หรือจำนวนเงิน หรือไม่ต้องพิจารณาถึงคำที่แสดงถึงสิ่งนั้นประกอบด้วย เช่น พ.ศ. B.E. ค.ศ. A.D. บาท หรือคำอื่นในทำนองเดียวกัน เช่น พ.ศ. 2563 199 บาท ให้มีคำสั่งตามมาตรา 7 วรรคแรก

ตัวอย่าง กรณีไม่ถือเป็นเลขแสดงถึงปี แต่เป็นตัวเลขประดิษฐ์

1.2.5 มาตรา 7 วรรคสอง (5) กลุ่มของสีที่แสดงโดยลักษณะพิเศษ

พิจารณาประกอบระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นกลุ่มของสี²¹ ดังนี้

- 1) ผู้ขอต้องบรรยายลักษณะกลุ่มของสีว่าประกอบด้วยสีอะไรบ้าง และแต่ละสีจัดเรียงอยู่ในลักษณะใด ให้ชัดเจน
- 2) กลุ่มของสี หมายถึง การรวมกันเป็นกลุ่มของสีตั้งแต่ 2 สีขึ้นไป ซึ่งไม่รวมถึงสีขาว-ดำ ไม่ว่าจะวางในลักษณะใดก็ตาม โดยจะวางเรียงชิดติดกันหรือไม่ก็ได้
- 3) กลุ่มของสีแสดงโดยลักษณะพิเศษ หมายถึง กลุ่มของสีที่ได้นำมาจัดวางให้มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากเส้นหรือแถบตรงในแนวตั้ง แนวนอนตามปกติ

²¹ ระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นกลุ่มของสี ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2545

4) กลุ่มของสีที่ไม่ได้แสดงโดยลักษณะพิเศษ เช่น

(1) เป็นสีโดยธรรมชาติของสีค้ำนั้นเอง เช่น สีของเนื้อไม้แล้วนำมาใช้กับสีค้ำเฟอร์นิเจอร์

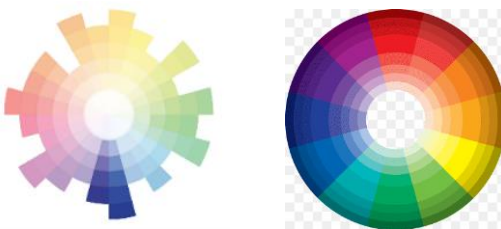
(2) เกิดจากหน้าที่การทำงานหรือการใช้งานของสีค้ำนั้น เช่น สีขาว สีน้ำเงิน หรือสีนวลจากหลอดไฟ สำหรับสีค้ำหลอดไฟที่จะมีสีดังกล่าวเมื่อเปิด

(3) แถบสีที่จัดเรียงกันธรรมดา เช่น แถบสีต่าง ๆ จำนวนไม่มาก เช่น 2 สี หรือ 3 สี ที่จัดวางเป็นแถบตรงในแนวตั้ง แนวนอนตามปกติ

5) กลุ่มของสี ต้องไม่ใช่สีของเครื่องหมายที่เป็นภาพถ่าย ภาพวาด ภาพประดิษฐ์ ตรา ชื่อ คำข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ลายมือชื่อ รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุหรือสิ่งเหล่านี้โดยวิธีใดอย่างหนึ่งรวมกัน

6) เครื่องหมายที่เป็นกลุ่มของสีจะต้องเป็นเครื่องหมายที่ไม่มีหรือประกอบด้วยลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา 8 เช่น กลุ่มของสีที่วางเรียงกันมีลักษณะเป็นธงชาติหรือกลุ่มของสีที่จัดเรียงขึ้นเป็นเครื่องหมายที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นต้น

ตัวอย่าง กลุ่มของสีที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

ตัวอย่าง กลุ่มของสีที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

แนวทางการพิจารณา

1) ผู้ขอระบุในคำขอจดทะเบียนแบบ ก.01 ว่าประสงค์จะขอรับความคุ้มครองในลักษณะที่เป็นเครื่องหมายกลุ่มของสี โดยไม่ได้บรรยายลักษณะของสี ลำดับแรกพิจารณาก่อนว่า เครื่องหมายมีลักษณะเป็นกลุ่มของสีหรือไม่

(1) กรณีไม่มีลักษณะเป็นกลุ่มของสี แต่มีลักษณะเป็นเครื่องหมายในลักษณะอื่น เช่น คำหรือข้อความ เป็นต้น (ผู้ขอระบุผิด) ให้นายทะเบียนมีคำสั่ง ตค. 9 ข้อ 10

โดยอาจใช้ข้อความในลักษณะ ดังนี้ :

“ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายรายนี้ โดยระบุในคำขอจดทะเบียนแบบ ก.01 ว่าประสงค์จะขอรับความคุ้มครองในลักษณะที่เป็นเครื่องหมายกลุ่มของสีนั้น นายทะเบียนเห็นว่าเครื่องหมายของท่านไม่มีคุณสมบัติเป็นเครื่องหมายในลักษณะดังกล่าว นายทะเบียนจะพิจารณาเครื่องหมายของท่านตามลักษณะที่ยื่นไว้ต่อไป”

(2) กรณีมีลักษณะเป็นเครื่องหมายกลุ่มของสี ให้นายทะเบียนมีคำสั่ง ตค. 9 ข้อ 10

อาจใช้ข้อความในลักษณะ ดังนี้ :

ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายรายนี้ โดยระบุในคำขอจดทะเบียนแบบ ก.01 ว่าประสงค์จะรับความคุ้มครองในลักษณะที่เป็นเครื่องหมายกลุ่มของสี แต่ไม่ได้ส่งคำพรรณนาให้ชัดเจนว่า กลุ่มของสีประกอบด้วยสีอะไรบ้าง และแต่ละสีจัดเรียงอยู่ในลักษณะใด ซึ่งเป็นกำหนดที่จำเป็นในการขอรับความคุ้มครอง ดังนั้น หากท่านประสงค์จะขอรับความคุ้มครองเครื่องหมายในลักษณะดังกล่าว ให้ส่งคำพรรณนาให้ชัดเจนโดยใช้แบบ ก.06 แก่ไข ภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวท่านไม่ส่งคำพรรณนา นายทะเบียนจะพิจารณาคำขอตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำขอจดทะเบียนต่อไป”

2) กรณีผู้ขอยื่นคำขอเครื่องหมายเป็นรูปสี และบรรยายลักษณะของสีมาในแบบ ก.01 เช่น เครื่องหมายที่เป็นภาพประดิษฐ์ คำ ข้อความ รวมกัน เป็นต้น โดยไม่มีลักษณะเป็นกลุ่มของสี ให้นายทะเบียนมีคำสั่ง ตค. 9 ข้อ 10 โดยอาจใช้ข้อความในลักษณะ ดังนี้ :

“ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายรายนี้ โดยระบุในคำขอจดทะเบียนแบบ ก.01 ว่าประสงค์จะขอรับความคุ้มครองในลักษณะที่เป็นเครื่องหมายกลุ่มของสีนั้น นายทะเบียนเห็นว่าเครื่องหมายของท่านไม่มีคุณสมบัติเป็นเครื่องหมายกลุ่มของสีตามที่กฎหมายกำหนด แต่เป็นเครื่องหมายที่ตัวอักษรของคำ และรูปเป็นสี นายทะเบียนจะพิจารณาเครื่องหมายของท่านในลักษณะเครื่องหมายธรรมดาต่อไป”

ตัวอย่าง

	คำขอเลขที่	190126775
	ทะเบียนเลขที่	
ใบต่อแบบท้ายคำขอ แบบ ก 01		
7. การขอจดทะเบียนเครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นกลุ่มของสี ตามมาตรา 7 วรรคสอง (5) (กลุ่มของสี หมายถึง การรวมกันของสีตั้งแต่ 2 สีขึ้นไปและแสดงโดยลักษณะพิเศษ เช่น ภาพลวดลายที่เป็นสีต่างๆ) เครื่องหมายการค้าคำขอนี้ประกอบด้วยสีหลัก จำนวน 3 สี ดังต่อไปนี้ 1. สีที่ 1 เป็นสีแดงเข้ม เป็นสีของลายเส้นวาด ส่วนศีรษะของผู้ชาย ภาษาไทย ไร่ TKK และ SINCE 1974 รหัสสี Hex #D01F2F 2. สีที่ 2 เป็นสีเหลืองเข้ม เป็นสีของพื้นหลังด้านหลังรูปผู้ชายและตัวอักษรโรมันคำว่า FRIED CHICKEN รหัสสี Hex #F7B22F 3. สีที่ 3 เป็นสีส้ม เป็นสีของรูปภาพไก่ทอดที่ปรากฏบนเครื่องหมาย รหัสสี Hex #EB8C22		

3) กรณีเครื่องหมายกลุ่มของสี มีข้อความหรือถ้อยคำอื่นใดประกอบอยู่ในเครื่องหมายด้วย

(1) หากกลุ่มของสีไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ให้ถือว่ากลุ่มของสีเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย โดยส่งมาตรา 7 ไม่นำมาตรา 17 มาใช้

(2) หากกลุ่มของสีมีลักษณะบ่งเฉพาะ แต่ภาคส่วนอื่นที่ประกอบอยู่ในเครื่องหมายไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

- หากภาคส่วนอื่นไม่เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย ให้มีคำสั่งมาตรา 17 กับภาคส่วนนั้น
- หากภาคส่วนอื่นเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย ให้มีคำสั่งมาตรา 7 กับภาคส่วนนั้น

1.2.6 มาตรา 7 วรรคสอง (6) ลายมือชื่อของผู้จดทะเบียนหรือเจ้าของเดิมของกิจการของผู้จดทะเบียน หรือลายมือชื่อของบุคคลอื่นโดยได้รับอนุญาตจากบุคคลนั้นแล้ว

1) ต้องเป็นลายมือชื่อของผู้จดทะเบียนหรือเจ้าของเดิมของกิจการของผู้จดทะเบียน

2) กรณีเป็นลายมือชื่อของบุคคลอื่นจะต้องมีหนังสือให้ความยินยอมประกอบคำขอจดทะเบียนด้วย

แนวทางการพิจารณา

1) ต้องเป็นลายมือชื่อของผู้จดทะเบียนหรือเจ้าของเดิมของกิจการของผู้จดทะเบียน โดยพิจารณาจากลายมือชื่อของผู้จดทะเบียนในแบบ ก.01

2) กรณีเครื่องหมายการค้าเป็นลายมือชื่อของบุคคลอื่น หรือเป็นการยื่นคำขอจดทะเบียนผ่านระบบ e-Filing ผู้จดทะเบียนจะต้องมีหนังสือให้ความยินยอม (ต้นฉบับ) ประกอบคำขอจดทะเบียนด้วย หากไม่มีหนังสือให้ความยินยอม ให้นายทะเบียนมีคำสั่งตามมาตรา 12 ตค. 5 ข้อ 7

โดยอาจใช้ข้อความในลักษณะ ดังนี้ :

“ให้ส่งหนังสือชี้แจงว่าลายมือชื่อในเครื่องหมายคือผู้ใด และมีเจตนาที่จะใช้ลายมือชื่อนั้นเป็นเครื่องหมายการค้าพร้อมส่งหลักฐานการอนุญาตให้ใช้ลายมือชื่อดังกล่าวเป็นเครื่องหมายการค้า (กรณีเป็นลายมือชื่อของบุคคลอื่น)”

ตัวอย่าง ลายมือชื่อที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

Paul Smith Sean John

1.2.7 มาตรา 7 วรรคสอง (7) ภาพของผู้จดทะเบียนหรือของบุคคลอื่นโดยได้รับอนุญาตจากบุคคลนั้นแล้ว หรือในกรณีที่บุคคลนั้นตายแล้ว โดยได้รับอนุญาตจากบุพการี ผู้สืบสันดาน และคู่สมรสของบุคคลนั้น ถ้ามี

- 1) ภาพถ่ายหรือภาพวาดของผู้จดทะเบียน ให้ทำหนังสือยืนยันว่าเป็นภาพของตน
- 2) ภาพถ่ายหรือภาพวาดของบุคคลอื่นต้องมีหนังสืออนุญาตจากเจ้าของให้ใช้ภาพดังกล่าวเป็นเครื่องหมายการค้าได้
- 3) ภาพหรือภาพวาดของบุคคลที่ตายแล้ว ต้องมีหนังสืออนุญาตจากบุพการี ผู้สืบสันดาน และคู่สมรส (ถ้ามี) ให้ใช้ภาพดังกล่าวเป็นเครื่องหมายการค้าได้

แนวทางการพิจารณา

กรณีไม่มีหนังสือให้ความยินยอม ให้นายทะเบียนมีคำสั่งตามมาตรา 12 ตค. 5 ข้อ 7

โดยอาจใช้ข้อความในลักษณะ ดังนี้ :

“ให้ส่งหนังสือชี้แจงว่าภาพหรือภาพวาดในเครื่องหมายคือผู้ใด และมีเจตนาที่จะใช้ภาพหรือภาพวาดนั้นเป็นเครื่องหมายการค้าพร้อมส่งหลักฐานการอนุญาตให้ใช้ภาพหรือภาพวาดดังกล่าวเป็นเครื่องหมายการค้า”

ตัวอย่าง ภาพของบุคคล

1.2.8 มาตรา 7 วรรคสอง (8) ภาพที่ประดิษฐ์ขึ้น

ภาพที่ประดิษฐ์ขึ้น หมายถึง ภาพที่คิด ทำ แต่ง สร้าง หรือจินตนาการขึ้น ภาพที่ไม่มีอยู่จริงตามธรรมชาติ

แนวทางการพิจารณา

- 1) ภาพที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง หากมีลักษณะประดิษฐ์ให้แตกต่างจากธรรมชาติ ถือว่าเป็นภาพประดิษฐ์
- 2) ภาพเงาของสิ่งที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรงนั้น ไม่ถือว่าเป็นภาพที่ประดิษฐ์ขึ้น

ตัวอย่าง ภาพที่ประดิษฐ์ขึ้น

ตัวอย่าง ภาพที่ไม่ประดิษฐ์

(เนื่องจากเป็นภาพของวัว²² ที่ไม่ได้คิด ทำ แต่ง สร้าง หรือจินตนาการขึ้นให้แตกต่างจากภาพวัวที่มีอยู่จริงตามธรรมชาติ)

1.2.9 มาตรา 7 วรรคสอง (9) ภาพอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง และไม่เป็นภาพแผนที่ หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด แยกพิจารณาได้ 2 กรณี ดังนี้

1) ภาพอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง

(1) เล็งถึงลักษณะของสินค้าโดยตรง หมายความว่า เมื่อผู้ใช้สินค้าพบเห็นเครื่องหมายนั้นก็ทราบหรือเข้าใจได้ในทันทีว่าเป็น สินค้าอะไร ใช้อะไร เช่น ภาพบรรจุภัณฑ์สินค้า ภาพกระเป๋าล้างของกางเกง

(2) เล็งถึงคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง หมายความว่า เมื่อผู้ใช้สินค้าพบเห็นเครื่องหมายนั้นก็ทราบหรือเข้าใจได้ในทันทีว่า สินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้นมีคุณสมบัติ อรรถประโยชน์ หรือมีสรรพคุณอย่างไร

แนวทางการพิจารณา

1) การพิจารณาว่าภาพเล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง จะต้องพิจารณาว่าภาพดังกล่าวสามารถสื่อความหมายให้สาธารณชนทราบหรือเข้าใจได้ในทันทีหรืออาจใช้วิจารณ์ญาณเพียงเล็กน้อยก็สามารถทราบหรือเข้าใจทันทีว่าสินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้านั้นเป็นสินค้ามีลักษณะใดหรือมีคุณสมบัติอย่างไร

2) ภาพที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง หากมีลักษณะประดิษฐ์ให้แตกต่างจากลักษณะธรรมชาติ ถือว่าเป็นภาพประดิษฐ์

ตัวอย่าง ภาพที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้นโดยตรง

- ภาพน้ำแข็งสำหรับ ยาสระผม ลูกอม หรือสินค้าอื่น ๆ ที่ความเย็นเป็นลักษณะหรือคุณสมบัติสำคัญ

²² <https://www.feednavigator.com/Article/2012/11/26/World-s-first-GE-cow-is-a-milestone-study>

- ภาพบรรจุภัณฑ์สินค้า เช่น รูปขวดน้ำมัน แกลลอนน้ำมัน ซองบุหรี

แกลลอนน้ำมัน ใช้กับสินค้า น้ำมันเครื่อง

ซองบุหรี ใช้กับสินค้า บุหรี

- ภาพเกี่ยวกับสินค้า เช่น รูปผลไม้

รูปผลไม้   ใช้กับสินค้า ผลไม้
น้ำผลไม้ ผลไม้แปรรูป

รูปผลไม้ ใช้กับสินค้า พุ่ย เนื่องจากทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นสินค้าที่ใช้
สำหรับบำรุงต้นชมพู

2) ภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด²³

(1) ภาพแผนที่ ได้แก่

- ภาพแผนที่โลก ภาพแผนที่ทวีป ภาพแผนที่ประเทศ ภาพแผนที่ทางทะเล ภาพแผนที่ ถนนหรือเส้นทางคมนาคมอื่น ๆ

- ภาพแผนที่ของสถานที่ใด ๆ ที่ประชาชนโดยทั่วไปในประเทศไทยรู้จักกันแพร่หลาย เช่น ภาพแผนที่แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

ตัวอย่าง ภาพแผนที่ที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

²³ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดภาพแผนที่ทางภูมิศาสตร์และภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ ตามมาตรา 7 วรรคสอง (9) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2559 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2559

(2) ภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ ได้แก่

- ภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ที่ประชาชนโดยทั่วไปในประเทศไทยรู้จักกันแพร่หลาย
- ภาพที่ประดิษฐ์ขึ้นให้คล้ายกับสถานที่ดังกล่าว เช่น ภาพภูเขา ภาพเกาะ ภาพแหลม ภาพอ่าว เป็นต้น

ตัวอย่าง ภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

ตัวอย่าง ภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

แนวทางการพิจารณา

- 1) ภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ แม้ประดิษฐ์ให้มีลักษณะพิเศษก็ตามที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ
- 2) ภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ที่ประชาชนโดยทั่วไปในประเทศไทยรู้จักกันแพร่หลาย พิจารณาจากความรู้ของสาธารณชนชาวไทย เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เมืองสำคัญ สถานที่สำคัญ เมืองมรดกโลก และอาจต้องห้ามไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา 8 (9) ด้วย
- 3) ภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์บางส่วนหากสามารถรับรู้ได้ว่าเป็นภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ใด ก็ให้ถือเป็นภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ เช่น รูปภูเขา พูจิกิ่งลูก
- 4) ภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ หากเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตก็อาจเข้ามาตรา 8 (13) ได้

1.2.10 มาตรา 7 วรรคสอง (10) รูปร่างหรือรูปทรงอันไม่เป็นลักษณะโดยธรรมชาติของสินค้านั้นเอง หรือไม่เป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่จำเป็นต่อการทำงานทางเทคนิคของสินค้านั้น หรือไม่เป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่ทำให้สินค้านั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

- 1) พิจารณาประกอบกับระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ²⁴

²⁴ ระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2545

2) ผู้จดทะเบียนต้องบรรยายรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุโดยต้องแสดงรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุอันเป็นสาระสำคัญทั้งหมด อาจยื่นเป็นรูปเดียวหรือหลายรูปก็ได้

3) เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ หมายถึง เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่แสดงถึงด้านกว้าง ด้านยาว ด้านลึก ซึ่งอาจเป็นตัวสินค้า (Product Design) หรือเป็นบรรจุภัณฑ์สินค้า (Product Packaging) ก็ได้ มีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) รูปร่างหรือรูปทรงอันไม่เป็นลักษณะโดยธรรมชาติของสินค้านั้นเอง เช่น รูปทรงของผักหรือผลไม้ สำหรับการขายสินค้าผักหรือผลไม้

(2) ไม่เป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่จำเป็นต่อการทำงานทางเทคนิคของสินค้านั้น เช่น รูปทรงโถคอกห่าน ใช้กับสินค้าเครื่องสุขภัณฑ์ รูปทรงของเฟืองสำหรับสินค้าเฟือง หรือรูปทรงกลม ใช้กับสินค้าลูกบอลอื่น ๆ ที่ต้องมีการเคลื่อนไหวในลักษณะกลิ้งไป หรือรูปทรงของอะไหล่ที่จำเป็นต้องมีรูปทรงอย่างนั้น เพื่อให้อะไหล่เหล่านั้นสามารถทำงานได้ เป็นต้น

(3) ไม่เป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่ทำให้สินค้านั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เช่น การนำทองหรือเพชรมาประดับบนภาชนะรูปทรงธรรมดาทั่วไป หรือ รูปทรงที่อาศัยการออกแบบในการสร้างความสวยงาม หรือสร้างมูลค่าแก่สินค้านั้นอย่างมีนัยสำคัญ เช่น เครื่องประดับ เพอร์นิเจอร์ เช่น โซฟา โคมไฟ โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องแต่งกาย เป็นต้น

แนวทางการพิจารณา

1) ผู้ขอระบุในคำขอจดทะเบียนแบบ ก.01 ว่าประสงค์จะขอรับความคุ้มครองในลักษณะที่เป็นเครื่องหมายมีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ แต่ผู้ขอไม่ได้แสดงให้เห็นถึงด้านกว้าง ด้านยาว และด้านลึก ลำดับแรกพิจารณาก่อนว่ามีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุหรือไม่

(1) กรณีไม่มีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุแต่มีลักษณะเป็นเครื่องหมายในลักษณะอื่น เช่น เป็นรูปประดิษฐ์ เป็นต้น (ผู้ขอระบุผิด) ให้นายทะเบียนมีคำสั่ง ตค. 9 ข้อ 10

โดยอาจใช้ข้อความในลักษณะ ดังนี้ :

“ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายรายนี้ โดยระบุในคำขอจดทะเบียนแบบ ก.01 ว่าประสงค์จะขอรับความคุ้มครองในลักษณะที่เป็นเครื่องหมายรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุนั้น นายทะเบียนเห็นว่าเครื่องหมายของท่านไม่มีคุณสมบัติเป็นเครื่องหมายในลักษณะดังกล่าว นายทะเบียนจะพิจารณาเครื่องหมายของท่านตามลักษณะที่ยื่นไว้ต่อไป”

(2) กรณีมีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ ให้นายทะเบียนมีคำสั่ง ตค. 9 ข้อ 10

โดยอาจใช้ข้อความในลักษณะ ดังนี้ :

“ตามที่ท่านได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายรายนี้ โดยระบุในคำขอจดทะเบียนแบบ ก.01 ว่าประสงค์จะขอรับความคุ้มครองในลักษณะที่เป็นเครื่องหมายรูปร่างหรือรูปทรงวัตถุ แต่รูปเครื่องหมายไม่ได้แสดงให้เห็นถึงด้านกว้าง ด้านยาว และด้านลึก (ภาพ 3 มิติ) ซึ่งเป็นสาระสำคัญในการขอรับความคุ้มครอง ดังนั้น หากท่านประสงค์จะขอรับความคุ้มครองเครื่องหมายในลักษณะดังกล่าว ให้ยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติมรูป

เครื่องหมายใหม่ให้มีลักษณะตามที่กำหนดโดยใช้แบบ ก.06 แก้ว ภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวไม่มีการขอเปลี่ยนแปลงรูปเครื่องหมาย นายทะเบียนจะพิจารณาเครื่องหมายตามรูปที่ยื่นไว้เดิมต่อไป”

2) รูปร่างหรือรูปทรงวัตถุ หากเชื่อมโยงกับชนิดของสินค้าอาจเข้ามาตรา 8 (13) ได้

3) กรณีผู้ขอยื่นคำขอในลักษณะรูปร่างรูปทรงของวัตถุแล้วประสงค์จะแก้ไขรูปเครื่องหมาย เช่น ยื่นรูปเครื่องหมาย 6 รูป โดยขอแก้ไข (ตัด) เหลือเพียง 1 รูป ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุญาต เนื่องจากเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ

4) กรณีเครื่องหมายรูปร่างรูปทรงของวัตถุ มีข้อความหรือถ้อยคำอื่นใดประกอบอยู่ในเครื่องหมายด้วย

(1) หากรูปร่างรูปทรงของวัตถุไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ให้ถือว่ารูปร่างรูปทรงของวัตถุเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย โดยสั่งมาตรา 7 ไม่นำมาตรา 17 มาใช้

(2) หากรูปร่างรูปทรงของวัตถุมีลักษณะบ่งเฉพาะ แต่ภาคส่วนอื่นที่ประกอบอยู่ในเครื่องหมาย ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

- หากภาคส่วนอื่นไม่เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย ให้มีคำสั่งมาตรา 17 กับภาคส่วนนั้น
- หากภาคส่วนอื่นเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย ให้มีคำสั่งมาตรา 7 กับภาคส่วนนั้น

ตัวอย่าง เครื่องหมายรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

ตัวอย่าง เครื่องหมายรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

1.2.11 มาตรา 7 วรรคสอง (11) เสียงอันไม่ได้เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้น โดยตรง หรือเสียงที่ไม่เป็นเสียงโดยธรรมชาติของสินค้านั้น หรือเสียงที่ไม่ได้เกิดจากการทำงานของสินค้านั้น

1) พิจารณาประกอบกฎกระทรวงข้อ 11 ทวิ

2) เครื่องหมายเสียงอาจเป็นได้ทั้งเสียงของมนุษย์ เสียงสัตว์ เสียงดนตรี หรือเสียงอื่น ๆ เช่น เสียงอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ทั้งนี้ เครื่องหมายเสียงที่จดทะเบียนได้ต้องไม่เป็นสิ่งสามัญในการค้าขายตาม ประกาศนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า เรื่อง การกำหนดสิ่งที่ใช้กันสามัญในการค้าขาย

3) ผู้ขอต้องบรรยายเสียงให้ชัดเจนและส่งสิ่งบันทึกเสียงที่ขอจดทะเบียนที่มีความชัดเจน ทั้งนี้ ผู้ขอจะส่งเน็ตดนตรี กราฟเสียง หรือสิ่งอื่นที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของเสียงนั้นด้วยก็ได้

4) การพิจารณาลักษณะบ่งเฉพาะ

(1) เสียงที่เล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าโดยตรง หมายถึงเสียงที่บรรยายถึงตัวสินค้า หรือ ทำให้เข้าใจได้ว่าสินค้านั้นมีคุณสมบัติอย่างไร เช่น เสียงวู๊วใช้กับสินค้านมสด เนื้อสัตว์ เสียงทอดปลาใช้กับบริการร้านอาหาร เสียงเคี้ยวอาหารที่แสดงถึงความกรอบใช้กับสินค้าขนมขบเคี้ยว เสียงซ่าใช้กับสินค้าน้ำอัดลม เสียงคลื่นบริเวณชายหาดหรือเสียงน้ำตกใช้กับบริการที่พัก เสียงที่แสดงถึงความเร็วใช้กับสินค้าหรือบริการที่มีความเร็วเป็นคุณสมบัติสำคัญ เช่น รถยนต์ บริการขนส่ง บริการส่งของ เสียงการก่อก้อนใช้กับสินค้ากรดต่าง ๆ เป็นต้น

(2) เสียงที่เป็นเสียงโดยธรรมชาติของสินค้านั้น เช่น เสียงไก่หรือเป็ดร้องใช้กับสินค้าไก่หรือเป็ด (ปศุสัตว์) เสียงที่เกิดจากน้ำ เช่น น้ำไหล น้ำหลาก ฝนตก น้ำหยด ใช้กับสินค้าน้ำดื่มหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับน้ำ เป็นต้น

(3) เสียงที่เกิดจากการทำงานของสินค้านั้น เช่น เสียงเครื่องยนต์โดยทั่วไปใช้กับสินค้ารถมอเตอร์ไซด์ ยานพาหนะ หรือสิ่งอื่น ๆ ที่มีเครื่องยนต์เป็นส่วนประกอบ เสียงซังโครกใช้กับสินค้าสุกัณฑ์ เสียงของแตกหักใช้กับสินค้าที่มีไว้บาด หรือทำลาย เช่น ค้อน เครื่องบด เครื่องอัด เสียงเดินของนาฬิกาใช้กับสินค้านาฬิกา เป็นต้น

(4) เสียงที่เป็นสิ่งสามัญในการค้าขาย เช่น เสียงปองแปงใช้กับบริการรับย้อมผ้า เสียงเคาะเกราะไม้ใช้กับบริการขายอาหาร เสียงไซเรนใช้กับบริการรถพยาบาล เป็นต้น

(5) หากเป็นเสียงคนพูดเป็นคำหรือข้อความ ให้พิจารณาว่า คำหรือข้อความนั้นเล็งถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าหรือไม่

แนวทางการพิจารณา

- 1) กรณีไม่ระบุคำบรรยายเสียง ให้มีคำสั่งให้ผู้ขอแก้ไขโดยระบุคำบรรยายเสียง โดยใช้แบบ ก.06 แก้ไข
- 2) กรณีผู้ขอไม่ส่งสิ่งบันทึกเสียง ให้มีคำสั่งให้ผู้ขอส่งสิ่งบันทึกเสียงโดยใช้แบบ ก.20 เป็นหนังสือนำส่ง
- 3) กรณีเครื่องหมายเสียงที่เป็นคำอ่านของคำหรือตัวอักษรหรือตัวเลข (เรียงกัน) ให้ถือว่าเครื่องหมายนั้นไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะทั้งเครื่องหมาย

4) กรณีเครื่องหมายเสียง มีข้อความหรือถ้อยคำอื่นใดประกอบอยู่ในเครื่องหมายด้วย

(1) หากเสียงไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ให้ถือว่าเสียงเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย โดยส่งมาตรา 7 ไม่นำมาตรา 17 มาใช้

(2) หากเสียงมีลักษณะบ่งเฉพาะ แต่ภาคส่วนอื่นที่ประกอบอยู่ในเครื่องหมายไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ

- หากภาคส่วนอื่นไม่เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย ให้มีคำสั่งมาตรา 17 กับภาคส่วนนั้น
- หากภาคส่วนอื่นเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย ให้มีคำสั่งมาตรา 7 กับภาคส่วนนั้น

1.3. มาตรา 7 วรรคสาม

1) การพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคสาม ให้พิจารณาจากประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะ²⁵ ดังนี้

(1) สินค้าหรือบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นได้มีการจำหน่าย เผยแพร่ หรือโฆษณาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาพอสมควร จนทำให้สาธารณชนทั่วไปหรือสาธารณชนในสาขาที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยรู้จักและเข้าใจว่าสินค้าหรือบริการดังกล่าวแตกต่างไปจากสินค้าหรือบริการอื่น

“ระยะเวลาพอสมควร” ให้พิจารณาว่า ระยะเวลาที่นานพอที่สาธารณชนจะรู้ว่าสิ่งที่ขอตระเบียนนั้นเป็นเครื่องหมายการค้าหรือไม่ โดยต้องพิจารณาจากลักษณะการใช้ เช่น หากมีการโฆษณาในสื่อประเภทต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น โทรทัศน์ โฆษณามีเดีย สื่อสิ่งพิมพ์ มีกิจกรรมการตลาดจำนวนมากจนเป็นที่รับรู้ในวงกว้างในระดับประเทศ เป็นระยะเวลาตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป เป็นต้น²⁶

“สาธารณชนในสาขาที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยรู้จัก” สินค้าบางประเภทใช้ในวงการเฉพาะด้านใช้ความรู้ในสาขานั้น ๆ หากคนในสาขานั้นรู้จักกันเป็นอย่างดี ถือว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะ ตามมาตรา 7 วรรคสาม หากยังไม่รู้จักก็ไม่ถือว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะ ตามมาตรา 7 วรรคสาม เช่น เครื่องมือช่าง เครื่องมือแพทย์

“สาธารณชนในประเทศไทยรู้จัก” สินค้าที่ใช้กันทั่วไป ใช้ความรู้ของสาธารณชนทั่วไปในประเทศไทยรู้จัก เช่น สินค้าอาหาร สินค้าเสื้อผ้า กรณีเครื่องหมายที่จดทะเบียนในต่างประเทศมีความแพร่หลายในต่างประเทศ แต่สาธารณชนในประเทศไทยยังไม่รู้จักก็ยังไม่ถือว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะ ตามมาตรา 7 วรรคสาม

²⁵ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2555

²⁶ ฎีกา 4326/2561 (คำขอเลขที่ 667722)

(2) การจำหน่าย เผยแพร่หรือโฆษณาสินค้าหรือบริการใดจนทำให้เครื่องหมายมีความแพร่หลายในประเทศไทย ให้ถือว่าเครื่องหมายมีลักษณะบ่งเฉพาะเพียงที่ใช้กับสินค้าหรือบริการนั้นเท่านั้น

“มีความแพร่หลายในประเทศไทย” ไม่รวมถึงต่างประเทศ

(3) เครื่องหมายที่จะพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะ ต้องเป็นเครื่องหมายเดียวกันกับเครื่องหมายที่ยื่นขอจดทะเบียน หากไม่ได้จำกัดสิทธิในเครื่องหมายที่จดทะเบียน ผู้ขอสามารถนำส่งหลักฐานการใช้เครื่องหมายนั้นได้ทุกสิทธิ

(4) หลักฐานเกี่ยวกับการจำหน่าย เผยแพร่ หรือโฆษณาซึ่งสินค้าหรือบริการที่ใช้เครื่องหมายที่ประสงค์จะขอจดทะเบียน เช่น

1. สำเนาใบเสร็จรับเงินค่าราคาสินค้า
2. สำเนาใบเสร็จรับเงินค่าโฆษณาสินค้า
3. สำเนาใบส่งของ
4. สำเนาใบสั่งซื้อสินค้า
5. สำเนาใบอนุญาตจัดตั้งโรงงาน
6. สำเนาหลักฐานการโฆษณาในสื่อต่าง ๆ
7. ตัวอย่างสินค้า
8. หลักฐานอื่น ๆ เช่น หลักฐานการทำกิจกรรมทางการตลาด ตัวอย่างโฆษณา

หลักฐานการรับรู้ของสาธารณชน รวมทั้งพยานบุคคล (ถ้ามี) เป็นต้น

(5) การส่งหลักฐานเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงให้ผู้จดทะเบียนส่งหลักฐานพร้อมคำขอจดทะเบียนในกรณีที่ผู้จดทะเบียนไม่สามารถส่งหลักฐานพร้อมคำขอจดทะเบียนได้หรือประสงค์จะส่งหลักฐานเพิ่มเติม ให้ผู้จดทะเบียนทำหนังสือขอผ่อนผันแบบ ก.19 แนบมาพร้อมกับคำขอจดทะเบียน และจะต้องส่งหลักฐานภายใน 60 วันนับแต่วันยื่นหนังสือขอผ่อนผัน ในกรณีที่ผู้จดทะเบียนไม่ได้ส่งหลักฐานภายในกำหนดเวลาหรือมีหนังสือแจ้งว่าไม่ประสงค์จะส่งหลักฐานดังกล่าว ให้นายทะเบียนพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับคำขอจดทะเบียนนั้นต่อไป โดยรับฟังข้อเท็จจริงเฉพาะหลักฐานที่ผู้จดทะเบียนได้ส่งไว้ (ถ้ามี)

เครื่องหมายที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคสอง (1) - (11) แต่ผู้ขอจดทะเบียนได้นำสืบการจำหน่ายเผยแพร่ หรือโฆษณาสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้นจนเป็นที่แพร่หลายแล้วตามมาตรา 7 วรรคสาม ถือว่าเครื่องหมายนั้นมีลักษณะบ่งเฉพาะจากการใช้แล้ว

2) กรณีผู้ขอยื่นคำขอใหม่และประสงค์จะใช้หลักฐานการพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะในคำขออื่นประกอบ

(1) เครื่องหมายนั้นจะต้องเหมือนกัน และใช้กับรายการสินค้าเดียวกัน เช่น ยื่นคำขอใหม่โดยเปลี่ยนสีเครื่องหมาย เป็นต้น จึงจะสามารถใช้หลักฐานการพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะในคำขออื่นประกอบได้

(2) กรณีเครื่องหมายมีการเพิ่มเติมภาคส่วนแม้เพียงเล็กน้อย ไม่ถือว่าเป็นเครื่องหมายเดียวกัน ไม่สามารถใช้หลักฐานการพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะในคำขออื่นประกอบ หรือ

(3) กรณีรายการสินค้าต่างจากเดิม ไม่ถือว่าเป็นเครื่องหมายเดียวกัน ไม่สามารถใช้หลักฐานการพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะในคำขออื่นประกอบ

ตัวอย่าง เครื่องหมายที่มีลักษณะบ่งเฉพาะจากการใช้

- กรณีคำหรือข้อความเสียง

- กรณีกลุ่มของสี

1.4 มาตรา 17

การพิจารณามาตรา 17 กรณีที่นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้ามีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ตามมาตรา 6 แต่มีส่วนใดส่วนหนึ่งที่ไม่ควรรับจดทะเบียน เช่น เป็นสิ่งที่ใช้กันสามัญในการค้าขายสำหรับสินค้าที่ขอจดทะเบียน หรือมีลักษณะไม่บ่งเฉพาะ เป็นต้น นายทะเบียนอาจมีคำสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนแสดงปฏิเสธไม่ขอถือเป็นสิทธิของตนแต่ผู้เดียวในภาคส่วนดังกล่าวได้ตามมาตรา 17 (1) ทางปฏิบัติเรียกว่า “การสละสิทธิ” หรือกรณีนายทะเบียนเห็นว่าจำเป็นต้องการกำหนดสิทธิจากการจดทะเบียนของเจ้าของเครื่องหมายการค้ารายนั้น นายทะเบียนอาจมีคำสั่ง เช่น ให้ผู้ขอรับรองว่าจะไม่ใช้สีแถบให้เหมือนหรือคล้ายสีธงชาติ หรือสีอื่นที่คล้ายคลึงกับสีดังกล่าวให้รับรองว่าจะไม่ใช้รูปกากบาทเป็นสีแดงหรือสีเขียวบนพื้นสีขาวหรือสีเงิน หรือรูปกากบาทสีขาวหรือสีเงินบนพื้นสีแดงตามมาตรา 17 (2) ทางปฏิบัติเรียกว่า “การจำกัดสิทธิ”

*การแสดงปฏิเสธ (สละสิทธิ) คือ การที่ผู้ขอจดทะเบียนยื่นคำขอตามแบบ ก.12 ต่อ นายทะเบียนว่าตนจะไม่ขอถือเป็นสิทธิของตนแต่เพียงผู้เดียวในภาคส่วนใดภาคส่วนหนึ่งในเครื่องหมายการค้า โดยภาคส่วนที่มีการสละสิทธิจะยังคงปรากฏอยู่และเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องหมายการค้า เจ้าของเครื่องหมายการค้าได้รับความคุ้มครองในเครื่องหมายตามลักษณะที่จดทะเบียนไว้ โดยไม่สามารถอ้างสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้ภาคส่วนที่ตนได้สละสิทธิ ดังนั้น บุคคลอื่นอาจนำคำที่สละสิทธิไปประกอบกับคำหรือภาคส่วนอื่นในเครื่องหมายของตนได้ตราบเท่าที่ไม่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของผู้ขอจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า

สำหรับการพิจารณาว่าภาคส่วนใดของเครื่องหมายเป็นสาระสำคัญหรือไม่ พิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังนี้

- 1) พิจารณาจากสีของภาคส่วน การจัดวางภาคส่วน หรือ การวางรูปรอยประดิษฐ์ในเครื่องหมาย ซึ่งสีที่เด่น ลักษณะการจัดวางที่โดดเด่น ถือว่าภาคส่วนนั้นเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย **หรือ**
- 2) การเทียบสัดส่วน หากภาคส่วนนั้นมีขนาดใหญ่กว่าจนถึงขนาดเป็นที่สังเกตจดจำของสาธารณชนหรือผู้บริโภค ถือว่าภาคส่วนนั้นเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย

แนวทางการพิจารณา

- 1) กรณีพบว่า ภาคส่วนที่เป็นสาระสำคัญมีลักษณะบ่งเฉพาะ และมีบางส่วนที่ไม่เป็นสาระสำคัญไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ผู้ขอจะต้องสละสิทธิตามมาตรา 17 โดยยื่นแบบ ก.12
- 2) กรณีพบว่า ภาคส่วนที่เป็นสาระสำคัญไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ หรือ เป็นสิ่งที่ใช้กับสามัญในการค้าขายตามประกาศนายทะเบียน ให้มีคำสั่งมาตรา 7
- 3) สำหรับกรณี 1 คำขอใช้กับหลายจำพวก เช่น คำว่า The Rabbit Bag ใช้กับสินค้า 2 จำพวก ได้แก่ จำพวก 18 กระเป๋าเดินทาง และจำพวก 24 ผ้าเป็นผืน ผู้ขอต้องสละสิทธิคำว่า The Bag กับทุกจำพวกในคำขอจะขอแยกสละสิทธิเฉพาะบางจำพวกไม่ได้
- 4) กรณีเครื่องหมายกลุ่มของสี ให้พิจารณาตามที่กล่าวไว้ในมาตรา 7 วรรคสอง (5)
- 5) กรณีเครื่องหมายรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ ให้พิจารณาตามที่กล่าวไว้ในมาตรา 7 วรรคสอง (10)
- 6) กรณีเครื่องหมายเสียง ให้พิจารณาตามที่กล่าวไว้ในมาตรา 7 วรรคสอง (11)

1.4.1 การแสดงปฏิเสธ (สละสิทธิ)

กรณีที่เครื่องหมายที่ขอจดทะเบียนมีบางส่วนไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะและไม่เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ขอแสดงปฏิเสธว่าจะไม่ขอถือสิทธิของตนแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้ภาคส่วนนั้น

ทั้งนี้ กรณีคำที่ต้องสละสิทธิ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ขอ นายทะเบียนอาจรับจดทะเบียนโดยไม่ต้องมีคำสั่งให้สละสิทธิก็ได้

แยกพิจารณาได้ 3 กรณี ดังนี้

- 1) กรณีบางส่วนไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคแรก เช่น คำที่ใช้กันทั่วไป ข้อความบรรยายทั่วไป คำสามัญทั่วไป

(1) เครื่องหมายที่ประกอบด้วยคำขยายโดยทั่วไป หรือเป็นคำที่ใช้กันโดยทั่วไป นายทะเบียนไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งให้ผู้ขอสละสิทธิภาคส่วนนั้น เช่น คำว่า BLUE MOUNTAIN ให้รับจดทะเบียนโดยไม่ต้องมีคำสั่งให้สละสิทธิ คำว่า BLUE คำว่า TWIN RABBIT ให้รับจดทะเบียนโดยไม่ต้องมีคำสั่งให้สละสิทธิ คำว่า TWIN เป็นต้น

(2) คำที่ใช้กันโดยทั่วไปหรือคำที่สาธารณชนทั่วไปสามารถใช้ได้ ซึ่งเป็นคำที่ผู้ขอไม่ได้ประสงค์จะขอคุ้มครองในคำดังกล่าว เช่น คำว่า ตรา ยี่ห้อ แบรินด์ อักษรย่อ TM หรือคำนำหน้าคำนาม a an the la de เป็นต้น ทั้งนี้ และรวมถึงคำอื่น ๆ ที่มีความหมายอย่างเดียวกันด้วย ให้นายทะเบียนพิจารณา รับผิดชอบทะเบียนได้โดยไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งให้ผู้ขอสิทธิคำดังกล่าวก็ได้

(3) สัญลักษณ์ทั่วไป ให้รับผิดชอบโดยให้มีคำสั่งให้สิทธิสัญลักษณ์ทั่วไปนั้น

2) กรณีบางส่วนไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคสอง

(1) เครื่องหมายที่ประกอบด้วยคำที่ถึงถึงลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้านั้น โดยตรง ให้มีคำสั่งให้ผู้ขอสิทธิที่จะใช้คำนั้น เช่น

- คำว่า NIVEA Soft ใช้กับสินค้าครีมบำรุงผิว ให้รับผิดชอบ โดยสิทธิ คำว่า Soft

- คำว่า The Rabbit Bag ใช้กับสินค้า กระเป๋าเดินทาง ให้รับผิดชอบ โดยสิทธิ คำว่า The Bag

(2) เครื่องหมายที่ประกอบด้วยชื่อภูมิศาสตร์ ตามมาตรา 7 วรรคสอง (2) ให้มีคำสั่ง ให้ผู้ขอสิทธิที่จะใช้ชื่อทางภูมิศาสตร์นั้น เช่น

- คำว่า Snow Bangkok ให้รับผิดชอบ โดยสิทธิ คำว่า Bangkok

(3) เครื่องหมายที่ประกอบด้วยตัวอักษรธรรมดาที่ไม่ได้ประดิษฐ์ และคำที่เขียน ติดกันเป็นคำเดียวและคำดังกล่าวมีลักษณะบ่งเฉพาะแล้ว ให้นายทะเบียนรับผิดชอบทะเบียนได้โดยไม่ต้องสั่งให้ แสดงปฏิเสธรหัสที่จะไม่ใช้ตัวอักษรดังกล่าว แม้ตัวอักษรนั้นจะไม่ประดิษฐ์ให้มีลักษณะพิเศษก็ตาม เช่น

- คำว่า BBIRD BIRD-C ใช้กับสินค้า ปู่ นายทะเบียนรับผิดชอบทะเบียนได้โดยไม่ต้องสั่งแสดงปฏิเสธรหัสอักษร B หรือ C

- คำว่า K-KINE H-KINE ใช้กับสินค้า เสื้อเชิ้ต นายทะเบียนรับผิดชอบทะเบียนได้ โดยไม่ต้องสั่งแสดงปฏิเสธรหัสอักษร K หรือ H

- แต่หากเป็นคำที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ เช่น คำว่า BWHITE ใช้กับสินค้าครีม บำรุงผิว ไม่ถือว่าเป็นคำประดิษฐ์

(4) เครื่องหมายที่ประกอบด้วยคำแสดงที่มาของสินค้า เช่น From China , Made in Japan

- หากพิจารณาแล้วปรากฏว่าตรงกับถิ่นที่อยู่ของผู้ขอจดทะเบียน ทั้งนี้ พิจารณาจากคำขอจดทะเบียนแบบ ก.01 ให้รับผิดชอบทะเบียนได้โดยสิทธิคำดังกล่าว โดยไม่ถือว่าเป็น เครื่องหมายที่มีหรือประกอบด้วยชื่อของรัฐต่างประเทศตามมาตรา 8 (6)

- หากพิจารณาแล้วปรากฏว่าค่าแสดงที่มาของสินค้าไม่ตรงกับถิ่นที่อยู่ของผู้ขอ เช่น ผู้ขอมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย แต่ใช้คำว่า Made in USA ให้ถือว่าเป็นเครื่องหมายที่มีหรือประกอบด้วย คำบรรยายที่ทำให้สับสนในแหล่งกำเนิดของสินค้าตามมาตรา 8 (13) เว้นแต่ ผู้ขอจะส่งหลักฐานยืนยัน แหล่งที่มาของสินค้าที่ปรากฏในเครื่องหมาย จึงสั่งให้ละสิทธิคำดังกล่าวได้

- กรณีคำว่า Made in Thailand ให้รับจดทะเบียนได้ โดยละสิทธิคำดังกล่าว

3) กรณีเป็นสิ่งสามัญในการค้าขายสำหรับสินค้าบางอย่างหรือบางจำพวก

(1) ให้พิจารณาจากประกาศนายทะเบียน เรื่อง สิ่งสามัญทางการค้าขาย ²⁷

จำพวก	รายการสินค้า	สิ่งที่ใช้กันสามัญในการค้าขาย
3	สบู่ เครื่องหอม หัวน้ำมันหอม ระเหย เครื่องสำอาง น้ำมันใส่ผม แชมพูสระผม ยาสีฟัน แป้งหอม	ผู้หญิง เด็ก ดอกไม้ ชื่อดอกไม้ ดาว มงกุฏ
5	ยารักษาโรคมนุษย์	ฤาษี เด็ก นางพยาบาล งู พญานาค หนุมาน การวางแบบ ตัวอักษรหรือตัวเลขตัดกันเป็น รูปกากบาท
7	เครื่องจักร เครื่องมือกล	เฟือง
24	ผ้าเป็นผืน ผ้าเป็นพับ ผ้าฝ้าย ผ้าแพร ผ้าเทียม	คำว่า Print ให้ถือว่าเป็นผ้าพิมพ์ ลาย
29	นม แป้งนม	เด็ก นางพยาบาล วัว
	กะปิ	กุ้ง
	น้ำปลา	กุ้ง ปลา
33	สุรา	ค้าง
34	ยาสูบ	ไก่ สัตว์คู่เกาะโล่ สัตว์คู่เกาะโลก
1-45	สินค้าหรือบริการทุกอย่างในแต่ละ จำพวก	เสียงที่ใช้กันแล้วทั่วไปโดยสุจริต สำหรับสินค้าการประกอบ การค้า หรือการบริการ

²⁷ ประกาศนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า เรื่อง การกำหนดสิ่งที่ใช้กันสามัญในการค้าขาย ลงวันที่ 26
กรกฎาคม 2559

(2) กรณีสิ่งสามัญที่เป็นรูปประติษฐ์ เช่น รูปดอกอัญชันในลักษณะประติษฐ์ ไม่ใช่รูปตามธรรมชาติของสิ่งนั้น ถือว่าไม่ใช่สิ่งสามัญในการค้าขายสำหรับสินค้าสบู่ เครื่องหอม หัวน้ำมันหอมระเหย เครื่องสำอาง น้ำมันใส่ผม

(3) กรณีรูปและคำสิ่งสามัญมีลักษณะประติษฐ์ หากภาคส่วนคำไม่เป็นสาระสำคัญ ให้มีคำสั่งให้สิทธิคำดังกล่าวได้

ตัวอย่าง

Rosemary ใช้กับสินค้าสบู่ ให้มีคำสั่งให้สิทธิคำว่า Rosemary

เนื่องจากเป็นชื่อของดอกไม้

1.4.2 การจำกัดสิทธิในเครื่องหมาย

กรณีนายทะเบียนเห็นว่าจำเป็นต่อการกำหนดสิทธิจากการจดทะเบียนของเจ้าของเครื่องหมายการค้ารายนั้น นายทะเบียนอาจมีคำสั่ง ดังนี้

1) การรับรองว่าจะไม่ใช่สีแถบให้เหมือนหรือคล้ายสีธงชาติ หรือสีอื่นที่คล้ายคลึงกับสีดังกล่าว

ตัวอย่าง

FamilyMart Collection

2) การรับรองว่าจะไม่ใช่รูปกากบาทเป็นสีแดงหรือสีเขียวบนพื้นสีขาวหรือสีเงิน หรือรูปกากบาทสีขาวหรือสีเงินบนพื้นสีแดง

(1) พิจารณาสีของรูปกากบาทและการจัดวางในเครื่องหมาย เป็นกรณี ๆ ไปว่าแสดงในลักษณะใด เช่น

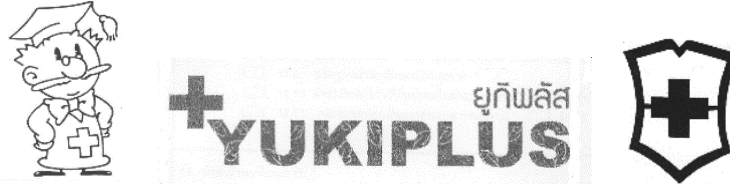
- สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ + (สัญลักษณ์ทั่วไปตามมาตรา 7 วรรคแรก)
- กากบาทสีเขียวบนพื้นขาว หรือสีขาวบนพื้นเขียว (สัญลักษณ์ที่ทุกคนใช้ร่วมกัน

ตามมาตรา 7 วรรคแรก)

- กากบาทสีแดงบนพื้นขาว (เครื่องหมายกาชาด ตามมาตรา 8 (7))
- กากบาทสีขาวบนพื้นแดง (คล้ายกับเครื่องหมายกาชาด มาตรา 8 (7) ประกอบมาตรา 8 (11) และ ธงชาติประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ตามมาตรา 8 (6))

2) หากเครื่องหมายเป็นรูป ขาว-ดำ และมีภาคส่วนอื่นที่สามารถจดทะเบียนได้ ประกอบอยู่ด้วย ให้มีคำสั่งจำกัดสีรูปกากบาทนั้นได้

ตัวอย่าง

แนวทางการพิจารณา

กรณีเครื่องหมายรูปสี เช่น โดยไม่เป็นเครื่องหมายกลุ่มของสี ให้มีคำสั่งให้ผู้ขอขึ้นแบบ ก.12 รับรองว่าจะไม่ใช่สีแถบให้เหมือนหรือคล้ายสีธงชาติ หรือสีอื่นที่คล้ายคลึงกับสีดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้มีข้อความระบุในทะเบียนแบบและเพื่อป้องกันการนำไปใช้เลียนสีของธงชาติ

2. การพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

เมื่อพิจารณาลักษณะบ่งเฉพาะแล้ว ลำดับต่อมาคือการพิจารณาลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 8 ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลดังนั้นจึงต้องใช้อย่างเคร่งครัด โดยเครื่องหมายการค้าที่มีหรือประกอบด้วยลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตาม (1) - (13) ถือเป็นเครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน ซึ่งมีบางเป็นบทต้องห้ามเด็ดขาด บางเป็นบทต้องห้ามที่มีเงื่อนไข

สำหรับการปฏิเสธตามมาตรา 17 จะไม่นำมาใช้กับมาตรา 8²⁸ เนื่องจากมาตรา 17 ใช้เฉพาะกรณีเครื่องหมายการค้านั้นมีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ตามมาตรา 6 แต่มีบางส่วนของเครื่องหมายเป็นสิ่งสามัญในการค้าขายหรือมีลักษณะไม่บ่งเฉพาะ ซึ่งเป็นดุลพินิจของนายทะเบียนที่จะสั่งให้แสดงปฏิเสธตามมาตรา 17 หรือสั่งไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา 7 แต่กรณีเครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 8 จะมีผลให้เครื่องหมายการค้าไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ตามมาตรา 6 นายทะเบียนจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ตามมาตรา 17 เพราะไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนแสดงปฏิเสธในส่วนประกอบของเครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามรับจดทะเบียนกำหนดไว้ ดังนั้น เมื่อเครื่องหมายมีลักษณะต้องห้าม นายทะเบียนจะสั่งให้ผู้ขอแสดงปฏิเสธภาคส่วนนั้นไม่ได้

2.1 มาตรา 8 (1) ตราแผ่นดิน พระราชลัญจกร ลัญจกรในราชการ ตราจักรี ตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตราประจำตำแหน่ง ตราประจำกระทรวง ทบวง กรม หรือตราประจำจังหวัด

ตราแผ่นดิน หมายถึง ตราประจำประเทศ

(ตราแผ่นดินรัชกาลที่ 5)

(ตราแผ่นดินปัจจุบัน)

พระราชลัญจกร หมายถึง ตราประจำพระองค์ของพระมหากษัตริย์ทรงใช้ประทับกำกับพระปรมาภิไธย และประทับกำกับเอกสารสำคัญที่ออกในพระปรมาภิไธย

(พระราชลัญจกรประจำรัชกาลที่ 9)

(พระราชลัญจกรประจำรัชกาลที่ 10)

²⁸ ฎ. ทป.117/2557 INDIA GATE คำขอเลขที่ 723213

ตราจักรี หมายถึง ตราราชวงศ์จักรี

ตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ตราประจำตำแหน่ง

ตราประจำกระทรวง

ตราประจำจังหวัด

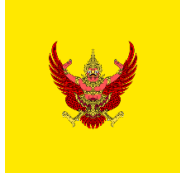

2.2 มาตรา 8 (2) ธงชาติของประเทศไทย ธงพระอิสริยยศ หรือธงราชการ

ธงชาติของประเทศไทย หมายถึง ธงชาติของประเทศไทยยุคสมัยต่าง ๆ

ธงพระอิสริยยศ หมายถึง ธงมหाराช ธงราชินี ธงเยาวราช ธงผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ธงมหाराช)

(ธงราชินี)

(ธงเยาวราช)

(ธงผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์)

ธงราชการ หมายถึง ธงที่ใช้ในราชการต่าง ๆ เช่น ธงลูกเสือ ธงประจำกรม กองต่าง ๆ ธงประจำจังหวัด ธงประจำกองทัพ

(ธงลูกเสือ)

(ธงประจำกองทัพบกไทย)

2.3 มาตรา 8 (3) พระปรมาภิไธย พระนามาภิไธย พระปรมาภิไธยย่อ พระนามาภิไธยย่อ หรือ นามพระราชวงศ์ หมายถึง พระนาม พระนามย่อของพระเจ้าแผ่นดิน พระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์

2.4 มาตรา 8 (4) พระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระมหากษัตริย์ พระราชินี หรือรัชทายาท หมายถึง รูปถ่าย หรือรูปวาดของพระเจ้าแผ่นดิน พระราชินี หรือรัชทายาท ทั้งนี้ ให้พิจารณาจากราชวงศ์ไทย

2.5 มาตรา 8 (5) ชื่อ คำ ข้อความ หรือเครื่องหมายใด อันแสดงถึงพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือพระราชวงศ์ ทั้งนี้ ให้พิจารณาจากราชวงศ์ของประเทศไทยโดยเคร่งครัด แม้จะได้รับพระราชทานชื่อก็ต้องห้ามตามมาตรานี้ เช่น คำว่า ในหลวง พระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าอยู่หัว พ่อหลวง ร.๙ ร.๑๐ หรือ ...เพื่อพ่อ รวมถึงชื่อพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ด้วย เช่น โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการแก้มลิง โครงการชั่งหัวมัน

2.6 มาตรา 8 (6) ธงชาติหรือเครื่องหมายประจำชาติของรัฐต่างประเทศ ธงหรือเครื่องหมายขององค์การระหว่างประเทศ ตราประจำประมุขของรัฐต่างประเทศ เครื่องหมายราชการและเครื่องหมายควบคุมและรับรองคุณภาพสินค้าของรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ หรือชื่อและชื่อย่อของรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ เว้นแต่ จะได้รับอนุญาตจากผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศนั้น แยกพิจารณา ดังนี้

2.6.1 ธงชาติหรือเครื่องหมายประจำชาติของรัฐต่างประเทศ ธงหรือเครื่องหมายขององค์การระหว่างประเทศ

1) ธงชาติหรือเครื่องหมาย

(1) ธงชาติของรัฐต่างประเทศ หมายถึง ธงชาติของประเทศต่าง ๆ เช่น

(ธงชาติสหรัฐอเมริกา)

(ธงชาติจีน)

(ธงชาติแคนาดา)

(2) เครื่องหมายประจำชาติของรัฐต่างประเทศ หมายถึง เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ประจำชาติของประเทศต่าง ๆ เช่น

(ตราสัญลักษณ์สหรัฐอเมริกา)

(ตราสัญลักษณ์จีน)

(ตราสัญลักษณ์สหราชอาณาจักร)

(3) ธงหรือเครื่องหมายขององค์การระหว่างประเทศ หมายถึง ธงหรือเครื่องหมายขององค์การระหว่างประเทศที่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เช่น เครื่องหมายที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก เครื่องหมายองค์การการค้าโลก

(องค์การสหประชาชาติ)

(สหภาพยุโรป)

(องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก)

(โอลิมปิก)

(อาเซียน)

แนวทางการพิจารณา

พิจารณาจากรูปเครื่องหมาย หากเห็นว่ามึลักษณะเป็นรูปธง หรือแถบสีที่เป็นแถบสีของธงชาติ ให้มีคำสั่งตามมาตรา 8 (6) ประกอบมาตรา 16 โดยไม่ต้องระบุเงื่อนไขในคำสั่งว่า สามารถแก้ไขรูปเครื่องหมาย เพื่อให้ไม่เป็นเครื่องหมายต้องห้ามรับจดทะเบียน แต่หากผู้ขอประสงค์จะแก้ไขรูปเครื่องหมายโดยตัดภาคส่วนที่มีลักษณะต้องห้ามออก ให้ยื่นแบบ ก.06 แก้ไขรูปเครื่องหมาย พร้อมแบบ ก.20 ชี้แจงเพื่อให้ไม่เป็นเครื่องหมายต้องห้ามรับจดทะเบียนตามมาตรา 8

ตัวอย่าง ลักษณะรูปธงในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีลักษณะต้องห้าม

2) ชื่อและชื่อย่อของรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

- (1) ชื่อของรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (2) ชื่อย่อของรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ เช่น USA/US/U.S./UK/U.K. แต่ไม่รวมอักษรย่อที่ประชาชนทั่วไปใช้ เช่น CN, KR, JP, FR, NZ, CA

3) เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศนั้น

เครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนตามมาตรา 8 (6) มิได้เป็นบทบัญญัติบังคับห้ามโดยเด็ดขาด กล่าวคือ หากได้รับอนุญาตให้ใช้ชื่อรัฐต่างประเทศ ธงชาติหรือเครื่องหมายประจำชาติของรัฐต่างประเทศธงหรือเครื่องหมายขององค์การระหว่างประเทศนั้นจากผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศซึ่งเป็นเจ้าของชื่อนั้น

- 1) กรณี “ผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายถึง ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ เช่น สถานทูตที่ประจำ ณ ประเทศไทย สถานกงสุล สำนักงานหรือหน่วยงานด้านการพาณิชย์ของประเทศนั้น เป็นต้น

หนังสืออนุญาตอย่างน้อยต้องมีข้อความในลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (1) “ผู้อนุญาตเป็นหน่วยงานราชการของรัฐบาล และมีอำนาจในการอนุญาตให้บุคคลใดนำชื่อประเทศ/ธง/สัญลักษณ์ของตนไปจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้า” และ

“อนุญาตให้บริษัท...นำคำว่า JAPAN มาจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า” หรือข้อความอื่นในลักษณะเดียวกันระบุไว้ หรือ

- (2) ข้อความรับรองการได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐ เช่น สถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุล สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐนั้น

2) กรณี “ผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” หมายถึง ประธาน ผู้อำนวยการ หรือ ผู้ที่ประธานหรือผู้อำนวยการมอบหมาย เช่น ผู้อำนวยการใหญ่องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก เป็นต้น

หนังสืออนุญาตอย่างน้อยต้องมีข้อความในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) “ผู้อนุญาตเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศและมีอำนาจในการอนุญาตให้บุคคลใดนำเครื่องหมายขององค์การระหว่างประเทศของตนไปจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้า” และ

“อนุญาตให้บริษัท... นำคำว่า ... มาจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า” หรือข้อความอื่นในลักษณะเดียวกันระบุไว้ หรือ

(2) ข้อความรับรองการได้รับอนุญาตจากผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศเช่น ผู้อำนวยการใหญ่องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก เป็นต้น

ตัวอย่าง กรณีเป็นผู้มีอำนาจ

มีหนังสือยืนยันจากรัฐบาลแห่งดูไบ (คำขอเลขที่ 604349)

ตัวอย่าง กรณีเป็นผู้ไม่มีอำนาจ

องค์การส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปเป็นองค์การอิสระที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของอินเดีย ไม่ได้ระบุว่าเป็นหน่วยงานราชการของรัฐบาลอินเดียซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาตให้ผู้ใดนำชื่อของสาธารณรัฐอินเดียไปใช้ได้แต่อย่างใด (ฎ. ทป.117/2557 INDIA GATE)

แนวทางการพิจารณา

1) เครื่องหมายที่ประกอบด้วยชื่อรัฐต่างประเทศ หมายความว่ารวมถึงส่วนหนึ่งของชื่อทางราชการของรัฐต่างประเทศด้วย

ตัวอย่าง คำว่า “INDIA” ที่ออกเสียงได้ว่า อินเดีย มีความหมายสื่อว่าเป็นชื่อของประเทศสาธารณรัฐอินเดีย หรือ Republic of India แม้จะเป็นส่วนหนึ่งของชื่อทางราชการของประเทศอินเดีย แต่สาธารณชนทั่วไปรับรู้และเข้าใจ ทั้งเป็นที่นิยมเรียกกันว่าประเทศอินเดีย หรือ INDIA คำว่า “INDIA” จึงเป็นชื่อของรัฐต่างประเทศ

- 2) เครื่องหมายที่ประกอบด้วยชื่อรัฐต่างประเทศ ให้มีคำสั่งตามมาตรา 8 (6) และมาตรา 7 วรรคสอง (2) ตัวอย่าง เครื่องหมายที่ปฏิเสธการรับจดทะเบียน

SINGAPOREAIR คำว่า “SINGAPORE” แปลว่า สาธารณรัฐสิงคโปร์ ซึ่งเป็นชื่อของรัฐต่างประเทศ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ขอได้รับอนุญาตจากผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ของประเทศสิงคโปร์ให้นำคำว่า “SINGAPORE” มาใช้เป็นชื่อทางการค้า จึงต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนตาม มาตรา 8 (6) (ฎ.9971/2558 SINGAPOREAIR)

3) เครื่องหมายที่ประกอบด้วยคำแสดงที่มาของสินค้า เช่น From China, Made in Japan ไม่ถือว่าเป็นเครื่องหมายที่มีหรือประกอบด้วยชื่อของรัฐต่างประเทศตามมาตรา 8 (6) แต่หากพิจารณาแล้วปรากฏว่า คำแสดงที่มาของสินค้าไม่ตรงกับถิ่นที่อยู่ของผู้ขอ เช่น ผู้ขอมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย แต่ใช้คำว่า Made in USA ให้ถือว่าเป็นเครื่องหมายที่มีหรือประกอบด้วย คำบรรยายที่ทำให้สับสนในแหล่งกำเนิดของสินค้าตามมาตรา 8 (13) เว้นแต่ ผู้ขอจะส่งหลักฐานยืนยันแหล่งที่มาของสินค้าที่ปรากฏในเครื่องหมาย จึงสั่งให้สละสิทธิคำดังกล่าวได้

หมายเหตุ

1) มาตรา 6 ตรี (Article 6ter) ของอนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม (Paris Convention for Protection of Industrial Property : Paris Convention) กำหนดให้มีการแจ้งขอรับความคุ้มครอง สัญลักษณ์ เครื่องหมาย เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองในประเทศที่เป็นภาคีอนุสัญญากรุงปารีสฯ และภาคีองค์การการค้าโลก โดย Article 6ter ให้ความคุ้มครองแก่

(1) ธงชาติ ได้รับความคุ้มครองโดยไม่ต้องแจ้งขอรับความคุ้มครอง

(2) ตราอาร์ม ตราที่เกี่ยวกับความเป็นรัฐ สัญลักษณ์และตรามาตรฐานที่เป็นทางการที่แสดงถึงการควบคุมและการรับประกันซึ่งได้ประกาศใช้โดยรัฐนั้น โดยเครื่องหมายเหล่านี้จะต้องมีการแจ้งขอรับความคุ้มครองตาม Article 6ter (3) (a)

(3) เครื่องหมายที่ได้รับการคุ้มครอง Article 6ter แล้ว จะได้รับความคุ้มครองในภาคีอนุสัญญากรุงปารีสฯ และภาคีองค์การการค้าโลก ประเทศภาคีฯ จะต้องไม่รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายดังกล่าว

2) สามารถดูรูปธงและตราสัญลักษณ์ ชื่อย่อขององค์การระหว่างประเทศ ที่ต้องห้ามไม่สามารถรับจดทะเบียนได้เพิ่มเติมได้ที่ <https://www3.wipo.int/branddb/en/>

(1) เลือก Filter by WO 6TER

(2) เลือก Filter จะปรากฏรูปทั้งหมด โดยสามารถเลือกแยกตามประเทศได้

2.7 มาตรา 8 (7) เครื่องหมายราชการ เครื่องหมายกาชาด นามกาชาด หรือกาเจนีวา

1) เครื่องหมายราชการ หมายถึง ตราที่ใช้ในราชการซึ่งมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นเครื่องหมายราชการ

2) เครื่องหมายกาชาด หมายถึง กากบาทสีแดงบนพื้นสีขาว ซึ่งเป็นเครื่องหมายที่ใช้แสดงสำหรับการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขของสภากาชาด หรือกาชาดระหว่างประเทศ

3) นามกาชาด หมายถึง คำ“กาชาด”หรือ“กาเจนีวา”และให้รวมถึงคำว่า “กากบาทแดง” “ซีกวงเดือนแดง” “สิงห์โตแดงและดวงอาทิตย์” (พระราชบัญญัติกาชาด พ.ศ. 2499)

แนวทางการพิจารณา

พิจารณาจากลักษณะและสีของเครื่องหมาย ดังนี้

กรณีที่ 1 กากบาทสีแดงบนพื้นขาว ให้มีคำสั่งมาตรา 8 (7) เครื่องหมายกาชาด

กรณีที่ 2 กากบาทสีขาวบนพื้นแดง ให้มีคำสั่งมาตรา 8 (7) เครื่องหมายกาชาด ประกอบมาตรา 8 (11) และคล้ายกับธงชาติประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มาตรา 8 (6) ประกอบ มาตรา 8 (11)

กรณีที่ 3 กากบาทสีเขียวบนพื้นขาว หรือสีขาวบนพื้นเขียว หมายถึง เครื่องหมายแสดงความปลอดภัย, ทางการแพทย์ ให้มีคำสั่งมาตรา 7 วรรคแรก สัญลักษณ์ที่ทุกคนใช้ร่วมกัน

กรณีที่ 4 กรณีกากบาทสีขาว-ดำ หรือ สีอื่น ๆ เช่น ให้พิจารณาจากลักษณะการจัดวางในเครื่องหมาย เป็นกรณี ๆ ที่กล่าวไว้ในมาตรา 7

2.8 มาตรา 8 (8) เครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายเหรียญ ใบสำคัญ หนังสือรับรอง ประกาศนียบัตร หรือเครื่องหมายอื่นใด อันได้รับเป็นรางวัลในการแสดงหรือประกวดสินค้าที่รัฐบาลไทย ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐของประเทศไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศได้จัดให้มีขึ้น เว้นแต่ผู้จดทะเบียนจะได้รับเหรียญ ใบสำคัญ หนังสือรับรอง ประกาศนียบัตร หรือเครื่องหมายเช่นนั้น เป็นรางวัลสำหรับสินค้านั้นและใช้เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องหมายการค้านั้น แต่ทั้งนี้ ต้องระบุปฏิทินที่ได้รับรางวัลด้วย

แนวทางการพิจารณา

1) พิจารณาจากรูปเครื่องหมาย หากเห็นว่ามีลักษณะเหมือนหรือคล้ายเหรียญ ใบสำคัญ หนังสือรับรอง ประกาศนียบัตร หรือ เครื่องหมายอื่นใด ให้มีคำสั่งตามมาตรา 8 (8) ประกอบมาตรา 16 โดยไม่ต้องระบุเงื่อนไขในคำสั่งว่าสามารถแก้ไขรูปเครื่องหมายเพื่อให้ไม่เป็นเครื่องหมายต้องห้ามรับจดทะเบียน แต่หากผู้ขอประสงค์จะแก้ไขรูปเครื่องหมายโดยตัดภาคส่วนที่มีลักษณะต้องห้ามออก ให้ยื่นแบบ ก.06 แก้ไขรูปเครื่องหมาย พร้อมแบบ ก.20 ชี้แจงเหตุผลในการขอแก้ไขเครื่องหมาย

2) คำว่า “ทั้งนี้ ต้องระบุปฏิทินที่ได้รับรางวัลด้วย” มีความหมายว่า ต้องระบุปฏิทินในเครื่องหมาย

3) ต้องเป็นรางวัลในการแสดงหรือการประกวดสินค้าที่รัฐบาลไทย ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐของประเทศไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศได้จัดให้มีขึ้น ถึงจะพิจารณาตามมาตรา 8 (8) ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรางวัลในการแสดงหรือการประกวดสินค้าที่เอกชนจัดขึ้น

ตัวอย่าง

2.9 มาตรา 8 (9) เครื่องหมายที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือรัฐประศาสนโยบาย

อนุमतรานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันหรือไม่ต้องการให้นำสิ่งที่เป็นของส่วนรวมหรือสิ่งนี้อาจจะกระทบต่อส่วนรวมมาใช้เป็นเครื่องหมายการค้า ซึ่งอนุमतรานี้เป็นบทบัญญัติที่กว้าง คือ หากไม่เข้าอนุमतราอื่นก็จะใช้อนุมตรานี้ ทั้งนี้ ยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายที่ให้นิยามของในเรื่องเหล่านี้อย่างชัดเจน จึงเป็นหลักการให้พิจารณา โดยมีตัวอย่างคำอธิบาย เช่น

คำว่า “รัฐประศาสนนโยบาย” มาจากคำว่า “Public policy” ซึ่งหมายถึง นโยบายของรัฐ จะใช้เมื่อเป็นกรณีที่มีความโน้มเอียงที่จะเป็นอันตรายต่อประชาชน เป็นภัยต่อผลประโยชน์ของประเทศ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนหรือประเทศโดยที่กฎหมายปฏิเสธบังคับหรือรับรู้ และให้รวมถึงพฤติการณ์ที่ไม่สุจริตในการจดทะเบียนที่ไม่เข้าอนุमतราอื่นด้วย

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ระบุว่า “รัฐประศาสนโยบาย” คือ วิธีการปกครองบ้านเมือง ดังนั้นรัฐผู้ใช้อำนาจปกครองจึงควรวางรัฐประศาสนโยบายหรือนโยบายแห่งรัฐเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวม ภายใต้แนวคิดที่ว่าประชาชนได้ประโยชน์และความยุติธรรมในชีวิตโดยเท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อเป็นแนวทางให้รัฐดำเนินการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน

ส่วนคำว่า “**ความสงบเรียบร้อยของประชาชน**” ถือเป็นข้อห้ามซึ่งสังคมบังคับแก่เอกชน เป็นการแสดงว่าสังคมยอมอยู่เหนือเอกชน เพื่อให้สังคมอยู่ได้ และความสงบเรียบร้อยจะต้องเป็นความสงบเรียบร้อยของประชาชนไม่ใช่เรื่องของเอกชนหมู่ใดหมู่หนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นสิ่งที่สังคมประสงค์จะให้มีเพื่อความคงอยู่ของสังคมและความสงบสุขของผู้ที่อยู่ร่วมกันในสังคม หรืออาจกล่าวได้ว่าความสงบเรียบร้อยของประชาชนมีความมุ่งหมายที่จะใช้กับกรณีเมื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของสังคมขัดกับผลประโยชน์ส่วนตัว ผลประโยชน์ของส่วนรวมย่อมมีความสำคัญกว่าและการใดที่ขัดกับความประสงค์ดังกล่าวย่อมถือได้ว่าขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย ได้อธิบายหลักการของความสงบเรียบร้อยของประชาชน²⁹ (Public order) ว่าเป็นกฎเกณฑ์เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย มุ่งคุ้มครองการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมหรือในประเทศชาติ เพื่อให้เกิดความมั่นคง (Security) ความสงบสุข (Tranquility) สันติภาพ (Peace) และสุขภาพ (Public Health) ร่วมกันของคนในสังคมการกระทำใดที่ทำให้เกิดความไม่มั่นคง ความไม่สงบสุข ความวุ่นวายหรือบ่อนทำลายสุขภาพอันจะมีผลต่อการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม

สำหรับคำว่า “**ศีลธรรมอันดีของประชาชน**” นั้น ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ระบุว่า “ศีลธรรม” คือ ความประพฤติที่ดีที่ชอบ ดังนั้น จึงอาจหมายถึงความถึงความสามารถทางสติปัญญาในการแสดงออกของพฤติกรรมว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก สิ่งใดควรหรือไม่ควร หรือความรู้ผิดชอบชั่วดี เมื่อมีความขัดแย้งดังกล่าวขึ้นก็ใช้เหตุผลทางศีลธรรมมาใช้ในการตัดสิน ศีลธรรมจึงเป็นความรู้สึกภายในใจของบุคคลทั่วไปว่าการกระทำนั้นผิดหรือถูกอย่างไร หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการรับรู้ (Common sense) ของบุคคลทั่วไป

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย อธิบายหลักการของ ศีลธรรมอันดีของประชาชน³⁰ (Good morals) ว่าเป็นกฎเกณฑ์ที่คนในสังคมส่วนใหญ่ถือปฏิบัติตามความเชื่อ ตามประเพณี หรือศาสนา และถือว่าเป็นเครื่องวินิจฉัยความประพฤติว่าถูกต้องหรือไม่ ปกติการกระทำที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนย่อมทำให้นิติกรรมเสียไป แต่การกระทำที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนจะเป็นความผิดอาญาก็ต่อเมื่อการกระทำ

²⁹ คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การกำหนดโทษอาญาในกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

³⁰ คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การกำหนดโทษอาญาในกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นั้นเป็นเรื่องร้ายแรงและกระทบต่อการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมอันอาจทำให้เกิดความไม่มั่นคง ความไม่สงบสุข ความวุ่นวายในสังคมได้ ศีลธรรมอันดีของประชาชนนี้อาจมีวิวัฒนาการได้ตามยุคสมัยและตามพื้นที่

การพิจารณาตามอนุมาตรานี้ แบ่งได้เป็น 2 กรณี

2.9.1 กรณีพิจารณาจากลักษณะที่ปรากฏอยู่ในตัวเครื่องหมายนั้นเองว่ามีลักษณะต้องห้าม
รับจดทะเบียนตามมาตรา 8 (9) หรือไม่ กรณี คำ ภาพ เสียง ที่เกี่ยวกับสิ่งดังนี้ เช่น

- เกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย เช่น ภาพที่สื่อถึงสิ่งเสพติด เช่น เฮโรอีน ยาบ้า หรือ ภาพที่สื่อถึงการกระทำที่ผิดกฎหมาย เช่น ภาพการทำร้ายร่างกาย ภาพการใช้ความรุนแรง หรือการกระทำอื่น ๆ ที่ผิดกฎหมาย

- เกี่ยวกับศาสนา ความเชื่อ (ความเชื่อในระดับสากล) เช่น รูปพระพุทธรูป รูปเทพเจ้า รูปอันเป็นที่เคารพบูชาทางศาสนา พระพิฆเนศ เจ้าแม่กวนอิม บทสวดมนต์ ภาษาบาลีสันสกฤต รูปยันต์ต่าง ๆ เครื่องหมายอุณาโลม ไม้กางเขน สถานที่เกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนา ไม่รวมถึงชื่อตำแหน่งทางศาสนา

ตัวอย่าง

อักษรจีน อ่านว่า ฟ่าน/หวม แปลว่า พรหม พระพุทธเจ้า ศาสนาพุทธ

ไม้กางเขนเป็นสัญลักษณ์หนึ่งของศาสนาคริสต์

เครื่องหมายอุณาโลมเป็นสัญลักษณ์หนึ่งของศาสนาพราหมณ์ ฮินดู

- เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เช่น สัญลักษณ์ของพรรคคอมมิวนิสต์ ชื่อองค์การก่อการร้าย นาซี

ตัวอย่าง

- การลามากอนาจาร ในเชิงลามากอนาจาร โป้เปลือยในทางมีเพศสัมพันธ์ หรือยั่ววน
ความไม่สุภาพ

- เครื่องหมายคำที่อาจชวนแล้วมีความหมายที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม
อันดี ก็อาจไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา 8 (9) ได้

2.9.2 กรณีพิจารณาจากพฤติการณ์ในการจดทะเบียน

การพิจารณาพฤติการณ์ของผู้ขอจดทะเบียนในขณะที่ยื่นขอจดทะเบียน พฤติการณ์ที่มี
ลักษณะต้องห้าม เช่น พฤติการณ์ไม่สุจริต ขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยต้องพิจารณาประกอบกับ
หลักฐานต่าง ๆ จนเป็นที่เชื่อได้ว่าผู้ขอจดทะเบียนมีเจตนาไม่สุจริต

1) กรณี คำ ภาพ เสียง ที่ถือว่าผู้ขอมีพฤติการณ์ไม่สุจริต

(1) การนำเครื่องหมายเกี่ยวกับสิ่งที่มีส่วนรวมมีสิทธิใช้ร่วมกันมาจดทะเบียนเป็น
ของตนเอง เช่น

- สัญลักษณ์ของประเทศ (Landmark) เช่น รูปสิงโตพ่นน้ำของประเทศ
สิงคโปร์ รูปสฟิงค์ของประเทศอียิปต์ รูปเทพีเสรีภาพของประเทศสหรัฐอเมริกา ชื่อเมืองมรดกโลก
สิ่งมหัศจรรย์ของโลก รูปอนุสาวรีย์

ตัวอย่าง

หอสักการะฟ้าเทียนถาน ของประเทศจีน

พระยาพิชัยดาบหัก

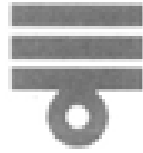

เทพีสันติภาพ

อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

- สัญลักษณ์หรือยศของทางราชการ สัญลักษณ์ความปลอดภัยทางการแพทย์

ยศทางราชการ

สัญลักษณ์ทางการแพทย์

ตัวอย่าง กรณีเครื่องหมายที่ไม่คล้ายกับยศทางราชการ

2) กรณีการนำเครื่องหมายของคนอื่นมาจดทะเบียนเป็นของตน เช่น เครื่องหมายที่มีคำหรือเครื่องหมาย Facebook Line Instagram ประกอบอยู่ด้วย

(1) พิจารณาว่าเครื่องหมายของบุคคลอื่นนั้นได้รับการจดทะเบียนไว้แล้วหรือไม่ หากยังไม่ได้มีการจดทะเบียน ให้นำทะเบียนพิจารณาตามปกติ

(2) เครื่องหมายของบุคคลอื่นนั้นได้รับการจดทะเบียนไว้แล้ว และข้อเท็จจริงปรากฏต่อนายทะเบียน เช่น พิจารณาคำขอต่อเนื่องกันแล้วพบว่าเครื่องหมายที่มีลักษณะเหมือนกัน (บล็อคดีเดียวกัน) ในจำพวกอื่น ให้นำทะเบียนมีคำสั่งตามมาตรา 8 (9) โดยไม่สั่งมาตรา 8 (13) แต่หากเครื่องหมายแตกต่างเพียงเล็กน้อยไม่ต้องมีคำสั่งตามมาตรา 8 (9)

3) กรณีขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมาย

การนำเอางานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นมาจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าของตน การที่บุคคลใดทำซ้ำหรือดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นโดยวิธีใด ๆ อันไม่สุจริตและนำไปใช้เป็นเครื่องหมายการค้าของตน ย่อมเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมาย และขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือรัฐประศาสนโยบาย จึงต้องห้ามรับจดทะเบียนตามมาตรา 8 (9)

2.10 มาตรา 8 (10) เครื่องหมายที่เหมือนกับเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดหรือคล้ายกับเครื่องหมายดังกล่าวจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในความเป็นเจ้าของ หรือแหล่งกำเนิดของสินค้าไม่ว่าจะได้จดทะเบียนไว้แล้วหรือไม่ก็ตาม

เป็นบทบัญญัติห้ามนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าโดยเด็ดขาดมิให้รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป และห้ามนายทะเบียนโดยเด็ดขาดมิให้รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่คล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปนั้นจะได้รับจดทะเบียนไว้สำหรับสินค้าจำพวกหรือชนิดใดแล้วหรือไม่

1) พิจารณาจากประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ลงวันที่ 21 กันยายน 2547³¹ กำหนดว่าการพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปจะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ 2 ประการ ดังต่อไปนี้

(1) สินค้าหรือบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นจะต้องมีการจำหน่ายหรือมีการใช้หรือมีการโฆษณา หรือได้มีการใช้เครื่องหมายโดยวิธีใด ๆ เช่น ใช้เป็นเครื่องหมายของทีมฟุตบอล เป็นต้น อย่างแพร่หลายตามปกติโดยสุจริต ไม่ว่าจะกระทำโดยเจ้าของหรือผู้แทนหรือผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายนั้น ไม่ว่าจะในประเทศหรือต่างประเทศจนทำให้สาธารณชนทั่วไป หรือสาธารณชนในสาขาที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย รู้จักเป็นอย่างดี

(2) เครื่องหมายนั้นจะต้องมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้บริโภค

ทั้งนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาเคยออกระเบียบว่าด้วยการแจ้งเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2548³² แม้กรมฯ ได้มีประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้ยกเลิกระเบียบว่าด้วยการแจ้งเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 9 กันยายน 2558³³ แล้วก็ตาม แต่ประกาศฯ ยกเลิกระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้นายทะเบียนใช้เครื่องหมายที่ได้รับแจ้งเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาได้

2) แนวทางการพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า³⁴ ซึ่งกำหนดแนวทางการพิจารณาไว้

³¹ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ลงวันที่ 21 กันยายน 2547

³² ระเบียบว่าด้วยการแจ้งเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป พ.ศ.2548 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2548

³³ ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้ยกเลิกระเบียบว่าด้วยการแจ้งเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป พ.ศ.2548 ลงวันที่ 9 กันยายน 2558

³⁴ แนวทางการพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า ซึ่งได้นำหลักการสำคัญของ Joint Recommendation Concerning Provisions on the Protection of Well-Known Marks ขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกมาประกอบแล้ว

แนวทางการพิจารณา

- 1) กรณีเครื่องหมายที่ยื่นขอจดทะเบียนเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ตามบัญชีการแจ้งเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป พ.ศ. 2548 หรือ บัญชีเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า ให้นายทะเบียนพิจารณาไปตามบัญชีนั้น
- 2) หากเครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกันไม่ใช่เครื่องหมายที่ได้รับการพิจารณาว่าเป็นเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงนั้นแล้ว ให้นายทะเบียนมีคำสั่งพิจารณาตามประกาศกระทรวง และแนวทางการพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า
- 3) การพิจารณาหลักฐานความแพร่หลายจากคำขออื่น เครื่องหมายและรายการสินค้าต้องมีลักษณะเหมือนกัน จึงจะสามารถอ้างอิงได้

2.11 มาตรา 8 (11) เครื่องหมายที่คล้ายกับ (1)(2)(3)(4)(5)(6) หรือ (7)

2.12 มาตรา 8 (12) สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการจดทะเบียนภายใต้กฎหมายไทย³⁵ การนำชื่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการจดทะเบียนแล้ว³⁶ มาจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าจึงเป็นเครื่องหมายที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หมายความว่า ชื่อ สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์ และที่สามารถบ่งบอกว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้นเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะเฉพาะของแหล่งภูมิศาสตร์ดังกล่าว

ตัวอย่าง สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการจดทะเบียนแล้ว เช่น ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ กาแฟดอยตุง ไข่เค็มไชยา มะขามหวานเพชรบูรณ์ ข้าวหอมมะลิสุรินทร์ กาแฟดอยช้าง เสือจันทบุรี ลองกองต้นหยงมีส มุกภูเก็ต กาแฟดงมะไฟ ข้าวฮางหอมทองสกลทวาปี Champagne Napa Valley Pisco

แนวทางการพิจารณา

- 1) ชื่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการจดทะเบียนภายใต้กฎหมายไทย หากเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ต่างประเทศที่ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียนในประเทศไทย ให้นายทะเบียนมีคำสั่งตามมาตรา 8 (13) หรือ มาตรา 8 (9) แล้วแต่กรณีโดยไม่สั่งมาตรา 8 (12)
 - 2) ต้องเป็นถ้อยคำหรือข้อความที่เหมือนกับชื่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนไว้
- ทั้งนี้ คำที่ขอจดทะเบียนอาจเป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ด้วย จึงต้องพิจารณามาตรา 7 วรรคสอง (2) ประกอบด้วย

³⁵ พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.2546

³⁶ รายชื่อสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียน ลงวันที่ 30 กันยายน 2563

2.13 มาตรา 8 (13) เครื่องหมายอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด แยกพิจารณาได้ดังนี้

2.13.1 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2543) เรื่อง เครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้
รับจดทะเบียน³⁷

1) เครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับชื่อเกสซ์ชภัณฑ์สากลที่องค์การอนามัยโลกได้
ขึ้นสงวนสิทธิการครอบครองไว้

หมายเหตุ

สามารถดูชื่อเกสซ์ชภัณฑ์สากลที่ต้องห้ามไม่สามารถรับจดทะเบียนได้เพิ่มเติมได้ที่
<https://www3.wipo.int/branddb/en/>

(1) เลือก Filter by WHO INN

(2) เลือก Filter จะปรากฏรายชื่อทั้งหมด โดยให้เลือก Status เป็น Active แล้ว
เลือก Filter อีกครั้ง

2) เครื่องหมายและคำบรรยายซึ่งอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดเกี่ยวกับ
ชนิดของสินค้าหรือบริการ หรือสับสนหลงผิดเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดหรือความเป็นเจ้าของสินค้าหรือบริการ
แยกพิจารณาได้ 3 กรณี ดังนี้

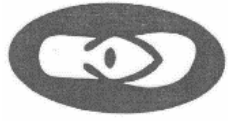
(1) เครื่องหมายและคำบรรยายอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดเกี่ยวกับ
“ชนิด” ของสินค้าหรือบริการ โดยพิจารณาความหมายของคำหรือรูปที่ปรากฏในเครื่องหมายและลักษณะ
ทางกายภาพของสินค้าหรือบริการตามรายการที่ยื่นขอจดทะเบียนไว้ประกอบกันว่าอาจทำให้สาธารณชน
สับสนหรือหลงผิดในชนิดของสินค้าได้หรือไม่

แนวทางการพิจารณา

กรณี 1 คำขอมีสินค้าหรือบริการหลายจำพวกและหรือหลายรายการ เช่น เครื่องหมายที่มีคำว่า
Chocolate ประกอบอยู่ด้วย หากนำมาใช้กับจำพวกที่ 29 สินค้า น้ำมันที่รับประทานได้ และจำพวก 30
สินค้า ซ็อกโกแลต ชา กาแฟ หากมีรายการสินค้าใดสินค้าหนึ่งเมื่อพิจารณาถึงเครื่องหมายที่ขอจดทะเบียน
แล้วเห็นว่าอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในชนิดของสินค้าได้ ให้ถือว่าเป็นเครื่องหมายต้องห้ามรับ
จดทะเบียนตามมาตรา 8 (13)

³⁷ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2543) เรื่อง เครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน ลงวันที่ 25
ตุลาคม 2543

ตัวอย่าง กรณีไม่สับสน

- รูป มีลักษณะคล้ายกับรูปทรงเท้าแตะก็ตาม แต่เมื่อนำมาใช้สินค้าจำพวกที่ 18 รายการสินค้า กระเป๋าใส่ของ โครงกระเป๋าถือ ฯลฯ ซึ่งเป็นชนิดของสินค้าที่สาธารณชนย่อมสามารถมองเห็นสินค้าแต่ละชนิดได้อย่างชัดเจนจนไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดเกี่ยวกับชนิดของสินค้า³⁸

- imirror

คำว่า mirror แปลว่า กระจกเงา อันเป็นคำบรรยายสินค้าชนิดหนึ่งก็ตาม แต่การที่นำคำที่มีความหมายดังกล่าวมาใช้กับสินค้าจำพวกที่ 12 รายการสินค้า มอเตอร์รถยนต์ ฯลฯ เมื่อพิจารณาความหมายของคำและลักษณะทางกายภาพของสินค้าตามที่ยื่นขอจดทะเบียนไว้ประกอบกันแล้ว ย่อมเห็นได้ชัดเจนว่าลักษณะทางกายภาพของสินค้านั้นเป็นสินค้าที่มีขนาดและรูปร่างของสินค้าแต่ละอย่างที่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างสินค้ากระจกเงากับสินค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนไว้แต่ละอย่างหรือแต่ละชนิดได้อย่างชัดเจน จึงไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในชนิดของสินค้า³⁹

(2) เครื่องหมายและคำบรรยายอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือบริการ “แหล่งกำเนิดของสินค้า” นั้น หมายถึง เครื่องหมายหรือคำบรรยายที่สื่อความหมายถึงหรือทำให้เข้าใจว่าเป็นประเทศ เมือง หรือสถานที่อันเป็นแหล่งกำเนิดหรือที่มาของสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าดังกล่าวโดยตรงเท่านั้น เช่น From China Made in Japan ให้พิจารณาร่วมกับถิ่นที่อยู่ของผู้ขอ ทั้งนี้ให้พิจารณาจากคำขอจดทะเบียนแบบ ก.01 ของผู้ขอ หากไม่สอดคล้องกันให้นายทะเบียนมีคำสั่งมาตรา 8 (13)

(3) เครื่องหมายและคำบรรยายอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดเกี่ยวกับ “ความเป็นเจ้าของสินค้าหรือบริการ”

เช่น กรณีเครื่องหมายมีข้อความแสดงชื่อ บริษัท แนนนี่ คอสเมติกส์ จำกัด หรือมีคำว่า By แนนนี่ แต่ชื่อเจ้าของคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจริญชัย ให้มีคำสั่ง ตค. 5 ข้อ 7 ให้ส่งหนังสือแสดงความสัมพันธ์ก่อนหากส่งไม่ได้ ให้มีคำสั่งมาตรา 8 (13)

³⁸ คำวินิจฉัยคกก.ที่ 1277/2558 คำขอเลขที่ 869109

³⁹ คำวินิจฉัยคกก.ที่ 1876/2561 คำขอเลขที่ 946724

2.13.2 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง เครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน (ฉบับที่

2) พ.ศ. 2548⁴⁰

1) เครื่องหมายที่เป็นสัญลักษณ์ประจำชาติไทย ได้แก่ ภาพช้างไทย ภาพดอก
ราชพฤกษ์ ภาพศาลาไทย

ช้างไทย Chang Thai Elephant หรือ *Elephas maximus*

ดอกราชพฤกษ์ Ratchaphruk (*Cassia fistula* Linn.)

ศาลาไทย Sala Thai (Pavilion)

(สัญลักษณ์ประจำชาติที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน)

2) เครื่องหมายที่มีหรือประกอบด้วยลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือคล้ายกับภาพ
สัญลักษณ์ประจำชาติไทย

⁴⁰ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง เครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2548 ลงวันที่
30 มีนาคม 2548

3. การพิจารณาความเหมือนหรือคล้ายของเครื่องหมายการค้า

เมื่อพิจารณาลักษณะบังเอิญและลักษณะต้องห้ามแล้ว ลำดับต่อมาคือการพิจารณาเปรียบเทียบความเหมือนคล้ายกับเครื่องหมายของบุคคลอื่นที่ยื่นคำขอจดทะเบียนก่อน ซึ่งผู้ที่ยื่นคำขอจดทะเบียนก่อนเป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับการจดทะเบียนก่อน ตามหลัก “First to File” หากมีบุคคลใด (โดยไม่ได้ลอกเลียนแบบกัน) นำเครื่องหมายที่มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกันมายื่นขอจดทะเบียนภายหลัง นายทะเบียนก็จะมีคำสั่งตามมาตรา 20 หรือมาตรา 13 แล้วแต่กรณี

มาตราที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบความเหมือนคล้ายกับเครื่องหมายของบุคคลอื่น ดังนี้

1) มาตรา 20 เครื่องหมายมีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นที่ยื่นคำขอจดทะเบียนไว้ก่อน ให้นายทะเบียนดำเนินการเกี่ยวกับคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่ได้ยื่นไว้เป็นรายแรก และมีหนังสือแจ้งคำสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนรายหลังรอกการพิจารณาดำเนินการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้ก่อน ในกรณีที่เครื่องหมายการค้าที่ยื่นไว้เป็นรายแรกไม่ได้รับการจดทะเบียน ให้นายทะเบียนพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่ได้ยื่นไว้เป็นรายถัดไป และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขอจดทะเบียนรายนั้นและรายอื่นทราบโดยไม่ชักช้า

2) มาตรา 13 เครื่องหมายมีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นที่จดทะเบียนแล้ว ห้ามนายทะเบียนรับจดทะเบียน

3) มาตรา 27 กรณีเครื่องหมายมีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น มาตรา 13 หรือมาตรา 20 วรรคหนึ่ง แต่นายทะเบียนเห็นว่าเป็นเครื่องหมายการค้าซึ่งเจ้าของต่างได้เข้ามาแล้วด้วยกันโดยสุจริต หรือมีพฤติการณ์พิเศษที่นายทะเบียนเห็นสมควรรับจดทะเบียน นายทะเบียนจะรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันดังกล่าวให้แก่เจ้าของหลายคนก็ได้

4) มาตรา 51/1 กรณีเครื่องหมายมีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของเจ้าของหลายราย เช่น ผู้โอน ผู้รับโอน หรือผู้รับมรดก ตามมาตรา 13 หรือมาตรา 20 หากได้รับความยินยอมเป็นหนังสือให้ถือว่าพฤติการณ์พิเศษที่นายทะเบียนเห็นสมควรรับจดทะเบียนได้

การพิจารณาเปรียบเทียบว่าเครื่องหมายการค้าเหมือนหรือคล้ายกันหรือไม่นั้นเป็นปัญหากฎหมาย คำว่า “เหมือน” หมายถึง เครื่องหมายมีลักษณะตรงกัน คำว่า “คล้าย” หมายถึง เครื่องหมายมีลักษณะใกล้เคียงกันจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า โดยพิจารณาภาพรวมของเครื่องหมายการค้าเปรียบเทียบกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นว่ามีความเหมือนหรือคล้ายกันในสาระสำคัญหรือในลักษณะเด่นของเครื่องหมายการค้านั้นหรือไม่ ไม่ใช่พิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะรูปหรือคำหรือข้อความที่ปรากฏเท่านั้น แต่ต้องพิจารณาองค์ประกอบรวมทุกส่วนของเครื่องหมายการค้า ทั้งสำเนียงเสียงเรียกขาน รายการสินค้าที่ขอจดทะเบียนไว้เพื่อใช้กับเครื่องหมายการค้าว่าเป็นสินค้าจำพวกเดียวกัน หรือเป็นสินค้าต่างจำพวกกันแต่มีลักษณะอย่างเดียวกัน รวมทั้งพิจารณาว่าสาธารณชน

กลุ่มผู้ใช้สินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้าว่าเป็นกลุ่มเดียวกันและมีความรู้เพียงพอที่จะแยกแยะความแตกต่างของสินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้าทั้งสองได้ดีหรือไม่เพียงใดประกอบกันด้วย⁴¹ ดังนี้

1) พิจารณาจากภาพรวมของเครื่องหมายทั้งเครื่องหมาย มิใช่ส่วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้น โดยจะต้องไม่มีสาระสำคัญที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายของบุคคลอื่น ดังนี้

(1) พิจารณาส่วนประกอบหลักหรือสาระสำคัญของเครื่องหมายการค้า เมื่อส่วนประกอบหลักหรือสาระสำคัญของเครื่องหมายการค้าเหมือนหรือคล้ายกันแล้ว แม้ส่วนปลีกย่อยจะแตกต่างกัน ก็ถือว่าคล้ายกัน

- เครื่องหมายรูป พิจารณาจากรูปภาพของเครื่องหมาย
- เครื่องหมายคำ พิจารณาจากตัวอักษรหรือพยัญชนะที่ประกอบขึ้นเป็นคำนั้น ๆ

อาจใช้การเทียบเสียงเรียกขานคำดังกล่าวประกอบด้วยก็ได้

(2) คำเดียวกันแต่เขียนต่างกัน ตัวพิมพ์ใหญ่ ตัวพิมพ์เล็ก หรือตัวเขียน ถือได้ว่าเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกัน

ตัวอย่าง

RONOMA คล้าย ronoma

Zebra คล้าย ZEBRA คล้าย **ZEBRA**

2) พิจารณาเสียงเรียกขาน

การเทียบเสียงเรียกขานสามารถใช้พิจารณาความเหมือนคล้ายได้ โดยอาจใช้เหตุผลนี้เหตุผลเดียว หรือใช้ประกอบเหตุผลอื่นก็ได้

ตัวอย่าง

“DIOR” คล้าย “ดิออร์” เนื่องจาก มีเสียงเรียกขานคล้ายกัน

3) พิจารณารายการสินค้าที่ขอจดทะเบียน

การตรวจสอบความเหมือนหรือคล้าย จะทำการตรวจค้นเครื่องหมายจากฐานข้อมูลเครื่องหมายการค้าของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งนี้ เครื่องหมายที่ไม่ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา จะไม่อยู่ในขอบเขตของการตรวจค้นดังกล่าว วิธีการตรวจค้นเครื่องหมายการค้า ดังนี้

- 1) เครื่องหมายรูปภาพ ใช้การตรวจค้นตามรหัสบรรยายภาพระบบ Vienna Classification
- 2) เครื่องหมายคำ ตรวจค้นได้ 4 วิธี คือ
 - (1) อักษรแรก - เสียงท้าย
 - (2) คำเหมือนคล้าย

⁴¹ ฎ.3271/2560 ฎ.8156/2560

(3) อักษรแรก – เสียงท้ายอื่น (สำหรับสินค้า)

(4) เสียงพ้องแต่ละพยางค์

3) เครื่องหมายเสียง ตรวจสอบได้ 2 วิธี คือ

(1) การฟังจากสารบบ ตามประเภทของเสียง ได้แก่ เสียงคน เสียงสัตว์ เสียงดนตรี และเสียงอื่น ๆ เช่น เสียงอิเล็กทรอนิกส์ เสียงธรรมชาติ เป็นต้น

ทั้งนี้ เครื่องหมายเสียงอาจประกอบด้วยเสียงมากกว่า 1 ประเภทก็ได้

(2) ในกรณีเป็นเสียงอ่านของคำ ให้ตรวจสอบกับสารบบคำด้วย ด้วย เช่น เสียงรักคุณเท่าฟ้า ให้ตรวจสอบกับสารบบคำ “รักคุณเท่าฟ้า” เป็นต้น

แนวทางการพิจารณา

1) พิจารณาจากภาพรวมของเครื่องหมายทั้งเครื่องหมาย มีใช้ส่วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้น โดยจะต้องไม่มีสาระสำคัญที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายของบุคคลอื่น และหรือพิจารณาเสียงเรียกขานร่วมด้วย

ตัวอย่าง กรณีคล้าย

เครื่องหมายทั้งสองประกอบด้วยเส้นแถบสามเส้นในแนวเฉียงไปทางขวาที่มีความหนาใกล้เคียงกัน จึงมีลักษณะของเครื่องหมายคล้ายกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือบริการได้

เครื่องหมายทั้งสองประกอบด้วยรูปม้ามีปีกยกขาเช่นเดียวกัน แม้จะหันหน้าคนละข้างกันก็ตาม แต่ก็ยังมีลักษณะของเครื่องหมายคล้ายกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือบริการได้

เครื่องหมายทั้งสองมีคำว่า STARWORLD เป็นคำเดียวกัน แม้เครื่องหมาย จะมีรูปประดิษฐ์ประกอบอยู่ด้วย ส่วนเครื่องหมาย จะมีรูปดาวในลักษณะประดิษฐ์อยู่ในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าประกอบอยู่ด้วยก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายทั้งสองเรียกขานได้ว่า สตาร์เวิลด์ เช่นเดียวกัน ดังนั้นเครื่องหมายทั้งสองจึงเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของบริการได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 1462/2551)

คล้าย

เครื่องหมายทั้งสองประกอบด้วยอักษร MDS วางในรูปวงรีเป็นสาระสำคัญเช่นเดียวกัน และเรียกขานได้ว่า เอ็มดีเอส เช่นเดียวกัน เครื่องหมายทั้งสองจึงคล้ายกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือบริการได้

คล้าย

เครื่องหมายทั้งสองเป็นอักษร BF และเลขอารบิก 2000 ที่นำมาวางเรียงต่อในลักษณะเช่นเดียวกัน รูปลักษณะเครื่องหมายทั้งสองจึงคล้ายกัน และเครื่องหมายทั้งสองเรียกขานได้ว่า บีเอฟ สองพัน หรือ บีเอฟ ทูเทาสันด์ เช่นเดียวกัน เครื่องหมายทั้งสองจึงคล้ายกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้

- **STRIDE** คล้าย **สไตรฟ์**

แม้คำว่า STRIDE เป็นอักษรโรมัน ส่วนคำว่า สไตรฟ์ เป็นอักษรไทย และเครื่องหมายทั้งสองจะเขียนด้วยอักษรในภาษาที่แตกต่างกันก็ตาม แต่เครื่องหมายทั้งสองเรียกขานได้ว่า สไตรด์ และ สไตรฟ์ นับว่าเครื่องหมายทั้งสองมีเสียงเรียกขานใกล้เคียงกัน เครื่องหมายทั้งสองจึงคล้ายกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 169/2551)

ตัวอย่าง กรณีไม่คล้าย

ไม่คล้าย

เนื่องจากเครื่องหมาย ประกอบด้วยรูปช้างยกขาหนึ่งข้างและทำท่าชูงวงโดยปลายวงง ถือดอกบัว และมีคำว่า เครื่องหมายแห่งคุณภาพ ประกอบอยู่ด้วย ส่วนเครื่องหมาย เป็นการวาดลายเส้นให้มีลักษณะชูงวงแต่เพียงอย่างเดียว รูปลักษณะเครื่องหมายทั้งสองจึงแตกต่างกัน จนไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 1185/2561)

แม้จะมีภาคส่วนของรูปนกอินทรี เช่นเดียวกันก็ตาม แต่ลักษณะการประดิษฐ์ของรูปนกอินทรี ยังแตกต่างกัน นอกจากนี้เครื่องหมาย ยังมีภาคส่วนคำว่า IN C ประกอบอยู่ด้วย ส่วนเครื่องหมาย มีคำว่า KINGJO ประกอบอยู่ด้วย รูปลักษณะเครื่องหมายทั้งสองจึงแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมาย เรียกขานได้ว่า ตรานกอินทรี ส่วนเครื่องหมาย เรียกขานได้ว่า ตรานกอินทรีคิงโจ หรือ คิงโจ นับว่าเครื่องหมายทั้งสองมีเสียงเรียกขานแตกต่างกัน จนไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิด ในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 82/2551)

เครื่องหมาย **GLIDER** ประกอบด้วยอักษร G L I D E R ส่วนเครื่องหมาย **GRIDUR** ประกอบด้วยอักษร G R I D U R รูปลักษณะของเครื่องหมายจึงแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเสียงเรียกขาน เครื่องหมาย **GLIDER** เรียกขานได้ว่า ไกลเดอร์ ส่วนเครื่องหมาย **GRIDUR** เรียกขานได้ว่า กริเดอร์ นับว่า เครื่องหมายทั้งสองมีเสียงเรียกขานที่แตกต่างกัน (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 1183/2561)

เครื่องหมาย **Sunkee** 圣琪 ประกอบด้วยอักษรโรมัน อักษรภาษาจีน และมีรูปลวดลาย ประดิษฐ์วงกลมจำนวน 4 รูปจัดเรียงในลักษณะสองชั้น อยู่ด้านบนของอักษร n ประกอบอยู่ด้วย ส่วน เครื่องหมาย **SUNCLEAN** เป็นอักษรโรมันแต่เพียงอย่างเดียว รูปลักษณะเครื่องหมายทั้งสองจึงแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงเสียงเรียกขาน เครื่องหมาย **Sunkee** 圣琪 เรียกขานได้ว่า ซันคีน เล็งฉี ส่วนเครื่องหมาย **SUNCLEAN** เรียกขานได้ว่า ซันคลีน นับว่าเครื่องหมายทั้งสองมีเสียงเรียกขานแตกต่างกันจนไม่อาจทำให้ สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 1184/2561)

เนื่องจากเครื่องหมาย เป็นอักษรโรมัน K ตัวพิมพ์ใหญ่วางซ้อนกับอักษรโรมัน G ตัวพิมพ์ ใหญ่ขนาดเท่ากัน ส่วนเครื่องหมาย เป็นอักษรโรมัน k ตัวพิมพ์เล็กวางซ้อนอยู่ในอักษรโรมัน G ตัวพิมพ์ใหญ่ โดยให้ส่วนปลายของอักษร k ที่มีลักษณะเป็นเส้นตรงทับซ้อนกับอักษร G และส่วนหัวของอักษร G ลากเป็นเส้นตรงไปทางด้านซ้ายไปถึงตัวอักษร k และมีคำว่า KATANA GOLF ประกอบอยู่ด้วย รูปลักษณะ ของเครื่องหมายทั้งสองจึงแตกต่างกัน จนไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือ แหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 1949/2561)

- เครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นใบฉลาก พิจารณาดังนี้

1. การวางรูปร่างประดิษฐ์ของเครื่องหมายมีความเหมือนหรือคล้ายกัน แม้ภาคส่วนสาระสำคัญจะแตกต่างกันบ้าง ก็ถือว่าเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกัน
2. ภาคส่วนที่เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมายเหมือนหรือคล้ายกัน แม้ส่วนประกอบอื่น ๆ จะแตกต่างกันบ้าง ก็ถือว่าเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกัน

- เครื่องหมายเสียง พิจารณาจากการฟังเสียงเทียบกับเสียง เสียงเทียบกับคำของเครื่องหมาย เสียงเทียบกับคำบรรยายเสียง ตัวโน้ตดนตรี สิ่งบันทึกเสียง เช่น เครื่องหมายเสียงคำว่า “มามีโปโก” คล้ายกับเครื่องหมายคำ “มามีโปโก”

- เครื่องหมายที่มีคำที่สละสิทธิตามมาตรา 17

หากเครื่องหมายมีการสละสิทธิ ภาคส่วนนั้นย่อมไม่เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย ซึ่งต้องพิจารณาด้วยว่าภาพรวม ลักษณะเด่น และการเรียกขานคำในเครื่องหมาย มีความเหมือนหรือคล้ายกันจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือไม่

ตัวอย่าง

- ใช้กับสินค้าจำพวก 32 สละสิทธิคำว่า BANGKOK DRINKING WATER แล้ว

ไม่คล้าย

เนื่องจากแม้จะมีคำว่า BANGKOK DRINKING

WATER เช่นเดียวกันก็ตาม แต่เมื่อทั้งสองฝ่ายต่างสละสิทธิคำดังกล่าวไว้แล้ว คำดังกล่าวจึงมิใช่สาระสำคัญของเครื่องหมาย เมื่อเครื่องหมายยังมีรูปเด็กคล้ายกามเทพประกอบอยู่เป็นส่วนหนึ่งอันเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งยังมีรูปลายเส้นเจดีย์และเสาชิงช้าประกอบเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมายอยู่ด้วย รูปลักษณะเครื่องหมายทั้งสองจึงแตกต่างกัน ไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 368/2564)

คล้าย

เนื่องจากเครื่องหมายทั้งสองเครื่องหมาย มีเสียงเรียก

ขานที่ถือว่าเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมายเป็นคำเดียวกัน คือคำว่า “RHINO” แม้เครื่องหมายหนึ่งจะประกอบด้วยรูปประดิษฐ์ตัวแตรอยู่ในรูปวงรี และคำว่า PREMIUM BOXING EQUIPMENTS ประกอบอยู่ด้วย แต่ก็ได้สละสิทธิคำดังกล่าวไว้แล้ว คำดังกล่าวจึงมิใช่สาระสำคัญของเครื่องหมาย ส่วนเครื่องหมาย RHINO แม้จะมีรูปประดิษฐ์ประกอบอยู่ด้วย แต่เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายทั้งสองอาจเรียกขานได้ว่า โรโน เช่นเดียวกัน เครื่องหมายทั้งสองจึงเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกันจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า

2) เมื่อพิจารณาว่าเครื่องหมายมีความเหมือนหรือคล้ายกันดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้พิจารณาด้วยว่าสินค้าหรือบริการนั้นมีลักษณะอย่างเดียวกันหรือไม่ เช่น

(1) **กลุ่มของผู้บริโภคผู้ใช้สินค้า** เช่น สินค้าที่ใช้ส่วนตัวและใช้ภายในบ้านที่อยู่อาศัย งานเกษตรกรรมเช่นเดียวกัน ความเป็นไปได้ที่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายจะเป็นคนกลุ่มเดียวกัน

(2) **กลุ่มสินค้าว่าต้องอยู่ภายใต้การดูแลของผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน** เช่น สินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรม เกษตรกรรม สินค้าที่ใช้ในครัวเรือน สินค้าที่ต้องอยู่ภายใต้การดูแลของช่างเทคนิคหรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ยารักษาเฉพาะโรคซึ่งต้องมีใบสั่งยาของแพทย์

(3) **วัตถุประสงค์ในการใช้งาน** เช่น สินค้าเป็นส่วนประกอบของเครื่องจักรที่ต้องใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม

(4) **สถานที่วางจำหน่ายสินค้า** เช่น ร้านค้าโดยทั่วไป ห้างสรรพสินค้าทั่วไป การสั่งซื้อผ่านตัวแทนจำหน่ายสินค้านั้นโดยเฉพาะ

(5) **มูลค่าของสินค้า** เช่น สินค้าที่มีราคาแพงผู้ซื้อสินค้านั้นย่อมต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วนในการเลือกซื้อสินค้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้งาน ผู้บริโภคมีความพิถีพิถันในการเลือกซื้อสินค้า

ตัวอย่าง

1) เมื่อรายการสินค้าของผู้ขอเป็นสารเคมีสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมผลิตสีและอุตสาหกรรมผลิตสารเคลือบต่าง ๆ แต่สินค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้แล้วเป็นสินค้ากาวใช้ในอุตสาหกรรม แม้จะเป็นสินค้าสารเคมีเหมือนกันแต่ก็มีวัตถุประสงค์ในการใช้งานและอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันชัดเจน ผู้ใช้จึงเป็นคนละกลุ่มกัน นอกจากนี้สถานที่วางจำหน่ายสินค้าสารเคมีที่ใช้ในอุตสาหกรรมผลิตสีและสารเคลือบต่าง ๆ ไม่ได้มีจำหน่ายอยู่ตามร้านค้าโดยทั่วไปแต่เป็นการสั่งซื้อผ่านตัวแทนจำหน่ายสินค้านั้นโดยเฉพาะ แต่สินค้ากาวอุตสาหกรรมจะมีจำหน่ายอยู่ในร้านค้าที่จำหน่ายกาวหรืออุปกรณ์สำหรับการยึดติดสิ่งของโดยทั่วไปอยู่แล้ว ซึ่งสินค้านี้ดังกล่าวเป็นสินค้าที่มีราคาแพงผู้ซื้อสินค้านั้นย่อมต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วนในการเลือกซื้อสินค้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้งานด้วย จึงไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 43/2560 (คำขอเลขที่ 860679))

2) เนื่องจากเครื่องหมายการค้าของผู้ขอใช้กับสินค้าจำพวกที่ 25 รายการสินค้า ผ้าโสร่ง ส่วนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วใช้กับสินค้าจำพวกที่ 25 รายการสินค้าถุงมือแบบแยกนิ้วทำด้วยผ้าปนหนัง PVC แม้เป็นสินค้าจำพวกเดียวกัน แต่รายการสินค้ามีวัตถุประสงค์สำหรับการใช้งานที่แตกต่างกันชัดเจน จึงไม่มีลักษณะอย่างเดียวกัน จนไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 976/2561 (คำขอเลขที่ 946849))

3) เนื่องจากเครื่องหมายการค้าทั้งสองฝ่ายเป็นยารักษาเฉพาะโรคซึ่งต้องมีใบสั่งยาของแพทย์ จึงไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 713/2553 (คำขอเลขที่ 713134))

4) เนื่องจากเครื่องหมายการค้าของผู้ขอใช้กับสินค้าตัวป้องกันกระแทกโซ่ค้อพรถยนต์ ส่วนเครื่องหมายการค้า ที่จดทะเบียนแล้วใช้กับสินค้า รถจักรยานยนต์ แม้เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายใช้กับสินค้าจำพวกที่ 12 ซึ่งเป็นจำพวกเดียวกันก็ตาม แต่รายการสินค้าของทั้งสองฝ่ายมีราคาแพงผู้บริโภคมีความพิถีพิถันในการเลือกซื้อสินค้า จึงไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 300/2553 (คำขอเลขที่ 700962))

5) เมื่อรายการสินค้าของผู้ขอเป็นสินค้าเครื่องจักรและส่วนประกอบของเครื่องจักรที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นหลัก แต่สินค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้แล้วเป็นสินค้าส่วนไฟฟ้า แม้จะเป็นสินค้าอยู่ในกลุ่มเดียวกันแต่ก็มีวัตถุประสงค์ในการใช้งานและรูปลักษณะของตัวสินค้าที่แตกต่างกันชัดเจน ผู้ใช้จึงเป็นคนละกลุ่มกัน นอกจากนี้สถานที่วางจำหน่ายสินค้าเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมไม่ได้มีจำหน่ายอยู่ตามร้านค้าโดยทั่วไปแต่เป็นการสั่งซื้อผ่านตัวแทนจำหน่ายสินค้านั้นโดยเฉพาะ แต่สินค้าส่วนไฟฟ้าจะมีจำหน่ายอยู่ในร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าเครื่องมือช่างโดยทั่วไปอยู่แล้วซึ่งสินค้านี้ดังกล่าวเป็นสินค้าที่มีราคาแพงผู้ใช้สินค้านี้จำเป็นต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วนในการเลือกซื้อสินค้าให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้งานด้วย จึงไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคกก.ที่ 41/2560 (คำขอเลขที่ 831279))

แนวทางการพิจารณา

กรณีเปรียบเทียบรายการบริการที่ระบุไว้กว้างกับรายการสินค้าที่ระบุเป็นอย่าง ๆ (แคบ) จะถือว่ารายการบริการและรายการสินค้าไม่มีลักษณะอย่างเดียวกัน เช่น

ตัวอย่างที่ 1 บริการจำพวก 35 รายการบริการ บริการนำสินค้าหลายชนิดมารวมกันเพื่อความสะดวกของผู้ซื้อ บริการจัดการขายสินค้า บริการขายสินค้าออนไลน์ กับสินค้าจำพวก 25 รายการสินค้า เสื้อเชิ้ต กางเกงขายาว ถือว่าบริการกับสินค้าไม่มีลักษณะอย่างเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 2 บริการจำพวก 43 รายการบริการ ร้านขายอาหารและเครื่องดื่ม กับสินค้าจำพวก 30 สินค้า ชา กาแฟ โกโก้ จำพวก 32 สินค้า เครื่องดื่ม น้ำดื่ม จำพวก 33 สินค้า สุรา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลั่น ถือว่าบริการกับสินค้าไม่มีลักษณะอย่างเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 3 บริการจำพวก 44 รายการบริการ สถานเสริมความงาม กับสินค้าจำพวก 3 สินค้า ครีมบำรุงผิว ถือว่าบริการกับสินค้าไม่มีลักษณะอย่างเดียวกัน

3) กรณีชื่อเจ้าของเครื่องหมายไม่ตรงกัน เนื่องจากสะกดผิด แต่นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเจ้าของเดียวกัน ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งคำสั่ง (ตค. 5 ข้อ 7) ให้ผู้ขอส่งหนังสือชี้แจงว่าเป็นเจ้าของเดียวกันหรือไม่หากเป็นเจ้าของเดียวกัน ให้ดำเนินการแก้ไขชื่อเจ้าของให้ถูกต้องตรงกัน หากผู้ขอยื่นแบบ ก.20 (ไม่ยื่นแบบ ก.06) ชี้แจงว่าเป็นเจ้าของเดียวกันอย่างเดียว แต่ไม่ดำเนินการแก้ไข ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ขอแก้ไขชื่อเจ้าของให้ตรงกันตามมาตรา 11

3.2 มาตรา 27

กรณีที่มีผู้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามมาตรา 13 หรือมาตรา 20 วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณีถ้านายทะเบียนเห็นว่าเครื่องหมายการค้านั้นเป็นเครื่องหมายการค้าซึ่งต่างเจ้าของต่างได้ใช้มาแล้วด้วยกันโดยสุจริต หรือมีพฤติการณ์พิเศษที่นายทะเบียนเห็นสมควรรับจดทะเบียน นายทะเบียนจะรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันดังกล่าวให้แก่เจ้าของหลายคนก็ได้ โดยจะมีเงื่อนไขและข้อจำกัดเกี่ยวกับวิธีการใช้และเขตแห่งการใช้เครื่องหมายการค้า นั้น หรือเงื่อนไขและข้อจำกัดอื่นตามที่นายทะเบียนเห็นสมควรกำหนดด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขอจดทะเบียนและเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้วทราบโดยไม่ชักช้า

การรับจดทะเบียนตามมาตรา 27 ให้นายทะเบียนพิจารณา ดังนี้

1) เป็นเครื่องหมายซึ่งเจ้าของต่างได้ใช้มาแล้วด้วยกันโดยสุจริตหรือไม่ พิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) ต่างฝ่ายต่างได้ใช้เครื่องหมายกับสินค้าของตนในระยะเวลาใกล้เคียงกัน หรือได้ใช้มาก่อน ที่อีกฝ่ายหนึ่งจะได้รับการจดทะเบียน

(2) ไม่มีเจตนาลอกเลียนแบบเครื่องหมายของผู้อื่น ทั้งนี้ อาจพิจารณาได้จากรูปลักษณะของเครื่องหมาย เช่น คำประดิษฐ์ ภาพประดิษฐ์ ฟอนต์ตัวอักษร ว่าเหมือนกันหรือไม่

(3) ไม่ทราบว่ามิใช่ผู้ใช้เครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายของตน

2) มีพฤติการณ์พิเศษที่สมควรรับจดทะเบียนได้ อาจพิจารณาได้ดังนี้

(1) เป็นเครื่องหมายที่ขาดต่ออายุ แต่เจ้าของเครื่องหมายยังคงมีการใช้เครื่องหมายนั้นมาโดยตลอด หรือ

(2) ได้มีการจำหน่าย เผยแพร่ หรือโฆษณาสินค้าจนทำให้เครื่องหมายมีความแพร่หลายในประเทศไทย และไม่เคยถูกอีกฝ่ายหนึ่งโต้แย้งสิทธิแต่อย่างใด หรือ

(3) เกิดจากการเปลี่ยนแปลงจำพวกสินค้า ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ฯ ทำให้ปรากฏในภายหลังว่ารายการสินค้าอาจมีลักษณะอย่างเดียวกัน

(4) มีหนังสือยินยอมให้จดทะเบียนได้ จากผู้โอน ผู้รับโอน หรือผู้รับมรดก ทุกฝ่ายตามมาตรา 51/1 วรรคสอง

(5) หากมีผลคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลให้รับจดทะเบียนได้

3) ทั้งนี้ นายทะเบียนจะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงและเหตุแห่งพฤติการณ์ที่ผู้ขอจดทะเบียนกล่าวอ้าง ตลอดจนเอกสาร พยานหลักฐาน เป็นกรณี ๆ ไป เช่น

(1) ประวัติความเป็นมาของผู้ขอ เช่น เริ่มก่อตั้ง/เริ่มใช้เครื่องหมายเมื่อปี รูปเครื่องหมาย

(2) หลักฐานการใช้โดยบริษัท ผู้ขอหรือผู้อื่น

(3) หลักฐานแสดงการใช้ (จำพวก/รายการสินค้า/บริการ) ตรงตามที่ยื่นขอจดทะเบียน

หรือไม่

- (4) รูปเครื่องหมายที่นำไปใช้ตรงกับที่ยื่นขอจดทะเบียนหรือไม่
 - (5) ใบเสร็จรับเงิน (เดือน/ปี ยอดจำหน่ายรวม)
 - (6) ใบส่งของ/ใบกำกับภาษี/ใบสั่งซื้อสินค้า (เดือน/ปี ยอดจำหน่ายรวม)
 - (7) หลักฐานแสดงรายได้/ค่าราคา/จากการจำหน่าย (เดือน/ปี ยอดจำหน่ายรวม)
 - (8) ใบเสร็จรับเงินค่าโฆษณาสินค้า (เดือน/ปี ยอดจำหน่ายรวม)
 - (9) สำเนาบุคคลของบริษัท/รายงานการสอบบัญชี/กำไรขาดทุนสะสมที่แสดงรายได้จากการขาย (ปี จำนวนบาท)
 - (10) หลักฐานการโฆษณาในสื่อต่าง ๆ เช่น โบรชัวร์/แผ่นพับ/นิตยสาร/หนังสือ/เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์/อื่น ๆ (เดือน/ปี) รูปเครื่องหมายตรงกับที่ยื่นขอจดทะเบียนหรือไม่
 - (11) สำเนาหนังสือแสดงการจดทะเบียนในต่างประเทศ
 - (12) สำเนาใบอนุญาตตั้งโรงงาน (ระบุปี...)
 - (13) ตัวอย่างสินค้า
 - (14) สำเนาคำพิพากษาศาล
 - (15) หลักฐานอื่น ๆ
- 4) กรณีนายทะเบียนเห็นว่าไม่หลักฐานเพียงพอให้มีคำสั่งเหมือนหรือคล้ายตามปกติ เช่น
- รูปเครื่องหมายไม่ตรงตามที่ยื่นขอจดทะเบียน
 - ยอดจำหน่าย/การโฆษณาไม่เพียงพอ
 - เป็นการใช้โดยผู้อื่น
 - ใช้กับสินค้า/บริการไม่ตรงตามที่ยื่นขอจดทะเบียน
- 5) กรณีนายทะเบียนเห็นว่าหลักฐานเพียงพอ ให้รับจดทะเบียนโดยกำหนดเงื่อนไขและข้อจำกัดเกี่ยวกับวิธีใช้หรือขอบเขตแห่งการใช้เครื่องหมายนั้นก็ได้
- 6) วิธีการรับจดทะเบียนมาตรา 27 ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขอจดทะเบียนและเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้วทราบ

3.3 มาตรา 51/1

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 ได้บัญญัติยกเลิก มาตรา 14 เรื่องการจดทะเบียนเครื่องหมายชุด (เครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันและเป็นของเจ้าของรายเดียวกัน) และมาตรา 50 เรื่องการโอนเครื่องหมายการค้าที่จะต้องโอนไปทั้งหมด (ต้องโอนทุกเครื่องหมายและทุกรายการสินค้า) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 โดยได้บัญญัติหลักการใหม่ให้สามารถโอนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว สำหรับสินค้าทั้งหมดหรือบางส่วนได้ ตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 ซึ่งจะทำให้เครื่องหมายการค้าที่ได้รับจดทะเบียนแล้ว อาจโอนเครื่องหมายในคำขอเดียวกันนั้นบางรายการสินค้าให้บุคคลอื่นเป็นเจ้าของได้

มาตรา 51/1 จึงได้บัญญัติขึ้นมาเพื่อมุ่งคุ้มครองเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้โอนรายการสินค้าบางรายการในเครื่องหมายนั้นให้กับบุคคลอื่น และบุคคลผู้รับโอนเครื่องหมายการค้าบางรายการจากเจ้าของเครื่องหมายการค้าเดิม เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายในภายหลังจากกรณีที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าเดิม (ผู้โอน) หรือบุคคลผู้รับโอนเครื่องหมายการค้า นั้น จะไปขอจดทะเบียนเครื่องหมายอื่นที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายที่ได้โอนไปหรือที่ได้รับโอนมานั้น โดยที่เจ้าของเครื่องหมายเดิมหรือผู้รับโอนเครื่องหมายนั้น (แล้วแต่กรณี) ไม่ได้รับทราบและให้ความยินยอมไว้ด้วย

ดังนั้น บุคคลผู้ที่จะได้รับประโยชน์จากการที่นายทะเบียนจะรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันตามมาตรา 51/1 จึงต้องมีความสัมพันธ์ในฐานะผู้โอน ผู้รับโอน หรือผู้รับมรดกสิทธิกันมาก่อนที่จะมีการยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าใหม่ (ที่เหมือนหรือคล้ายกันกับเครื่องหมายเดิม) หรือเกิดขึ้นมาก่อนที่จะไปทำการรับโอน หรือรับมรดกสิทธิในเครื่องหมายการค้าอื่น (ที่เหมือนหรือคล้ายกันกับเครื่องหมายเดิม)

สำหรับในกรณีที่มีการยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้แล้ว และต่อมานายทะเบียนได้มีคำสั่งปฏิเสธการรับจดทะเบียนเพราะเป็นเครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น หากมีการโอนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันนั้นสำหรับสินค้าบางส่วนหรือมีการโอนเครื่องหมายการค้า นั้นบางคำขอภายหลัง กรณีเช่นนี้จะไม่อยู่ในเจตนารมณ์ของมาตรานี้

หลักการ คือ กำหนดให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันให้กับเจ้าของหลายรายได้ ในกรณีที่ได้รับคามยินยอมเป็นหนังสือจากผู้โอน ผู้รับโอน หรือ ผู้รับมรดกสิทธิในคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว ซึ่งได้มีการโอน รับโอน หรือรับมรดกกันก่อนหน้าวันยื่นคำขอจดทะเบียน แล้วแต่กรณี

การพิจารณารับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันตามมาตรา 51/1 ดังนี้

1) นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายของผู้ขอเหมือนหรือคล้ายตามมาตรา 13 หรือมาตรา 20 แล้วแต่กรณี กับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้โอน ได้รับโอน หรือได้รับมรดก

2) ผู้ขอมีสถานะเป็น (1) ผู้โอน (2) ผู้รับโอน หรือ (3) ผู้รับมรดก ตามมาตรา 48 หรือมาตรา 49 แล้วแต่กรณี หรือไม่

3) ให้พิจารณาว่าวันที่มีการโอน รับโอนหรือรับมรดกในแบบ ก.04 จะต้องเกิดขึ้นก่อนหรือเกิดขึ้นในวันที่ผู้ขอยื่นคำขอใหม่

4) ผู้ขอมีหนังสือยินยอมให้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า โดยหนังสือยินยอมต้องแสดงรายละเอียดอย่างน้อยดังนี้

(1) รายละเอียดเกี่ยวกับการเป็นผู้โอน ผู้รับโอน หรือผู้รับมรดกสิทธิในคำขอจดทะเบียน หากมีการโอนหรือรับมรดกสิทธิกันหลายทอด เอกสารจะต้องมีความเชื่อมโยงไม่ขาดสาย

(2) รายละเอียดเกี่ยวกับวันที่โอนหรือรับมรดก โดยต้องโอนหรือรับมรดก ก่อนวันที่ในแบบ ก.01 ของคำขอใหม่

(3) หนังสือยินยอมให้ใช้ต้นฉบับ กรณียื่นพร้อมกันหลายคำขอ ให้ส่งต้นฉบับในคำขอแรก ส่วนคำขออื่นให้ส่งภาพถ่ายเอกสารโดยระบุว่าต้นฉบับอยู่ในคำขอเลขที่ใด

5) ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันได้ โดยถือว่า มีพฤติการณ์พิเศษ

แนวทางการพิจารณา

1) กรณีผู้ขอไม่ยื่นหนังสือยินยอมพร้อมกับแบบ ก.01 เมื่อนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมือนหรือคล้ายตามมาตรา 13 หรือมาตรา 20 แล้วแต่กรณี กับเครื่องหมายการค้าที่ผู้นั้นได้โอน ได้รับโอน หรือได้รับมรดก ให้นายทะเบียนสั่งมาตรา 13 หรือมาตรา 20 แล้วแต่กรณี ตามปกติ

2) เมื่อผู้ขอไม่ยื่นหนังสือยินยอม และนายทะเบียนมีคำสั่งมีคำสั่งตาม มาตรา 13 หรือมาตรา 20 แล้วแต่กรณี ผู้ขอจะมีสิทธิ 2 ทาง ดังนี้

(1) ยื่นอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียน ซึ่งหากผู้ขอใช้สิทธิอุทธรณ์แล้วก็จะใช้สิทธิตาม 51/1 ในชั้น นายทะเบียนอีกไม่ได้

(2) ขอใช้สิทธิตามมาตรา 51/1 โดยผู้ขอจะต้องส่งหนังสือยินยอมให้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้จากผู้โอน ผู้รับโอน หรือผู้รับมรดกทุกราย ก่อนสิ้นสุดระยะเวลาอุทธรณ์ กรณีนี้ให้นายทะเบียน ยกเลิกคำสั่งมาตรา 13 หรือมาตรา 20 แล้วแต่กรณี หากไม่ติดประเด็นอื่นก็ให้รับจดทะเบียนตามมาตรา 27 โดยมีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขอจดทะเบียนและเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้ว ทราบ

3) หากนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมือนหรือคล้ายตามมาตรา 13 หรือมาตรา 20 แล้ว แต่กรณีกับเครื่องหมายการค้าที่ผู้นั้นได้โอน ได้รับโอน หรือได้รับมรดก และผู้ขอมีหนังสือยินยอมให้ จดทะเบียน ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนเครื่องหมายได้ โดยให้ถือว่า มีพฤติการณ์พิเศษที่นายทะเบียนจะรับ จดทะเบียนได้

ทั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงจำพวกที่มีการโอน หากนายทะเบียนเห็นว่า เหมือนหรือคล้ายตามมาตรา 13 หรือมาตรา 20 แล้วแต่กรณี ก็เพียงพอแล้ว

4) นายทะเบียนอาจมีคำสั่งให้ผู้ขอชี้แจงเกี่ยวกับการโอน รับโอนหรือรับมรดก และแนบเอกสารแสดง รายละเอียดเกี่ยวกับการเป็นผู้โอน ผู้รับโอน หรือผู้รับมรดกสิทธิในคำขอจดทะเบียนประกอบได้ โดยสั่ง ตค. 9 ข้อ 10 หากมีการโอนหรือรับมรดกสิทธิกันหลายทอดจะต้องมีความเชื่อมโยงไม่ขาดสาย พร้อมแนบสำเนา เอกสารการโอนเพื่อยืนยัน โดยใช้แบบ ก. 20 หากไม่ส่งคำสั่งชี้แจง ให้มีคำสั่งเหมือนหรือคล้ายตามปกติ

หมวด 3 การพิจารณาเครื่องหมายบริการ

การพิจารณาเครื่องหมายบริการ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้ามาใช้บังคับแก่เครื่องหมายบริการโดยอนุโลม และให้คำว่า “สินค้า” ดังกล่าวหมายความถึง “บริการ” (มาตรา 80)

หมวด 4 การพิจารณาเครื่องหมายรับรอง

เครื่องหมายรับรอง (Certification Mark) หมายความว่า เครื่องหมายที่เจ้าของเครื่องหมายรับรองใช้ หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการของบุคคลอื่น เพื่อเป็นการรับรองเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพ หรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้านั้น หรือเพื่อรับรองเกี่ยวกับสภาพ คุณภาพ ชนิด หรือคุณลักษณะอื่นใดของบริการนั้น

เจ้าของเครื่องหมายรับรองที่ได้จดทะเบียนแล้วจะใช้เครื่องหมายนั้นกับสินค้าหรือบริการของตนเอง ไม่ได้ และ จะอนุญาตให้บุคคลอื่นเป็นผู้รับรองโดยใช้เครื่องหมายนั้นก็ได้ (มาตรา 90)

การพิจารณาเครื่องหมายรับรองให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้ามาใช้บังคับแก่เครื่องหมายรับรองโดยอนุโลม (มาตรา 81)

การขอจดทะเบียนเครื่องหมายรับรองต้องเป็นไปตามบทบัญญัติว่าด้วยการขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและผู้ขอจดทะเบียนจะต้อง

- 1) ยืนยันข้อบังคับว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองนั้นพร้อมกับคำขอจดทะเบียนด้วย และ
- 2) แสดงได้ว่าตนมีความสามารถเพียงพอที่จะรับรองคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับตาม 1)

ข้อบังคับตาม 1) ต้องระบุถึงแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพหรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้าหรือบริการที่จะรับรอง ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองนั้น หากผู้ขอไม่ยืนยันข้อบังคับตาม 1) ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน เพราะเป็นเครื่องหมายรับรองที่ไม่ชอบด้วย มาตรา 82

เพื่อให้การจัดทำข้อบังคับว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองตามบทบัญญัติ มาตรา 82 เป็นไปในแนวทางเดียวกัน กรมฯ จึงออกประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง กำหนดรายละเอียดข้อบังคับว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองตามนัยมาตรา 82 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2537⁴² ดังต่อไปนี้

⁴² ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง กำหนดรายละเอียดข้อบังคับว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองตามนัยมาตรา 82 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2537

1) ข้อบังคับว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรา 82 วรรคสอง ให้ระบุรายการที่ผู้จดทะเบียนมีเจตนาจะรับรองตามความเหมาะสมและจำเป็นแก่การรับรองสินค้าหรือบริการนั้น

2) รายการตาม 1 มีดังต่อไปนี้

(1) แหล่งกำเนิด ควรระบุถึงสถานที่ซึ่งเป็นที่มา หรือที่ผลิต หรือที่ประกอบ หรือที่เริ่มกิจการของสินค้าหรือบริการที่จะรับรอง

(2) ส่วนประกอบ ควรระบุถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบเป็นสินค้าหรือบริการที่จะรับรอง

(3) วิธีการผลิต ควรระบุถึงกรรมวิธีการผลิตสินค้าหรือวิธีการให้บริการโดยสังเขป

(4) คุณภาพ ควรระบุถึงลักษณะส่วนดี หรือลักษณะประจำของสินค้าหรือบริการที่จะรับรอง

(5) คุณลักษณะอื่นใดของสินค้าหรือบริการที่จะรับรอง

(6) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองควรระบุหลักเกณฑ์ในการขอใช้และอนุญาตให้ใช้ วิธีการใช้และอนุญาตให้ใช้ เงื่อนไขในการขอใช้และอนุญาตให้ใช้ มาตรการในการควบคุมคุณภาพของสินค้าหรือบริการที่จะรับรอง ฯลฯ

3) ข้อบังคับว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของคำขอจดทะเบียน ซึ่งจัดทำเป็นภาษาไทย

นายทะเบียนอาจมีคำสั่งให้ผู้จดทะเบียนเครื่องหมายรับรองแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองตามที่นายทะเบียนเห็นสมควรภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้นและมีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้จดทะเบียนทราบโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้นำมาตรา 18 และมาตรา 19 มาใช้บังคับแก่การอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนโดยอนุโลม (มาตรา 83)

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า ผู้จดทะเบียนเครื่องหมายรับรองไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะรับรองคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองนั้น หรือเห็นว่าการรับจดทะเบียนเครื่องหมายรับรองนั้นจะไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนเครื่องหมายรับรองนั้นและมีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้จดทะเบียนทราบโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้นำมาตรา 18 และมาตรา 19 มาใช้บังคับแก่การอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนโดยอนุโลม (มาตรา 84)

ตัวอย่าง

หมวด 5 การพิจารณาเครื่องหมายร่วม

เครื่องหมายร่วม (Collective Mark) คือ เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่ใช้หรือจะใช้โดยบริษัทหรือวิสาหกิจในกลุ่มเดียวกัน หรือโดยสมาชิกของสมาคม สหกรณ์ สหภาพ สมาพันธ์ กลุ่มบุคคลหรือองค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชน

เป็นเครื่องหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้เครื่องหมายโดยสมาชิกทั้งหมดขององค์กรหรือโดยเฉพาะกลุ่มที่ถูกกำหนดไว้จากกลุ่มสมาชิกดังกล่าว

มาตรา 94 ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้ามาใช้บังคับแก่เครื่องหมายร่วมโดยอนุโลม เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด 1 ส่วนที่ 5

กฎกระทรวงข้อ 59 ให้นำความในหมวด 2 เครื่องหมายการค้า เฉพาะส่วนที่ 1 ถึงส่วนที่ 10 มาใช้บังคับกับเครื่องหมายร่วมโดยอนุโลม

การจดทะเบียนเครื่องหมายร่วม ตามกฎกระทรวงข้อ 60 ให้ยื่นคำขอโดยบุคคลดังต่อไปนี้

1) ในกรณีที่เป็นเครื่องหมายร่วมที่ใช้หรือจะใช้โดยบุคคลหรือนิติบุคคลของกลุ่มใด ๆ ซึ่งมีการรวมกลุ่มในลักษณะที่ไม่เกิดเป็นนิติบุคคลขึ้นใหม่ต่างหากจากบุคคลหรือนิติบุคคลเดิม จะยื่นคำขอโดยบุคคลหรือนิติบุคคลทั้งหมดในกลุ่มหรือบุคคลหรือนิติบุคคลใดในกลุ่มก็ได้ และถ้าเป็นกรณีที่ยื่นคำขอโดยบุคคลหรือนิติบุคคลใดในกลุ่มให้ผู้จดทะเบียนระบุด้วยว่าเครื่องหมายร่วมนั้นใช้หรือจะใช้โดยบุคคลหรือนิติบุคคลใดบ้าง

2) ในกรณีที่เป็นเครื่องหมายร่วมที่ใช้หรือจะใช้โดยสมาชิกของสมาคม สหกรณ์ สหภาพ สมาพันธ์ กลุ่มบุคคลหรือองค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชน ให้สมาคม สหกรณ์ สหภาพสมาพันธ์ กลุ่มบุคคลหรือองค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชนนั้นเป็นผู้ยื่นคำขอจดทะเบียน และให้ผู้จดทะเบียนระบุด้วยว่าเครื่องหมายร่วมที่ขอจดทะเบียนนั้นใช้หรือจะใช้โดยสมาชิกทุกคน หรือเฉพาะสมาชิกคนใด

การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้แนบเอกสารหลักฐานหรือคำชี้แจงที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของผู้มีสิทธิใช้เครื่องหมายร่วมนั้นด้วย เช่น บัญชีรายชื่อสมาชิกในสหกรณ์ บัญชีรายชื่อสมาชิกในสมาคม หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการการจดทะเบียนที่เกี่ยวกับเครื่องหมายร่วม การขอต่ออายุเครื่องหมายร่วม และการขอเพิกถอนเครื่องหมายร่วม ตามกฎกระทรวงข้อ 61 ให้ผู้จดทะเบียนร่วมนั้นเป็นผู้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนในกรณีที่ผู้จดทะเบียนเป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่งตามข้อ 60 (1) และผู้นั้นไม่สามารถดำเนินการได้ ผู้มีสิทธิใช้เครื่องหมายร่วมอื่น ๆ จำนวนข้างมากในกลุ่มอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งในกลุ่มมาดำเนินการแทนผู้จดทะเบียนเดิมก็ได้

แนวทางการพิจารณา

1) การพิจารณาว่าบุคคลใดเป็นเจ้าของเครื่องหมายร่วมให้พิจารณาจากความประสงค์ของผู้ขอที่ระบุในคำขอจดทะเบียนแบบ ก.01

ตัวอย่าง คำขอ 632435 เจ้าของเครื่องหมายร่วมรายเดียว และมีผู้ร่วมใช้หลายรายมีสิทธิใช้เครื่องหมายร่วมกัน

2) แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือการโอน ต้องกระทำโดยเจ้าของหรือตัวแทน โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ร่วมใช้

หมวด 6

การประกาศโฆษณาการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

เมื่อนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นควรรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ารายใด ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ารายนั้น (มาตรา 29)

การประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียน ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียน ให้นายทะเบียนดำเนินการโดยประกาศใน “หนังสือประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียน” และประกาศโฆษณาคำขอนั้นไว้ในที่เปิดเผย ณ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

การประกาศโฆษณา ให้แสดงรายการดังต่อไปนี้

- 1) เลขที่คำขอและวันที่ยื่นคำขอ
- 2) เครื่องหมายการค้า
- 3) จำพวกและรายการสินค้า
- 4) ชื่อผู้ขอจดทะเบียนและตัวแทน ถ้ามี
- 5) เจือปนหรือข้อจำกัด ถ้ามี
- 6) วันที่ประกาศโฆษณา
- 7) รายการอื่น ๆ ที่นายทะเบียนเห็นสมควร

หมวด 7

การคัดค้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

ขั้นตอนการคัดค้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่อยู่ระหว่างการประกาศโฆษณาตามมาตรา 35 เป็นวิธีการหนึ่งในการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมีสิทธิยื่นหนังสือขอให้เจ้าหน้าที่ทบทวนการใช้ดุลพินิจ วินิจฉัยอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งบุคคลดังกล่าวมิได้จำกัดเฉพาะเจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใน เครื่องหมายการค้าเท่านั้น แต่ให้รวมถึงบุคคลโดยทั่วไปที่มีสภาพเป็นบุคคลตามกฎหมายด้วย

การคัดค้านและการโต้แย้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

กรณียื่นคำคัดค้านหรือโต้แย้งผ่านระบบการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

การยื่นคัดค้านคำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าภายใต้พิธีสารมาดริด พ.ศ. 2560

การคัดค้านและการโต้แย้ง ให้นำคู่มือในหมวด 2 มาใช้โดยอนุโลม

7.1 หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำคัดค้าน

การใช้สิทธิคัดค้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต้องยื่นคำคัดค้านตามแบบ ก.02 ต่อนายทะเบียนภายใน 60 วันนับแต่วันที่เครื่องหมายการค้าได้รับการประกาศโฆษณา โดยต้องแสดงเหตุแห่งการคัดค้านอย่างหนึ่งอย่างใดลงในใบต่อแบบ ก.11 ดังนี้

- 1) ตนมีสิทธิดีกว่าผู้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่อยู่ระหว่างการประกาศโฆษณา หรือ
- 2) เครื่องหมายการค้ารายนั้นไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ตามมาตรา 6
- 3) การขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ารายนั้นไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ

เครื่องหมายการค้า

การยื่นคำคัดค้านการจดทะเบียน ให้ยื่นคำคัดค้านพร้อมแนบเอกสารหลักฐานตามกฎกระทรวง ข้อ 24 ดังต่อไปนี้

- 1) สำเนาคำคัดค้าน จำนวน 1 ชุด

สำหรับการยื่นคำคัดค้านผ่านทางระบบ e-Filing ให้ถือว่าเป็นการแนบสำเนาคำคัดค้านให้แก่ นายทะเบียนแล้ว (ประกาศกรม e-Filing ข้อ 8)

- 2) บัตรประจำตัว

(1) กรณีผู้คัดค้านเป็นบุคคลธรรมดา ใช้บัตรประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวอื่น ๆ

(2) กรณีผู้คัดค้านเป็นบุคคลต่างประเทศ ใช้ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หนังสือเดินทาง หรือ บัตรประจำตัวอื่นที่ทางราชการออกให้ เช่น ใบขับขี่

(3) กรณีผู้คัดค้านเป็นนิติบุคคลไทย ใช้สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ออกหนังสือรับรองนั้น หรือข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

(4) กรณีผู้คัดค้านเป็นนิติบุคคลต่างประเทศ ใช้ต้นฉบับหรือสำเนาหนังสือมอบอำนาจที่ได้ทำขึ้นในต่างประเทศฉบับที่มีโนตารีพับลิคให้คำรับรอง โดยมีข้อความรับรองการเป็นนิติบุคคลในต่างประเทศไว้ด้วย ยื่นพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย

3) การมอบอำนาจ (ถ้ามี)

(1) กรณีเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลไทย ใช้เอกสารตามข้อ (1) หรือ (3) พร้อมแนบสำเนาหนังสือมอบอำนาจและสำเนาบัตรประจำตัวหรือสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลของผู้รับมอบอำนาจ

(2) กรณีเป็นนิติบุคคลต่างประเทศ ใช้เอกสารตามกฎหมายกระทรวงข้อ 5 โดยมีการระบุข้อความรับรองการเป็นนิติบุคคลในต่างประเทศไว้ด้วยแล้ว (ไม่ต้องส่งหนังสือรับรองนิติบุคคล)

4) เอกสารหลักฐานประกอบคำคัดค้าน (ถ้ามี)

เอกสารหรือหลักฐานเพื่อพิสูจน์ข้อกล่าวอ้างตามประเด็นแห่งการคัดค้าน ตัวอย่างเอกสารหลักฐานประกอบคำคัดค้าน เช่น เอกสารแสดงการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในต่างประเทศ เอกสารแสดงการใช้ การโฆษณา หรือการประชาสัมพันธ์เครื่องหมายการค้า ใบเสร็จรับเงิน ภาพถ่ายสินค้า เป็นต้น

แนวทางการพิจารณา

1) คำคัดค้านที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด นายทะเบียนจะมีคำสั่ง ตค. 6 ข้อ 1 พร้อมส่งสำเนาคำคัดค้านไปยังผู้จดทะเบียนโดยไม่ชักช้า สำหรับเอกสารหลักฐานประกอบคำคัดค้าน หากผู้ขอประสงค์จะตรวจสอบสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่ได้ที่กลุ่มบริการตรวจรับคำขอ ชั้น 3 กรมทรัพย์สินทางปัญญา

ส่วนคำคัดค้านที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด นายทะเบียนจะมีคำสั่ง ตค. 9 ข้อ 10 แจ้งผู้คัดค้าน ไม่รับคำคัดค้านและดำเนินการรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต่อไป

2) การพิจารณาคำคัดค้าน (แบบฟอร์ม) บัตรประจำตัว หนังสือมอบอำนาจ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการในหมวด 2 ส่วนที่ 1 ข้อ 1 การพิจารณาคำขอจดทะเบียน มาใช้โดยอนุโลม

3) คำคัดค้านที่มีข้อบกพร่องในส่วนที่มีสาระสำคัญจนถึงขนาดทำให้เป็นการยื่นคำคัดค้านที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตาม 1) แล้ว นายทะเบียนจะมีคำสั่ง ตค. 9 ข้อ 10 แจ้งผู้คัดค้านให้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องภายในระยะเวลาตามที่กำหนด

ตัวอย่าง ความบกพร่องในส่วนที่มีสาระสำคัญ

(1) การระบุข้อมูลของผู้คัดค้านหรือตัวแทนของผู้คัดค้านในแบบ ก.02 ไม่ตรงกับหนังสือมอบอำนาจ

(2) การใช้แบบฟอร์มไม่ถูกต้อง

4) การระบุข้อมูลเกี่ยวกับผู้คัดค้านหรือตัวแทนในแบบ ก.02 ต้องระบุให้สอดคล้องกับหนังสือมอบอำนาจหากไม่สอดคล้องให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้แก้ไข โดยใช้แบบ ก.06 ก่อนนายทะเบียนจะมีคำสั่ง ตค. 6 ข้อ 1 เพื่อส่งสำเนาคำคัดค้านไปยังผู้จดทะเบียน

5) คำคัดค้านที่มีข้อบกพร่องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญจนถึงขนาดทำให้เป็นการยื่นคำคัดค้านที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตาม 1) แล้ว ให้ถือว่าคำคัดค้านนั้นไม่มีเหตุแห่งการคัดค้านให้ต้องพิจารณา

ตัวอย่าง ความบกพร่องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ

(1) การยื่นคำคัดค้านก่อนเครื่องหมายการค้าจะได้รับการประกาศโฆษณา

(2) การยื่นคำคัดค้านภายหลังครบกำหนดการประกาศโฆษณา

(3) ไม่ระบุเหตุแห่งการคัดค้านหรือระบุไม่ชัดเจน

6) การยื่นคัดค้านโดยตัวแทนหรือผู้รับมอบอำนาจ หากไม่มีหนังสือมอบอำนาจพร้อมกับคำคัดค้าน ถือว่าเป็นคำคัดค้านที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายมาตรา 35 ประกอบกฎกระทรวงข้อ 24

หากผู้คัดค้านมีเหตุผลจำเป็นที่ไม่อาจยื่นหนังสือมอบอำนาจพร้อมคำคัดค้านได้ ให้ผู้คัดค้านแสดงเหตุผลความจำเป็นโดยใช้แบบ ก.20 และให้ผู้คัดค้านนำส่งหนังสือมอบอำนาจภายใน 15 วัน นับแต่วันครบกำหนดเวลาการประกาศโฆษณา โดยนายทะเบียนจะไม่ออกหนังสือแจ้งให้ส่งหนังสือมอบอำนาจ

7.2 หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำโต้แย้ง

เมื่อผู้ขอจดทะเบียนได้รับคำสั่ง ตค. 6 ข้อ 1 พร้อมสำเนาคำคัดค้านแล้ว ให้ผู้ขอจดทะเบียนยื่นคำโต้แย้งตามแบบ ก.02 ต่อนายทะเบียนภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำคัดค้าน โดยต้องแสดงเหตุที่ตนอาศัยเป็นหลักในการขอจดทะเบียนลงในใบต่อแบบ ก.11 พร้อมแนบเอกสารหลักฐานตามกฎกระทรวงข้อ 25 ดังต่อไปนี้

1) สำเนาคำโต้แย้งตามจำนวนของผู้คัดค้าน

สำหรับการยื่นคำโต้แย้งผ่านทางระบบ e-Filing ให้ถือว่าเป็นการแนบสำเนาคำโต้แย้งให้แก่ นายทะเบียนแล้ว (ประกาศกรมฯ e-Filing ข้อ 8)

2) เอกสารหลักฐานประกอบคำโต้แย้ง (ถ้ามี)

กรณีที่ผู้ขอจดทะเบียนมิได้ยื่นคำโต้แย้งภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำคัดค้านให้ถือว่าผู้ขอจดทะเบียนละทิ้งคำขอจดทะเบียนซึ่งนายทะเบียนจะจำหน่ายคำขอนั้นออกจากสารบบการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต่อไป

แนวทางการพิจารณา

1) คำโต้แย้งที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด นายทะเบียนจะมีคำสั่ง ตค. 9 ข้อ 4 พร้อมส่งสำเนาคำโต้แย้งไปยังผู้คัดค้านโดยไม่ชักช้า สำหรับเอกสารหลักฐานประกอบคำโต้แย้ง หากผู้คัดค้านประสงค์จะตรวจสอบสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่ได้ที่กลุ่มบริการตรวจรับคำขอ ชั้น 3 กรมทรัพย์สินทางปัญญา

ส่วนคำโต้แย้งที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด นายทะเบียนจะมีคำสั่ง ตค. 9 ข้อ 10 แจ้งผู้ขอจดทะเบียนไม่รับคำโต้แย้งและดำเนินการจำหน่ายคำขอนั้นออกจากสารบบการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต่อไป

2) การพิจารณาคำโต้แย้ง (แบบฟอร์ม) ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการในหมวด 2 ส่วนที่ 1 ข้อ 1 การพิจารณาคำขอจดทะเบียน มาใช้โดยอนุโลม

3) คำโต้แย้งที่มีข้อบกพร่องในส่วนที่มีใช้สาระสำคัญจนถึงขนาดทำให้เป็นการยื่นคำโต้แย้งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้วนายทะเบียนจะมีคำสั่ง ต.ค. 9 ข้อ 10 แจ้งผู้ขอจดทะเบียน ให้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องภายในระยะเวลาตามที่กำหนด

ตัวอย่าง ความบกพร่องในส่วนที่มีใช้สาระสำคัญ

(1) การระบุข้อมูลของผู้โต้แย้งหรือตัวแทนในแบบ ก.02 ไม่ตรงกับฐานข้อมูลของผู้จดทะเบียนในระบบจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

(2) การใช้แบบฟอร์มไม่ถูกต้อง

4) คำโต้แย้งที่มีข้อบกพร่องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญจนถึงขนาดทำให้เป็นการยื่นคำโต้แย้งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ตัวอย่าง ความบกพร่องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ

(1) กรณีผู้จดทะเบียนยื่นคำโต้แย้งก่อนนายทะเบียนจะมีคำสั่ง ต.ค. 6 ข้อ 1

(2) กรณีผู้จดทะเบียนยื่นคำโต้แย้งไม่ครบตามจำนวนของผู้คัดค้าน

(3) ไม่ระบุเหตุผลที่ตนใช้เป็นหลักในการขอจดทะเบียนเครื่องหมายหรือเหตุผลที่ตนใช้โต้แย้งกล่าวอ้างของผู้คัดค้าน

หากผู้จดทะเบียนไม่แก้ไขให้ถูกต้องภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำคัดค้านให้ถือว่าผู้จดทะเบียนละทิ้งคำขอจดทะเบียนซึ่งนายทะเบียนจะจำหน่ายคำขอนั้นออกจากสารบบต่อไป

7.3 หลักฐานประกอบคำคัดค้านหรือคำโต้แย้ง

กรณีที่ผู้ยื่นคำคัดค้านหรือคำโต้แย้งประสงค์ส่งเอกสารหรือหลักฐานเพื่อพิสูจน์ ข้อกล่าวอ้างให้นำส่งพร้อมการยื่นคำคัดค้านหรือคำโต้แย้ง ทั้งนี้ อาจใช้แบบ ก.20 ระบุรายละเอียดและนำส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าวก็ได้

กรณีไม่อาจส่งเอกสารหลักฐานพร้อมการยื่นคำคัดค้านหรือคำโต้แย้ง ให้ผู้คัดค้านหรือผู้จดทะเบียนทำหนังสือขอผ่อนผันตามแบบ ก.19 ยื่นพร้อมคำคัดค้านหรือคำโต้แย้ง โดยขอผ่อนผันได้ไม่เกิน 60 วันนับแต่วันที่ยื่นหนังสือขอผ่อนผัน

กรณียื่นคำคัดค้านหรือคำโต้แย้งผ่านระบบ e-Filing หากผู้ยื่นคำขอประสงค์ส่งเอกสารหลักฐานอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าวภายใน 15 วันนับถัดจากวันที่ได้ยื่นคำขอผ่านทางระบบ e-Filing เว้นแต่ผู้ยื่นคำขอจะได้มีหนังสือขอผ่อนผันการส่งหลักฐานดังกล่าวไว้ ให้ผู้ยื่นคำขอส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ขอผ่อนผันไว้ (ประกาศกรมฯ e-Filing ข้อ 13)

การส่งเอกสารหลักฐาน ให้ใช้แบบหนังสือนำส่งเอกสารหลักฐานและคำชี้แจง (แบบ ก.20) กรณีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับถึงนายทะเบียน ให้ถือวันที่ประทับตราไปรษณีย์ตอบรับเป็นสำคัญ หรือกรณีนำส่งด้วยตัวเอง ณ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ให้ถือวันที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้รับเอกสารหลักฐานเป็นสำคัญ

กรณีผู้คัดค้านหรือผู้จดทะเบียนไม่ส่งเอกสารภายในกำหนดเวลา ให้นายทะเบียนพิจารณาต่อไป โดยไม่ต้องรอหรือไม่พิจารณาเอกสารหลักฐานดังกล่าว

แนวทางการพิจารณา

- 1) หนังสือมอบอำนาจไม่เป็นเอกสารหลักฐานประกอบคำคัดค้านตามกฎหมายกระทรวงข้อ 24 (3)
- 2) การนำส่งเอกสารที่ขอผ่อนผันในหลายคำขอพร้อมกัน ให้ส่งต้นฉบับเอกสารในคำขอแรก ส่วนคำขออื่นให้ระบุว่ต้นฉบับเอกสารดังกล่าวอยู่ในคำขอเลขที่ใด (กฎหมายกระทรวงข้อ 6)
- 3) การส่งสำเนาหรือภาพถ่ายเอกสารประกอบคำคัดค้านหรือคำโต้แย้ง ผู้คัดค้านหรือผู้จดทะเบียนต้องรับรองความถูกต้องของสำเนาหรือภาพถ่ายนั้นด้วย (กฎหมายกระทรวงข้อ 7)
- 4) การส่งเอกสารที่เป็นภาษาต่างประเทศผู้คัดค้านหรือผู้จดทะเบียนต้องจัดให้มีคำแปลทั้งฉบับหรือเฉพาะแต่ส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาไทย โดยมีคำรับรองของผู้แปลด้วยว่าเป็นคำแปลที่ถูกต้อง (กฎหมายกระทรวงข้อ 8)

กรณีนายทะเบียนมีข้อสงสัยอาจมีคำสั่งให้ส่งคำแปลเอกสารเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่ส่งเอกสารภายในกำหนดเวลาให้นายทะเบียนพิจารณาต่อไปโดยไม่ต้องรอหรือไม่พิจารณาเอกสารหลักฐานดังกล่าว

- 5) การยื่นคำคัดค้านไม่อยู่ภายใต้เงื่อนไขของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ผู้คัดค้านจึงไม่สามารถทำบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติมกรณีคำขอมีข้อบกพร่องหรือเอกสารประกอบคำขอคัดค้านไม่ครบถ้วน เพื่อขยายระยะเวลาให้ผู้ขอดำเนินการแก้ไขหรือส่งหลักฐานได้

7.4 อำนาจนายทะเบียนชั้นคัดค้าน

ในการพิจารณาและวินิจฉัยคำคัดค้าน นายทะเบียนจะมีคำสั่งให้ผู้จดทะเบียนและผู้คัดค้านมาให้อัยคำทำคำชี้แจง หรือแสดงหลักฐานเพิ่มเติมก็ได้ หากผู้จดทะเบียนหรือผู้คัดค้านไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ให้นายทะเบียนพิจารณาและวินิจฉัยคำคัดค้านต่อไปตามหลักฐานที่มีอยู่

7.5 ค่าธรรมเนียม

การยื่นคำคัดค้านมีค่าธรรมเนียมคำคัดค้าน ค่าขอละ 2,000 บาท ส่วนการยื่นคำโต้แย้งไม่มีค่าธรรมเนียม

7.6 การพิจารณาและวินิจฉัยคำคัดค้าน

เมื่อคำคัดค้านและคำโต้แย้งที่ยื่นต่อนายทะเบียนถูกต้องสมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว จะดำเนินการ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ประเด็นในคำคัดค้านและคำโต้แย้งพร้อมทั้งพิจารณาเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ผู้คัดค้านและผู้โต้แย้งนำส่งเพื่อจัดทำสรุปข้อเท็จจริงและนำเข้าสู่ที่ประชุม

2) ที่ประชุมประกอบด้วยผู้อำนวยการกองเครื่องหมายการค้าในฐานะนายทะเบียน หัวหน้ากลุ่มคัดค้านและเจ้าหน้าที่ โดยจะพิจารณาวินิจฉัยและมีมติว่าให้ยกคำคัดค้านหรือระงับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของผู้จดทะเบียน หลังจากนั้นจะดำเนินการจัดทำร่างคำวินิจฉัยเสนอนายทะเบียนเพื่อพิจารณาลงนามต่อไป

3) เมื่อนายทะเบียนได้มีคำวินิจฉัยแล้วให้มีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้จดทะเบียนและผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า

4) ผู้จดทะเบียนหรือผู้คัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของนายทะเบียน

เมื่อคณะกรรมการฯ ได้มีคำวินิจฉัยแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้จดทะเบียนและผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ผู้จดทะเบียนหรือผู้คัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าวของคณะกรรมการฯ โดยฟ้องคดีต่อศาลภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ทั้งนี้ การฟ้องคดีต่อศาลจะกระทำได้ต่อเมื่อผู้จดทะเบียนหรือผู้คัดค้านใช้สิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

5) ผู้คัดค้านอาจถอนคำคัดค้านในเวลาใด ๆ ก่อนที่นายทะเบียนจะมีคำวินิจฉัยก็ได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้คัดค้านหรือตัวแทนผู้รับมอบอำนาจ เมื่อนายทะเบียนอนุญาตแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งผู้จดทะเบียนหรือผู้คัดค้านทราบต่อไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้ไม่มีประเด็นการคัดค้านให้พิจารณา

6) ผู้จดทะเบียนอาจถอนคำขอจดทะเบียนหรือถอนคำโต้แย้งในเวลาใด ๆ ก่อนที่นายทะเบียนจะมีคำวินิจฉัยก็ได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้จดทะเบียนหรือตัวแทนผู้รับมอบอำนาจ เมื่อนายทะเบียนอนุญาตแล้วให้มีหนังสือแจ้งผู้จดทะเบียนหรือผู้คัดค้านทราบต่อไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้ไม่มีประเด็นการคัดค้านให้พิจารณา

หมวด 8

กฎหมายที่สำคัญเกี่ยวกับการสั่งการของนายทะเบียน

8.1 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

หากนายทะเบียนเห็นว่าคำขอมิรายละเอียดยังไม่ถูกต้องหรือเครื่องหมายไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้นายทะเบียนจะมีคำสั่งแจ้งผู้ขอ ซึ่งผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 15 มาตรา 16 และมาตรา 17 ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 18 หากผู้ขอจดทะเบียนมิได้อุทธรณ์ตามมาตรา 18 และมีได้ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 15 หรือมาตรา 17 แล้วแต่กรณี หรือถ้าผู้ขอจดทะเบียนได้อุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียน แต่มิได้ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียน ให้ถือว่าผู้ขอจดทะเบียนละทิ้งคำขอจดทะเบียนตามมาตรา 19

มาตรา 12 ในการพิจารณาคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ให้นายทะเบียนมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกผู้ขอจดทะเบียน มาให้ถ้อยคำ หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใดเกี่ยวกับการขอจดทะเบียน เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณาได้

(2) สั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนแปลเอกสารหรือหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการขอจดทะเบียนที่เป็นภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยให้เสร็จและส่งภายในกำหนดเวลาที่เห็นสมควร

(3) เชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็นหากผู้ขอจดทะเบียนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตาม (1) หรือ (2) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าละทิ้งคำขอจดทะเบียน

มาตรา 15 ถ้านายทะเบียนเห็นว่า

(1) ส่วนหนึ่งส่วนใดอันมิใช่สาระสำคัญของเครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนรายใดไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ตามมาตรา 6 หรือ

(2) การขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ารายใดไม่ชอบด้วยมาตรา 9 หรือมาตรา 10 หรือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา 11

ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ารายนั้นแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องภายใน 60 วันนับแต่วันที่รับคำสั่งนั้น และมีหนังสือแจ้งคำสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบโดยไม่ชักช้า

มาตรา 16 ถ้านายทะเบียนเห็นว่าเครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนรายใดทั้งเครื่องหมายหรือส่วนหนึ่งส่วนใดอันเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมายการค้า นั้น ไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ตามมาตรา 6 ให้นายทะเบียนมีคำสั่ง ไม่รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ารายนั้น และมีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบโดยไม่ชักช้า

8.2 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

คำสั่งนายทะเบียนเป็นคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 คำสั่งจึงต้องทำเป็นหนังสือ แสดงเหตุผลให้ชัดเจน และต้องทำให้ผู้ขอเข้าใจว่าเป็นคำสั่งตามมาตราใด ต้องการให้ผู้ขอดำเนินการอย่างไร

เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่ง คำสั่งนั้นจะมีผลใช้บังคับตลอดไปจนกว่าจะมีการออกคำสั่งใหม่ โดยนายทะเบียนอาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองของตนเองได้ หากเห็นว่า มีข้อผิดพลาดในการออกคำสั่ง หรือผู้ขอขอให้มีการสั่งเพื่อหลุดพ้นประเด็นตามมาตรา นั้น ๆ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 49 และ มาตรา 50 แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า ว่าด้วยการพิจารณาอุทธรณ์และคำร้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียน พ.ศ.2561 ข้อ 13 กำหนดว่า “ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการฯ และได้ยื่นคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนบางรายการก่อนที่คณะกรรมการฯ จะวินิจฉัย เช่น แก้ไขเปลี่ยนแปลงเครื่องหมายการค้า แก้ไขรายการสินค้าหรือแก้ไขชื่อผู้ขอจดทะเบียน เป็นต้น ซึ่งทำให้การที่จะพิจารณาอุทธรณ์ตามคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียนไม่มีประเด็นที่คณะกรรมการฯ ต้องพิจารณาต่อไป ให้เลขานุการส่งเรื่องให้นายทะเบียนพิจารณาคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการต่าง ๆ ดังกล่าวก่อนนำเสนอคณะกรรมการฯ หากคำสั่งอนุญาตทำให้ประเด็นคำสั่งหรือคำวินิจฉัยเดิมของนายทะเบียนหมดไป คณะกรรมการฯ ก็ไม่จำเป็นต้องพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป”

แนวทางการพิจารณา

1) การร้องขอให้นายทะเบียนทบทวนคำสั่ง เช่น นายทะเบียนมีคำสั่งตามมาตรา 9 เพราะให้แก้ไขรายการสินค้าให้ชัดเจน แต่ผู้ขอมีหนังสือ (แบบ ก.20) แจ้งนายทะเบียน โดยชี้แจงว่ารายการสินค้าชัดเจนแล้ว และขอให้ทบทวนคำสั่งก่อนครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ หากผู้ขอยื่นแบบ ก.20 ก่อนครบกำหนดอุทธรณ์ แต่ไม่ยื่นอุทธรณ์ แล้วนายทะเบียนเห็นและพิจารณาแบบ ก.20 ภายหลังครบกำหนดอุทธรณ์แล้ว ให้นายทะเบียนส่งกลุ่มกำกับฯ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา 18 และ 19 ต่อไป (เนื่องจากการยื่นแบบ ก.20 ไม่เป็นเหตุให้ระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์หยุดลง)

2) กรณีผู้ขออุทธรณ์คำสั่งแล้ว การขอทบทวนต้องทำให้ประเด็นอุทธรณ์หมดไป นายทะเบียนจึงจะสามารถทบทวนคำสั่งได้

3) หากการขอทบทวนไม่ทำให้ประเด็นหมดไป หรือประเด็นนั้นเป็นประเด็นเกี่ยวเนื่องกับประเด็นอื่น นายทะเบียนย่อมไม่สามารถทบทวนคำสั่งได้

4) กรณีนายทะเบียนมีคำสั่งหลายประเด็น ผู้ขอต้องดำเนินการตามคำสั่งนายทะเบียนให้ครบทุกประเด็น

ตัวอย่าง กรณีนายทะเบียนมีคำสั่ง 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 เป็นเครื่องหมายที่ไม่มีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ ตามมาตรา 6 เนื่องจากไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ตามมาตรา 7

ประเด็นที่ 2 เครื่องหมายนี้ยังไม่สามารถรับจดทะเบียนได้ เนื่องจากมีบกพร่องตามมาตรา 9 เพราะไม่ระบุรายการสินค้าแต่ละอย่างโดยชัดเจน

ผู้ขอสามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 กรณีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งนายทะเบียนทั้ง 2 ประเด็น ผู้ขอสามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่ง โดยยื่นแบบ ก.03 และชำระค่าธรรมเนียม 4,000 บาท

แนวทางที่ 2 กรณีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งนายทะเบียน ประเด็นที่ 1 แต่เห็นด้วยกับคำสั่งนายทะเบียน ประเด็นที่ 2 ผู้ขอสามารถอุทธรณ์คำสั่งประเด็นที่ 1 โดยยื่นแบบ ก.03 และชำระค่าธรรมเนียม 4,000 บาท และยื่นแบบ ก.06 เพื่อแก้ไขรายการสินค้าให้ถูกต้อง โดยชำระค่าธรรมเนียม 200 บาท รวม 4,200 บาท

ทั้งนี้ หากผู้ขอประสงค์จะยื่นแบบ ก.06 เพียงอย่างเดียว โดยไม่ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียน ประเด็นที่ 1 ซึ่งเมื่อพ้นกำหนด 60 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งแล้ว จะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอจดทะเบียน เนื่องจากไม่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนให้ครบทั้ง 2 ประเด็น กรณีผู้ขอยื่นแบบ ก.06 แก้ไขรายการโดยตัดรายการสินค้าบางรายการออกเพื่อให้หลุดพ้นจากมาตราต่าง ๆ ให้ผู้ขอยื่นแบบ ก.20 เพื่อชี้แจงให้นายทะเบียนทราบ

หากผู้ขอจดทะเบียนไม่ได้ดำเนินการและไม่ใช้สิทธิอุทธรณ์ แต่ยื่นหนังสือชี้แจงแบบ ก.20 เข้ามาให้นายทะเบียนส่งกลุ่มกำกับฯ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา 18 และ 19 ต่อไป

ภาคผนวก

ภาคผนวก

1. พระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2559

2. กฎกระทรวง

(1) กฎกระทรวง พ.ศ.2535 ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2535⁴³

(2) กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2559

ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2559

3. ประกาศกระทรวง

(1) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง แต่งตั้งนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า ลงวันที่ 23 มกราคม 2562

(2) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2543) เรื่อง เครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2543

(3) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง เครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2548 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2548

(4) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายที่มีความแพร่หลายทั่วไป ลงวันที่ 21 กันยายน 2547

(5) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดชื่อทางภูมิศาสตร์ตามมาตรา 7 วรรคสอง (2) ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2559

(6) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดภาพแผนที่หรือภาพแสดงสถานที่ทางภูมิศาสตร์ตามมาตรา 7 วรรคสอง (9) ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2559

(7) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคสาม ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2555

(8) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดจำพวกสินค้าและบริการ ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2560

⁴³ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534

4. ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง กำหนดรายละเอียดข้อบังคับว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองตามนัยมาตรา 82 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2537

5. ระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญา

(1) ระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นกลุ่มของสี แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2545

(2) ระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายที่มีลักษณะเป็นรูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2545

6. ประกาศนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า

ประกาศนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า เรื่อง การกำหนดสิ่งที่ใช้กันสามัญในการค้าขาย ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2559

7. อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(1) การใช้คำนำหน้านามในหนังสือรับรอง

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- บันทึกกองกฎหมายที่ พณ 0702/ว.729 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2563 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเรื่องการใช้คำนำหน้านามในหนังสือรับรองการแจ้งมูลสิทธิ หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร และอนุสิทธิบัตร

(2) การมอบอำนาจให้บุคคลที่ไม่มีสัญชาติเป็นตัวแทน

- พระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ.2522
- บันทึกสำนักกฎหมายที่ พณ.0702/662 ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 เรื่อง การรับมอบอำนาจโดยบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย (ต่างด้าว) ที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า (ตัวแทน)

(3) เครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป

- ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง ยกเลิกระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญา ว่าด้วยการแจ้งเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป พ.ศ.2548 ลงวันที่ 9 กันยายน 2558
- ระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญาว่าด้วยการแจ้งเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2548
- บันทึกสำนักกฎหมายที่ พณ 0702/กม.2/47 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2561 เรื่อง ขอมอบเอกสารแนวทางการพิจารณาและบัญชีเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป

(4) เครื่องหมายร่วม

- บันทึกกองกฎหมายที่ พณ 0702/1794 ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2563 เรื่อง ความเห็นเกี่ยวกับความเป็นเจ้าของเครื่องหมายร่วมของผู้มีสิทธิใช้เครื่องหมายร่วม

(5) ประมวลรัษฎากร มาตรา 107 และมาตรา 111

(6) รายชื่อสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียน ลงวันที่ 30 กันยายน 2563

- บันทึกกองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ พณ 0711/ว.1766 ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2564 เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์